Mareşalul

ION ANTONESCU

secretele guvernării

ER EDITURA ROMÂNUL

Mareșalul ION ANTONESCU

SECRETELE GUVERNĂRII

Mareşalul ION ANTONESCU

SECRETELE GUVERNĂRII

Rezoluţii ale Conducătorului Statului
(septembrie 1940 – august 1944)

Cuvînt înainte, selecţie,
note şi indice de
VASILE ARIMIA şi ION ARDELEANU

Editura „ROMÂNUL"
Bucureşti, 1992

Coperta de *NICOLAE SÂRBU*

CUVÎNT ÎNAINTE

Implacabilul timp trecut prin instituția sacră a arhivelor pune în lumină poziția și rolul pe care l-au avut statul și factorii de conducere, așa cum s-au orînduit în dezvoltarea societății. Un astfel de timp este cel înscris în istoria recentă a românilor, în intervalul 6 septembrie 1940 — 23 august 1944, cînd în fruntea conducerii statului s-a aflat Mareșalul Ion Antonescu.

Perioadă supusă încă analizei istorice, atît datorită complexității evenimentelor generate de cel de-al doilea război mondial, cît mai ales caracterului contradictoriu al desfășurării vieții politice românești și al sistemului de guvernare a țării. Indiscutabil că, în determinarea caracteristicilor evoluției statului român din acel timp, așa cum rezultă din documentele publicate în anii 1984—1991, s-a impus personalitatea lui Ion Antonescu. Analiza istorică relevă, mai mult decît în alte perioade din trecut, rolul factorului de decizie în guvernarea țării, în pofida multitudinii problemelor care se ridicau datorită războiului, multiplelor greutăți ale vieții de zi cu zi în care se zbătea populația. Documentele dezvăluie discernămîntul, puterea de analiză, consecvența Mareșalului Ion Antonescu în luarea unei decizii. În cei patru ani, cînd țara s-a aflat sub guvernul condus de Mareșalul Ion Antonescu, documentele existente în arhive atestă rolul autoritar al șefului guvernului, implicarea sa și a aparatului de care dispunea pentru rezolvarea problemelor de zi cu zi, inclusiv pentru

determinarea strategiei dezvoltării țării pe o perioadă mai îndelungată. Mareșalul Ion Antonescu, la vîrsta de 60 de ani, se dovedește că dispunea de o imensă putere de muncă și că era animat în cel mai înalt grad de dorința și voința de a sluji cu credință interesele neamului. Agenda sa de lucru era extrem de încărcată, de-a lungul a peste 10—12 ore zilnic.

Registrul de evidență zilnică a programului Mareșalului, ținut de unul dintre șefii săi de cabinet, consemnează în multe zile timpul afectat citirii și rezolvării corespondenței, studiului proiectelor de legi și regulamente. Cine parcurge corespondența păstrată în arhive, în mod legitim își pune întrebarea: cînd a putut Ion Antonescu să parcurgă atîta material? Rapoarte, note, sinteze, analize ale diferitelor comisii din domeniul economiei, învățămîntului, culturii, bisericii, scrisori din diferite medii ce i-au fost adresate, toate acestea au fost citite, iar propunerile și cererile au fost soluționate cu deosebită exigență. În decursul anilor, pregătind volume de documente, ne-au atras atenția rezoluțiile și dispozițiile Mareșalului Ion Antonescu, modul cum înțelegea și dispunea rezolvarea diferitelor probleme care se aflau în fața factorilor de decizie. De aceea, ne-am propus să publicăm într-un volum aceste rezoluții pe care le-am studiat la Arhivele Statului București. Ele oferă o imagine concretă a problemelor economice, politice, militare, de învățămînt, știință, protecția mediului, inclusiv opinii ale cetățenilor asupra diferitelor aspecte ale vieții sociale.

Rezoluțiile pun în evidență atitudinea constantă, consecventă a lui Ion Antonescu în ceea ce privește apărarea teritoriului românesc, fără deosebire de stăpînirea sub care se afla. Fără cruțare a acționat Mareșalul pentru apărarea suveranității României, în raport cu presiunile Germaniei și Italiei. Cu o duritate extremă și-a pus Ion

Antonescu rezoluțiile pe acele mărturii, care trebuiau să constituie probe în contenciosul cu Ungaria.

Practic, rezoluțiile cuprinse în acest volum, selectate dintr-o multitudine, întregesc imaginea României aflată într-o perioadă dramatică a existenței sale. Am reținut, cu bună știință, acele rezoluții care privesc un cadru mai larg, se referă la o problemă de ordin mai general. Nu am reținut rezoluțiile cu „Da", „Foarte bine", „Să se publice", „La dosarul păcii" ș.a.

În pregătirea pentru tipar a acestor mărturii, care dimensionează la valoarea reală actul de decizie al Mareșalului Ion Antonescu, am ținut seama de metodologia publicării documentelor. În transcriere, am respectat formulările și particularitățile de exprimare ale autorului, specifice funcției pe care o deținea și în raport de instituția sau persoana căreia i se adresa. Acolo unde s-a impus, am adoptat ortografia actuală. Îndeosebi am urmărit datarea documentului, expunerea în rezumat a problemei care a generat opinia conducătorului, rezoluția și unitatea de păstrare de la Arhivele Statului București. În multe cazuri, însă, în dosare nu se păstrează documentele de bază ci numai note privind conținutul acestora.

Toate rezoluțiile provin din fondul Președinției Consiliului de Miniștri, anii 1940—1944.

Exprimăm și aci mulțumiri persoanelor de la Direcția Generală a Arhivelor Statului care ne-au ajutat în timpul muncii de cercetare științifică, precum și conducerii Editurii „Românul" pentru operativitatea și interesul manifestate în apariția volumului.

Ion Ardeleanu
Vasile Arimia

ANUL 1940

1940, septembrie 18

Dispoziția dată de generalul Ion Antonescu pentru Ministerul Economiei Naționale, in ședința din 18 septembrie 1940.

„Contactul cu dl. Neubacher, pentru a-i face cunoscut că Statul Român nu poate menține contractele oneroase încheiate de vechile guverne cu industria germană. Trebuie găsită o platformă pentru o înțelegere care să nu ducă la sărăcia țării".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 1

1940, septembrie 18

Pe un raport al Ministerului Apărării Naționale, Subsecretariatul de Stat al Armatei de Uscat, privind situația efectivelor și contractelor privind procurarea de armament, generalul Ion Antonescu a dispus :

„1. În timp de o lună se va reorganiza armata cu tot ce îi trebuie.

2. Angajamentele pentru plata armamentului de 48 miliarde lei pe piața internă, neachitate, se vor tăia.

Contractul pentru Care de luptă cu Societatea Franco-Română și pentru autovehiculele cu Skoda vor fi desființate. Nu se va mai face nici un fel de plată pentru nici un fel de contract încheiat cu statul pentru apărarea națională, dacă nu se va constata că el este necesar.

3. Demobilizarea".

Dosar nr. 333/1940, f. 40

1940, septembrie 18

Pe o notă întocmită de Ministerul Afacerilor Străine despre o convorbire ce a avut loc la 18 septembrie 1940 între ministrul M. Sturdza şi ministrul Germaniei la Bucureşti, în care Fabricius arăta situaţia grea a românilor din Transilvania, creată în pofida angajamentelor luate la Viena de Ungaria, se arată că şi ungurii au făcut diferite plîngeri, din care a avut şi el ocazia să controleze unele şi „a constatat că erau absolut false" (concedierile de funcţionari) ; că Rusia nu mai prezintă un pericol pentru România ; că şi dacă ar deveni un pericol, „Noi am interveni cu toate armele" ; sînt avute în vedere şi intenţiile Sovietelor pe Dunăre. Rezoluţia lui Ion Antonescu :

„1. Se va face notificarea (urcării) pe tron *.

2. Ţineţi la zi atrocităţile şi încălcările de angajamente făcute de unguri în teritoriile ocupate.

3. Discutaţi prin presa străină acuzaţiile pe care ni le aduce oficialitatea ungurească de aici şi din Ungaria. În presa lor de modul cum ne purtăm cu ungurii rămaşi la noi.

Folosiţi în această privinţă comunicatul dat de mine.

Atmosfera europeană trebuie întreţinută pentru a crea curentul defavorabil Ungariei.

4. Pregătiţi documentat şi discret opinia publică europeană în privinţa Dunării. De acord cu Germania şi Italia".

Dosar nr. 119/1940, f. 88—89

---

* Este vorba de Mihai I, în urma abdicării fostului rege Carol al II-lea.

1940, septembrie 18

Printr-o scrisoare, preotul Octavian Mureșan cerea să se facă rugăciuni pentru odihna sufletului celor uciși de unguri. Ion Antonescu a pus rezoluția :

„26.IX-1940
Formula rugăciunii este cea alăturată. Se va comunica I.P.S.S. Patriarhului pentru a dispune citirea în toate bisericile, în toate timpurile
„Odihnă și iertarea păcatelor tuturor sufletelor românești care au căzut pentru că au luptat pentru credința strămoșească și au avut inimă românească. Tărie și răbdare fraților noștri, azi în grele suferințe, fiindcă prin vitregia soartei și din greșelile noastre au căzut sub stăpîniri străine".

Dosar nr. 446/1940, f. 1

1940, septembrie 26

Secretariatul de stat al colonizării şi populaţiei evacuate semnala că doctorul Doru Popovici era de trei luni refugiat şi fără nici o avere şi propunea să i se dea posibilitatea unei existenţe, situaţie faţă de care s-a dispus :

„28.IX
Trebuie găsit un mijloc de a veni în ajutorul acestor persoane.
Ministrul finanţelor va face propuneri în viitorul consiliu, după ce va stabili cu Subsecretariatul de Stat situaţia exactă număr, posibilităţi etc., a acestei categorii de refugiaţi.
Urgent."

Dosar nr. 446/1940, f. 6

1940, octombrie 4

În legătură cu raportul Ministerului de Interne, referitor la represiunile autorităților horthyste în teritoriul ocupat prin dictatul de la Viena, generalul Ion Antonescu a dispus :

„1. Deoarece atrocitățile unguręşti se prelungesc, cu toate intervențiile Romei şi Berlinului, se va recurge, dacă va fi cazul, chiar la represalii. Vor fi luate căpeteniile ungurești, se vor înființa tabere de concentrare, pînă cînd abuzurile vor înceta. Se vor alcătui grafice cu privire la numărul de victime românești, specificîndu-se modul în care au avut de suferit.

2. Să nu apară la București gazete ungurești, decît atîtea cîte gazete românești vor apare în teritoriul cedat. Eventual se va face o proporție după numărul locuitorilor care citesc aceste gazete aici și acolo".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 18

1940, octombrie 8

Pe un raport al Ministerului de Interne, privitor la atrocităţi săvîrşite la Arad de horthyşti şi deformate în relatările presei din Ungaria, generalul Ion Antonescu a dispus :

„1. Dl. general Petrovicescu * să plece la Arad împreună cu reprezentanţii agenţiilor D.N.B. şi Ştefani, pentru a constata la faţa locului atrocităţile ungureşti şi lipsa de seriozitate a ştirilor apărute în presa maghiară în legătură cu pretinsele atrocităţi româneşti faţă de populaţia maghiară.

2. Se va completa situaţia numerică a celor repatriaţi din Ungaria la noi şi de la noi în Ungaria, adăugînd tot pe zile situaţia dinainte de 6 septembrie 1940.

3. Se va scoate o gazetă în Ardeal care să contrabalanseze activitatea de dincolo. La această gazetă vor colabora ziarişti refugiaţi".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 19

* Ministru de Interne

1940, octombrie 8

Pe o notă a Ministerului Afacerilor Străine privitoare la atrocitățile și acțiunile autorităților horthyste, generalul Ion Antonescu a dispus :

„1. Vor fi trimiși, d-na Goga la Berlin și dl. Manoilescu la Roma, pentru a arăta guvernelor respective atrocitățile săvîrșite de autoritățile și populația maghiară împotriva populației românești, rămasă în teritoriile cedate.

2. Se va face prin Ministerul Afacerilor Străine, în conformitate cu art. 5 și 6 și 7 din Convenția de arbitraj de la Viena, cunoscut guvernelor din Roma și Berlin cruzimile săvîrșite de unguri și să se ceară să reia măsurile necesare.

3. Să se facă un comunicat prin care să se spună ce prevede arbitrajul de la Viena și să fie dat opiniei publice.

— Să se arate atrocitățile ungurești și că noi am fost denunțați că am comis aceste cruzimi ;

— să se arate de asemenea că am cerut constituirea unei comisiuni mixte, pe care ei n-au admis-o ;

— că ei spun că iau măsuri de represalii, întrucît noi am procedat la fel ;

— se va vorbi de presa și de radio unguresc, care ne-au atacat, și să se adauge că noi ca oameni civilizați, la atacuri violente, nu înțelegem să răspundem cu violență ;

— să se spună că jurnalele ungurești puse în comparație cu jurnalele românești fac dovada diferenței de limbaj între presa noastră și cea ungurească ;

— se vor face paralele între comunicările de la radio unguresc și românesc, ca să se vadă că și noi am avut o anumită atitudine ;

— trebuie spus că noi nu am omorît pe nimeni, noi nu am confiscat nici o avere, după cum spune presa din Budapesta.

4. Să se facă o statistică de ce ziare ungurești apar la noi și ce ziare românești apar la ei, ce se ascunde în spatele lor (comuniști, jidani și masoni).

5. Se vor traduce «ad literam» în românește, nemțește și franțuzește toate jurnalele ce apar la Budapesta și la Cluj, de cînd s-a ocupat Ardealul.

Se va traduce în limbile străine și articolele din presa noastră românească (aceste articole vor servi la arbitraj)".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 71—72

1940, octombrie 10

Pe o notă a Ministerului Afacerilor Străine privitoare la plecarea din România a ungurilor și o audiență cerută de liderul maghiar Gyarfas Ellemer, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„1. Ungurii care vor să plece în Ungaria vor da declarații față de ziariștii italieni și germani, arătînd că pleacă de bună voie, că nu sînt goniți de Statul Român. De asemenea, cînd se întorc să arate că nu au fost primiți de unguri.

2. Se va comunica dlui Gyarfas textual cererea dsale din care rezultă că a cerut audiență în principiu, nu a cerut să fie primit într-o anumită zi. Să se fotografieze cererea și să i se trimită fotocopia, care va cuprinde și semnătura domniei sale".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 72

1940, octombrie 14

Pe un raport al Ministerului Educației Naționale, Cultelor și Artelor, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Sculptorul Mestrovici va fi plătit pentru statuia regelui Ferdinand.

Să se suprime cîntarea Imnului Regal la sfîrșitul spectacolelor ; suprimare care însă trebuie explicată, ca să nu dea naștere la interpretări greșite".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 44

1940, octombrie 15

Pe raportul întocmit de Comisia pentru controlul gestiunii și administrației Secretariatului General al Palatului Regal, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„15.X.1940.

Se va înlătura dezordinea.

Statul va reintra imediat în posesia bunurilor care i-au fost subevaluate și sustrase.

Idem Regele Mihai.

Se va deschide acțiune publică în contra acelor care din servilism și interes de a parveni au dat concurs acestei imoralități.

Comisia de anchetă respectivă va lua în anchetă și această rușinoasă și oneroasă procedare“.

Dosar nr. 446/1940, f. 11

1940, octombrie 17

Pe un raport al Ministerului Economiei Naționale, generalul I. Antonescu a dispus :

„1. În ce privește problema industriilor, se vor avea în vedere următoarele principii

a) Trebuie organizat totul pe cicluri și stabilită o armonie între cicluri.

b) Să dispară tot ceea ce este parazitar ; parazitar este tot ceea ce este bazat pe capital care nu era al nostru și lucra cu materii prime venite din străinătate.

c) Trebuie dezvoltată la maximum industria care lucrează cu materii prime din țară, în special industria alimentară care a început să fie foarte căutată în orient, unde am putea lua locul altora.

În cadrul industriei trebuie stabilită armonia care nu există încă. Trebuie armonie în politica de fabricație și consum.

2. Se vor lua măsuri de radicalizarea industriilor, pornindu-se de la ceea ce există, fără a se face însă o etatizare întinsă la maximum, stabilindu-se o conlucrare armonioasă între industria dirijată și viața economică, ținîndu-se media".

Dosar nr. 333/1940, f. 2

1940, noiembrie 1

Sculptorul O. Han solicită printr-o cerere să i se achite suma de 400.000 lei. Rezoluția :

„1.XI.1940
Nu mă interesează, statul nu este la mezat. Să plătească cine și-a luat angajamentul. Nu pot decide de averea publică după bunul meu plac. Greșelile altora nu le poate suporta contribuabilul și sărăcia neamului în folosul unei singure persoane.
Să dea în judecată pe vinovații care au avere".

Dosar nr. 446/1940, f 16

1940, noiembrie 5

Pe cererea unei persoane — Ioana F. Demetrescu — prin care solicita ajutor de la conducătorul statului, acesta a pus rezoluția:

„5.XI.1940
Ministerul de Interne, cercetare dacă cererea este justificată și stabilirea cauzelor pentru care a ajuns în această situație.

De altfel nici o cerere de ajutor nu mi se va mai prezenta pînă nu se cercetează cazul. Statul nu poate întreține pe acei care din viciu, din lipsă de cap sau din lene nu și-au asigurat traiul în viață. La azil, cine este în această categorie, oricare ar fi proveniența".

Dosar nr. 446/1940, f. 17

1940, noiembrie 11

Pe raportul privind consecinţele cutremurului de pămînt din 9/10 noiembrie 1940, generalul Antonescu a dispus :

„Orientarea asupra situaţiei în urma cutremurului fiind superficială şi avîndu-se în vedere mijloacele reduse de care dispune statul, sarcina guvernului este foarte dificilă.

Cu toate acestea, principala grijă a guvernului va fi asigurarea funcţionării normale a aparatului de stat. Trebuie, prin toate mijloacele şi cu energie, luate măsurile necesare. Pentru refacerea pagubelor suferite se vor cerceta amănunţit toate localurile instituţiilor de stat spre a se constata care sînt acelea care ar ameninţa viaţa locatarilor la prima zguduire de pămînt. Toate clădirile a căror stare ar periclita viaţa funcţionarilor vor fi evacuate, spre a li se reda liniştea acestora. Statul neavînd posibilitatea de a pune la dispoziţia departamentelor localuri noi, acestea vor trebui să se restrîngă cît mai mult în localurile existente. Se vor face planuri de refacere cu mijloacele reduse de care dispun ministerele. Pentru reparaţiile care reclamă timp îndelungat şi mijloace materiale mai mari, se vor face rechiziţii cu plată, de lucrători din ţară şi se va deschide un credit extraordinar pe seama Ministerului Lucrărilor Publice ce va fi însărcinat cu lucrările mari ale tuturor departamentelor şi instituţiilor statului.

Cum în astfel de ocazii există tendinţa nenorocită de a se încheia devize urcate, se va priveghea ca asemenea practici să nu se mai întîmple. Se va observa, de asemenea, dacă unele construcţii avariate mai merită a fi reparate sau dacă nu este mai bine să fie părăsite, ori înlocuite cu altele noi.

Ministerul Finanţelor are sarcina de a supraveghea să nu se angajeze statul în cheltuieli inutile".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 5

1940, noiembrie 25

Pe un raport al generalului C. Pantazi, în care se arăta că unii ofițeri și generalul Băgulescu insinuează în unele cercuri acuzația de a fi francmason, acuzație care nu corespunde realității, petentul fiind gata să părăsească postul încredințat la Subsecretariatul de Stat pentru Armata de Uscat, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Prostie. Cînd cineva ocupă un înalt loc, trebuie să se aștepte la infamii. Într-o țară unde atîția ticăloși trăiesc din ticăloșie, o astfel de cerere este o copilărie".

Dosar nr. 349/1940—1941, f. 13—14

1940, decembrie 1

Într-o notă din 1 decembrie 1940, trimisă generalului Ion Antonescu de către mareşalul Curţii Regale, colonel adjutant Mihail Râmniceanu, se arăta că M. S. Regele nu e suficient de informat asupra situaţiei din ţară, decît prin ştirile transmise de radio şi cele publicate în ziare. Generalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„1.XII.
Dl. colonel Rîmniceanu să facă bine să nu mai dea curs tuturor nebuniilor străzii. Suflă un vînt de nebunie colectivă şi individuală. Înţelept este ca să aşteptăm ca vîntul să se potolească, nu să fie potolit. Este ceea ce fac. Deci răbdare".

Dosar nr. 518/1940, fila 26

1940, decembrie 10

Ministerul Educației Naționale informa despre neregulile găsite de Comisia de anchetă la Casa corpului didactic. Rezoluția:

„10.XII.1940
Să se deschidă acțiune publică în contra tuturor care sînt vinovați că au administrat incorect și cu rea credință avutul public".

Dosar nr. 446/1940, f. 18

1940, decembrie 10

La o scrisoare a generalului de divizie în rezervă Manolache, fost președinte al Tribunalului Militar timp de 20 de ani, prin care se adresa lui Antonescu, acesta a pus rezoluția :

„10.XII.1940
Mulțumesc pentru sentimentele tale. Nu m-am îndoit de ele. Știu că intriga este arma mincinosului. Și mai știu că mincinoși sînt foarte mulți. Cred de aceea că a fost opera unui intrigant".

Dosar nr. 535/1940—1941, f. 338

—

1940, decembrie 10

La o scrisoare a Ecaterinei general Basarabescu din București, strada Romană nr. 36, din 10 decembrie 1940, prin care cerea să i se acorde 50 000 lei pentru repararea casei în urma cutremurului din 9/10 noiembrie 1940, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„10 decembrie 1940
Nu am bani. Din banii statului nu pot da. Nu iau nici eu pentru mine nici un ban. Cînd voi putea o voi ajuta din fondul personal.
Pentru doamna Socec am dat ordin să se cerceteze"*.

Dosar nr. 535/1940—1941, f. 208

* Doamna Smaranda general Socec a cerut executarea unui puț la o mină din bazinul aurifer Zlatna de către Societatea „Mica". Lucrarea s-a efectuat.

1940, decembrie 12

Pe un raport al generalului Alex. Filitti, din 11 decembrie, către generalul Ion Antonescu, în care ridica problema că foștii prefecți militari din fostul regim, care au primit ordin să-și dea demisia din armată, consideră nejustificată măsura, punîndu-se în situația ca, prin demisia ce și-ar da, să fie considerați vinovați pentru motivul că ar fi executat ordine ce nici nu le fuseseră adresate. Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Nu revin. Am cumpănit înainte de a decide. Un ofițer nu poate executa un ordin care dezonorează epoletul său și pe acela al întregii instituții. Un ofițer nu se poate face asasin «din ordin». Dacă are caracter, el refuză să se mînjească astfel. Dacă toți ar fi avut această educație și mentalitate, nu am fi ajuns la prăbușirea țării.

Din lipsă de conectare, am prăbușit totul în această țară. Există o lege care face răspunzător pe subaltern —chiar și pe ofițer — dacă nu atrage atenția superiorului — fie chiar ministru — cînd comite o ilegalitate și ia parte la o astfel de acțiune.

Și Dta, domnule general, «À la suite», vii să-mi faci teoria executării ordinului ?

Generalul Antonescu nu ar fi executat un astfel de ordin, fiindcă-l împiedica conștiința.

Crima nu se poate ascunde sub teoria enunțării de slugă a ordinului și sub splendoarea epoletului, ea murdărește acest epolet.

Cu această mentalitate ați dat toți, sub o formă sau alta, concurs tîlharului și trădătorului și țara s-a prăbușit".

Dosar nr. 349/1940—1941, f. 16—17

1940, decembrie 16

Instrucţiuni date de generalul Ion Antonescu Ministerului Afacerilor Interne în legătură cu bunurile rămase în teritoriile răpite prin dictatul de la Viena :

„În vederea susţinerii dreptului nostru la plata bunurilor statului rămase în teritoriile cedate Ungariei, delegaţia română pentru negocieri cu Ungaria va cere anumite lucrări şi informaţii de la Departamentul Dvs. sau de la instituţiile cu buget anexă supuse controlului acestui departament.

Pentru a organiza aceste lucrări cu toate garanţiile de seriozitate şi de executare rapidă, veţi binevoi a lua următoarele dispoziţiuni

1. Fiecare serviciu sau direcţie va însărcina un funcţionar cu gradul de şef de serviciu cel puţin, care va avea sarcina să cunoască perfect situaţia tuturor bunurilor de orice fel aflate actualmente în teritoriul cedat şi depinzînd înainte de 30 august de acel serviciu sau direcţie.

2. Un funcţionar superior din departamentul dvs., căruia i se va adăuga un locţiitor, va face legătura între acest departament şi delegaţia română, lui i se vor repartiza cererile delegaţiei pentru informaţii şi lucrări, iar el va repartiza aceste cereri direcţiunilor şi serviciilor competente. Tot el le va comunica delegaţiei române, cunoscînd perfect lucrările care vor fi înaintate acestei delegaţii.

3. Lucrările cerute de delegaţie vor trebui executate în limita timpului indicat de către această delegaţie ; orice imposibilitate de executare în termen va fi semnalată delegaţiei înainte de expirarea acestui termen şi anume imediat după primirea cererii de la delegaţie.

4. Veţi atrage atenţia funcţionarilor delegaţi spre executarea acestei lucrări şi menţionaţi la punctele 1 şi 2 ale prezentei că sînt pasibili de sancţiunile legii patrimoniului public şi de cele mai severe sancţiuni aplicabile unui funcţionar de stat în caz de neexecutare conştiincioasă şi exactă a lucrărilor cerute.

Aceşti funcţionari vor putea da indicaţii sau cifre aproximative numai în caz că indicaţiunile şi cifrele exacte vor fi imposibil de găsit din cauze independente de voinţa funcţionarului şi numai dacă faptul şi justificarea lui vor fi semnalate în prealabil sau cel puţin o dată cu lucrarea cerută.

5. Funcţionarii desemnaţi de dv. şi menţionaţi la punctul 1 şi 8 ar trebui să studieze continuu, chiar fără cererea delegaţiei române, probleme în legătură cu revendicări posibile ale statului român faţă de Ungaria ca urmare a deciziei arbitrare de la 30 august 1940, şi vor putea să semnaleze prin delegatul ministerului prevăzut la punctul 2 al prezentei, orice problemă de această natură delegaţiei române, chiar dacă chestiunea nu a fost dată în studiu de către delegaţie.

6. Lucrările care vor fi înaintate delegaţiei incomplete sau nedefinitivate din cauze independente de posibilităţile funcţionarilor delegaţi pentru executarea lor, vor trebui să fie aprofundate şi completate de aceştia ulterior depunerii acestor lucrări, fără a mai fi nevoie pentru aceasta să fie sesizaţi de delegaţia română.

Vă rog să desemnaţi — imediat după primirea prezentei — funcţionarii amintiţi şi să dispuneţi să se comunice delegatului departamentului dv. şi a unui supleant, Delegaţiei române pentru negocieri cu Ungaria, la Ministerul Afacerilor Străine, Direcţia Economică, unde se vor adresa şi toate lucrările privitoare la această chestiune".

Dosar nr. 328/1940, f. 1—2

1940, decembrie 17

Direcția Generală a Poliției raporta că autoritățile ungare de frontieră au hotărît închiderea graniței, începînd cu data de 17 decembrie, orele 16,30. Rezoluția :

„Se vor cere imediat relații la Budapesta în privința acestei măsuri. Ministerul de Interne nu va mai da viză pînă la rezolvarea acestui nou incident".

Dosar nr. 446/1940, f. 19.

1940, decembrie 18

Generalul Manolescu, de la domeniul regal Broşteni, a cerut aprobarea pentru transferul a 60.000 franci elveţieni pentru Alteţea Sa Regală Principele Nicolae. Rezoluţia :

Aprob transferul. Nu pot însă risipi banul pe care-l adun din toate părţile cu atîta trudă. În special francul elveţian este indispensabil pentru soluţionarea greutăţilor ce întîmpinăm în schimbul cu străinătatea. În aceste condiţii ASR va fi rugată să facă mari economii şi să trăiască în Italia, modest, unde viaţa trebuie să fie mai ieftină şi este".

Dosar nr. 446/1940, f. 20

1940, decembrie 22

Ministerul Afacerilor Interne cerea ca fondul de dispoziţii de plată pentru polonezi să fie sporit cu 180 mii lei lunar, pentru cheltuielile de întreţinere ale domnilor Beck şi Roman Antoni. Rezoluţia :

„Aprob. Nu trebuie lux. Economii de la toate".

Dosar nr. 446/1940, f. 21

1940, decembrie 28

Banca Naţională a României informa că Institutul Naţional al Cooperaţiei a solicitat un nou credit de 1.000.000 lei şi ruga să se dispună. Rezoluţia :

„28 decembrie 1940.

Nimic nu se poate avansa fără control. B.N. trebuie să fie rambursată la timpul oportun de toate sumele ce avansează. Ea are drept de control. Controlul se va executa sub forma pe care o va propune. În acest scop, după sărbători, va veni la mine dl. guvernator împreună cu dl. Cancicov, ministru de finanţe în anii [în] care au primit avansuri pentru a decide şi forma şi timpul rambursării. În tot cazul, trebuie să se ştie de toţi că creditul stă la baza noului regim, că pomana a încetat şi în consecinţă, sub o formă sau alta — muncă sau bani — totul trebuie să se întoarcă în Casa Statului.

P.S. Din anumite acte care mi s-au prezentat, am rămas cu impresia că la INCOP este o situaţie neclară. De aceea am ordonat o anchetă administrativă. După ce voi avea rezultatul ei, voi decide dacă, în situaţia actuală, îi mai acord sau nu credite".

Dosar nr. 446/1940, f. 22

1940

Pe o notă despre abaterile săvîrşite în legătură cu nerespectarea secretului de stat, conducătorul statului a scris :

„Ministrului Comunicaţiilor,

Din cauza uşurinţei cu care s-a lucrat în toate domeniile, secretele de stat sînt compromise.

Trebuie să remediem trecutul şi să luăm imediat măsuri pentru viitor.

Trecutul trebuie controlat, ţinîndu-se seama că

— Societatea de telefoane este în mîini străine ;

— Antreprenorii de lucrări mari şi mici au fost şi sînt străini.

— Instalatorii mari de apă, electricitate, calorifer, gaz, etc. sînt străini etc. etc.

Trebuie deci revăzută, prin organe competente instituite ad hoc, toată această problemă, mai ales în ceea ce priveşte instituţiile mari de care sînt legate toate secretele de stat.

În al doilea rînd, trebuie luate măsuri pentru viitor.

Rog deci studiaţi problema pe ambele ei feţe, pentru toată ţara.

Luaţi măsuri directe şi imediate în cadrul posibilităţilor dvs. ; faceţi propuneri pentru ceea ce depăşeşte acest cadru, întocmiţi instrucţiuni care să reglementeze problema pentru viitor şi creaţi organul care să privegheze la respectarea permanentă şi totală a acestui deziderat".

Dosar nr. 322/1940, f. 1—4

ANUL 1941

1941, ianuarie 11

Printr-o notă din 11.01.1941 se semnala de către organele de Siguranță că : „S-a constatat că instituțiile de stat nu înțeleg să păstreze secretul, în ceea ce privește măsurile de ordin militar, pe care guvernul le ia în vederea pregătirii de război a oștirii".

La aceasta, generalul Antonescu punea următoarea rezoluție :

„1. Să se păstreze de către toate autoritățile militare și civile cel mai strict secret în ceea ce privește :

a) măsurile de ordin militar care se iau de către guvern, Marele Stat Major sau diferite comandamente militare ;

b) măsurile militare de orice categorie ;

c) localitățile unde sînt constituite aceste trupe sau localurile unde funcționează comandamentele militare ;

d) transmiterea corespondenței militare sau aceea a autorităților civile privind armata.

2. Se interzice cu desăvîrșire autorităților civile de stat (ministere, poliție, siguranța generală, poșta, c.f.r. etc., dacă nu au autorizație specială) să comunice în clar sau cifrat informații sau rapoarte asupra unităților militare.

3. Se interzice polițiilor de toate categoriile să se mai ocupe de trupe. Armata fiind de la sine înțeles un instrument de ordine nu poate intra în preocuparea poliției.

4. Ministerele și autoritățile civile de stat vor lua toate măsurile pentru ca funcționarii de orice categorie care, prin serviciul lor au legătura cu chestiunile sau operațiuni de ordin militar, să nu comită indiscrețiuni, care ar putea provoca efecte nebănuite în dauna apărării țării.

De asemenea, poliția, siguranța generală și jandarmeria vor depune toată sîrguința, ca prin măsurile ce vor lua, în contra particularilor și chiar a funcționarilor, să-i silească să nu mai vorbească și să nu mai răspîndească știri, în legătură cu trupele române sau cu cele germane aflate în țară.

Dacă se vorbeşte atît în ţară este că fiecare funcţionar, cînd ajunge acasă sau se întîlneşte cu prietenii, spune tot ceea ce ştie prin funcţia pe care o deţine. Este o greşeală individuală, care adăugîndu-se zilnic la greşelile pe care le fac, în acelaşi timp, toţi funcţionarii se transformă într-o totală şi inconştientă divulgare în stradă a secretelor de stat.

Să se gîndească fiecare cît rău face statului, un astfel de procedeu, care pot (sic !) fi socotite criminale, fiindcă aceste greşeli pot avea ca rezultat compromiterea ordinii şi siguranţei statului.

5. Subsecretariatele de stat ale Ministerului Apărării Naţionale, Marele Stat Major şi comandamentele de toate treptele ierarhice vor supraveghea de asemenea ca în cadrul armatei păstrarea secretului operaţiunilor militare, de orice fel, să fie pe deplin asigurat.

6. Se va aplica, fără întîrziere şi fără nici o ezitare, sancţiunile cele mai drastice, împotriva celor care nu vor ţine seamă nici după acest eveniment de recomandările mele".

Dosar nr. 117/1942, f. 152—153

1941, ianuarie 30

Pe o scrisoare a Patriarhului Nicodim, prin care își anunța demisia ca urmare a campaniei de presă a Gărzii de Fier, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„30 ianuarie 1941
Patriarhul va rămîne la postul său pînă voi decide eu altfel. Înalții prelați trebuie să moară în scaunul lor".

Dosar nr. 596/1941, f. 8

1941, februarie 5

Pe un raport al Ministerului Lucrărilor Publice privitor la funcționarii restructurați, generalul Ion Antonescu a dispus :

„1. În ce privește problema funcționărească și modul cum au fost scoși unii funcționari de carieră în ultimile 5 luni, fiind numiți alții în loc, se vor tria cei din prima categorie. Tot ce a fost dat afară pe nedrept trebuie să se reîntoarcă în sînul aparatului de stat. La fel se va proceda cu funcționarii care au fost instalați în aceste 5 luni, cei nepregătiți, cei intrați pe nedrept vor fi înlăturați, în special cei puși în posturi înalte, pentru că lăsați acolo nu pot decît să pustiiască.

Principiul va fi tot ce este element nepregătit și ocupă o situațiune nemeritată în stat să fie dat la o parte.

2. Surplusul de funcționari din aparatul de stat să fie îndreptat spre casele de comerț, spre întreprinderile particulare. Ei vor fi răspîndiți pe toată suprafața țării, la casele de comerț evreești și chiar românești, bineînțeles respectîndu-se drepturile cîștigate în ce privește pensiile".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 35

1941, februarie 6

Pe o adresă a Prefecturii Poliției Capitalei, din 21 septembrie 1940, și una a Ministerului de Interne, cu aceeași dată, generalul Antonescu a pus, la 6 februarie 1941, următoarea rezoluție :

„La Tribunalul Militar ambele acte. Va fi ascultat și dl. general Dona. Caz similar ca acesta am avut personal, nenumărate, cu generalul Petrovicescu.

De cîte ori îi spuneam ce se întîmplă, nega sau fugea pe tangentă. Ar trebui recercetate toate actele de banditism comise de legionari, care erau puse la dosar de generalul Petrovicescu, pe motivul că *ancheta făcută a dovedit că afirmația era inexactă.* Or cercetarea era întotdeauna făcută de poliția dlui Gica, care era autoarea faptelor.

Generalul Petrovicescu a fost continuu de reacredință".

Dosar nr. 340/1940—1941, f. 28

1941, februarie 8

Pe un raport al Comandantului militar al Capitalei, privitor la acțiunile legionarilor în timpul rebeliunii din 21—23 ianuarie 1941, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția:

„1. Să se mențină ordinul domnului ministru al Apărării Naționale, prin care se cere să nu se comită acte de răzbunare împotriva legionarilor arestați, numai pentru provincie, unde legionarii s-au baricadat în clădirile publice și n-au tras nici un foc, în afară de Brăila, Ploiești și Bod, unde s-au tras focuri.

2. La București, cei care au tras asupra Președinției, care au fost în cazarma gardienilor publici și în casa din str. Roma, precum și cei care au fost prinși în casele din care s-a tras, toți sînt responsabili solidari. Cei vinovați vor fi condamnați chiar dacă spun că nu au tras".

Dosar nr. 333/1940—1941, f. 94

1941, februarie 9

Pe un raport al casierului central al Băncii Naționale în legătură cu încheierea situației la 1 februarie 1941 și cu monedele jubiliare, I. Antonescu a scris :

„9 februarie 1941
Să fiu înțeles odată pentru totdeauna. Nu există scuză. Toți banii să se reîntoarcă unde trebuiau după lege să rămînă. Gratuități și cumpărări de conștiință nu admit nici pentru viitor, nici pentru trecut. Deci urmăriți executarea prin justiție".

Dosar nr. 596/1941, f. 12

1941, februarie 12

Pe o scrisoare a lui C. I. C. Brătianu și Gheorghe Brătianu, prin care solicitau să se ridice sechestrul de la Clubul partidului Național Liberal, Ion Antonescu a scris :

„Domnul Mihai Antonescu
Astăzi să se facă formele pentru ridicarea sechestrului. Mi-am dat cuvîntul și trebuie să-l țin. Domnul C. Brătianu, prin dl. Gh. Brătianu și-a luat angajamentul că nu va redeschide clubul politic. Dacă nu va respecta acest angajament voi proceda cu regret la măsurile dictate de necesitatea ca pentru un moment să înceteze orice acțiune politică".

Dosar nr. 1267/1943, f. 12

1941, februarie 13

Un studiu privind starea pădurilor din țară, conținînd și propuneri de îmbunătățire a situației, are următoarea rezoluție a lui Ion Antonescu :

„13 februarie 1941

Răul este știut de toți și este continuu semnalat.

Planuri teoretice s-au făcut destule. Nimic nu s-a înfăptuit practic. Răul, din contră, a crescut și crește.

Să se înființeze creditul forestier, însă nu acesta va rezolva problema. Ea se soluționează într-un plan pe zece ani, metodic executat ; oameni pricepuți și energici și perseverenți. Deci în această direcție tot sprijinul. Să se treacă la lucrări serioase".

Dosar nr. 596/1941, f. 14

1941, februarie 14

Marele Stat Major a adus la cunoştinţa Preşedinţiei Consiliului de Miniştri că elevii şi elevele şcolii maghiare confesionale din România au sub numărul de ordine ce-l poartă la braţ iniţialele I.V.O. (Işten verd meg az olah) : „Doamne, bate pe valah". Generalul Antonescu a scris rezoluţia :

„Ce măsuri s-au luat ?
Se va preveni şi dl. Gyarfas şi Legaţia ungară.
Se va arăta prin Legaţia noastră la Budapesta domnului Bardossy această îndrăzneală la care dacă nu se renunţă va avea consecinţe grave pentru profesori şi pentru părinţii lor".

Dosar nr. 323/1941, f. 64

1941, februarie 14

Într-un raport al Consulatului român din Cluj se semnalau o serie de abuzuri și ilegalități îndreptate de administrația ungară împotriva românilor. Generalul Ion Antonescu a pus următoarea rezoluție :

„14 februarie 1941. Ministerul de Externe, pentru a se conforma instrucțiunilor ce are de la mine,a aduna materialul, a-l clasa, a se sesiza Germania și Italia, Comisia Mixtă și a pregăti pentru rechizitoriu".

Dosar nr. 596/1941, f. 13

1941, februarie 15

Pe un raport al Ministerului Finanțelor, privind situația plăților făcute cu refugiații polonezi, Ion Antonescu a scris :

„15 februarie 1941. Am dat eu toate instrucțiunile necesare. Eu nu mai plătesc ajutoare. Țara va fi curățată de polonezi. Nu rămîn decît cei pentru care am dat dispoziții speciale și aceștia numai pînă la sfîrșitul războiului. Nu vreau să sufere generația viitoare cum am suferit noi de pe urma polonezilor care s-au refugiat la noi după 1863 și care s-au avîntat în capul unei generații, făcîndu-se că sînt mai români decît românii. Toate cheltuielile făcute cu polonezii vor fi contabilizate. Problema va fi urmărită pînă la executare de departamentele respective, interne și familiale".

Dosar nr. 596/1941, f. 15

1941, februarie 27

Raport al Ministerului Educaţiei Naţionale, Cultelor şi Artelor privind fondurile predate de Straja Ţării mişcării legionare şi modul cum s-au întrebuinţat aceste fonduri ; se sublinia necesitatea ca statul să reintre în drepturile sale. Rezoluţia :

„27 februarie 1941. Sînt în total de acord. Trebuie să se procedeze cu energie pentru ca să se pună ordine în instituţii, să se reîntoarcă sub orice formă în patrimoniul statului tot ce a fost şi trebuie să rămînă al lui şi să se pedepsească exemplar şi cît mai urgent vinovaţii".

Dosar nr. 596/1941, f. 18

1941, februarie 28

Pe proiectul de lege pentru infiinţarea unei societăţi naţionale „Locuinţe ieftine" pentru muncitori şi funcţionari, a scris:

„28 februarie 1941. Ministerul de Finanţe şi cu Banca Naţională vor studia problema finanţării şi vor face propuneri. Construirea locuinţelor este de o urgenţă şi mare necesitate socială. Nu putem să continuăm a ţine muncitorii într-o stare de sălbăticie odioasă. Continuînd, vom prăpădi rasa. Din cauza condiţiilor nehigienice şi a promiscuităţii în care trăiesc ţăranii şi muncitorii, toate maladiile s-au încuibărit în toate familiile şi rasa degenerează Cu simţul răspunderii pe care trebuie să-l avem veşnic prezent în mintea şi în sufletul nostru, trebuie să găsim o soluţie şi să facem efortul cerut".

Dosar nr. 596/1941, f. 12

1941, martie 1

Memoriu al inginerului N. Constantinescu, fost director general al S.T.B., în care acesta arată că a fost arestat pe nedrept, ca urmare a unui denunț. Rezoluția :

„1 martie 1941. Justiția militară.
Să se procedeze cu severitate, însă cu multă atenție, a nu se lovi pe nedrept. Este epoca tuturor răzbunărilor. O societate în descompunere trăiește din intrigă și din acte de răzbunare. Intriganții sînt la toate răspîntiile. O mînă criminală urmărește dărîmarea statului prin semănarea vrajbei între frați. Intriga este cel mai simplu mijloc. Deci, atenție".

Dosar nr. 596/1941, f. 19

1941, martie 4

Pe un referat asupra situației de la Uzinele Reșița, întocmit la 25 februarie 1941, este pusă următoarea rezoluție :

„4 martie 1941.
Eu am dat la venirea mea în capul Țării dispoziții să se facă economii și ordine în Administrațiile Statului și ale Societăților industriale care trăiesc parazitare pe spinarea statului. Totuși, ca o sfidare, la Reșița, cu toate asigurările continui ale domnului Periețeanu, jaful a continuat. Să se țină seama de dispozițiile ordonate și să se urmărească prin justiție dl. Periețeanu și toți care și în timpul meu și anterior au abuzat de stupida tolerare a contribuabililor și de complicitatea la jaf a autorităților. Să mi se comunice ce măsuri s-au luat pentru executarea acestei rezoluții".

Dosar nr. 596/1941, f. 20

1941, martie 13

Pe o notă a organelor de siguranță referitoare la acțiunea teroristă a șefului mișcării legionare Horia Sima, generalul Ion Antonescu a pus următoarea rezoluție :[1]

„La *Cartea albă*, după ce va fi controlat direct sau indirect prin coinciderea cu alte acte similare.

La dosarul Horia Sima. Va servi la procesul său, în cazul cînd se va deda la noi acte de terorism din ascunzișul în care se găsește.

Se va începe și o propagandă prin presă pentru a deschide ochii acelora care execută orbește ordinele unui descreierat.

Se va arăta cît sînge de frate a vărsat mintea dezechilibrată a acestui individ.

Se va arăta ce cultură are, situația sa militară, ce servicii utile a adus statului (nici unul) și ce pretenții are, cu toate că face anumite observații (decît acte de terorism), fără servicii aduse patriei, nimic, nimic, se erijează în apărătorul ei.

Cazul este patologic și el a atras în jurul lui toate cazurile patologice, fiindcă numai descreierații pot urma orbește un astfel de om care nu are un program politic, nu a anunțat o doctrină, nu a participat la dezbaterea publică sau în comitete a nici unei probleme științifice, sociale, politice etc.

Totuși au fost și sînt oameni care îl urmează. Nu pot fi decît de aceeași structură. Să se stabilească și originea lui și a părinților lui (valoarea lor), studiile făcute, valoarea lor. Va fi întrebat și dl. Petrovici [2].

Dosar nr. 117/1942, f. 155

---

[1] Nota nu s-a găsit. Este rezumată într-un tabel unde rezoluția a fost în întregime reprodusă.

[2] Ministru al Educației Naționale

1941, martie 19

Pe un raport al Consulatului general al României de la Cluj, referitor la „ce au făcut și ce fac ungurii pentru propaganda în favoarea lor și ce ar trebui să facem noi", Ion Antonescu a scris :

„19 martie 1941
Ministerul de Externe de acord cu Ministerul Propagandei vor studia raportul și vor alcătui un plan de contrapropagandă bine pus la punct, organizată executarea și pregătită".

Dosar nr. 596/1941, f. 24

1941, martie 20

Pe o scrisoare a generalului Popescu Sanitarul, în care acesta semnala că generalul (r) Stoica Grigore, numit conducător la Societatea Gaz Metan, nu corespunde, generalul Antonescu punea următoarea rezoluție:

„Nici dracu nu-i poate împăca pe toți. Dar eu? Să i se comunice asta".

Dosar nr. 535/1940—1941, f. 342

1941, martie 24

Academia Română îl informa printr-o adresă pe generalul Ion Antonescu că, în şedinţa Academiei din 21 martie 1941, s-a „rostit un panegiric de către Ion Petrovici, vicepreşedinte al Academiei Române, pentru de curînd dispărutul Nicolae Titulescu", fost membru activ al Academiei.

Cum discursul n-a apărut în ziare, şi pentru ca totuşi conducătorul statului să fie informat exact de cele ce s-au spus cu această ocazie, se înainta o copie a discursului.

Pe această adresă, Ion Antonescu a scris:

„24.III.41. Nu este oportun politiceşte să se facă elogiul politic al omului care a strălucit cu inteligenţa sa, care a încercat să facă ţării multe servicii, dar care are nevoie de transportare în timp pentru a fi judecată la justa ei valoare.

Se poate însă face o recenzie a cuvîntării ţinută numai în ceea ce priveşte calităţile strălucite naturale ale dispărutului şi activităţii sale profesorale şi literare sau ştiinţifice".

Dosar nr. 535/1940—1941, f. 320

1941, martie 30

Pe expunerea Ministerului Finanțelor asupra modificărilor aduse legii contribuțiunilor directe, Ion Antonescu a scris :

Este un foarte mare pas înainte. Nu trebuie însă să ne închipuim că am soluționat radical această spinoasă problemă. În consecință, din prima zi a aplicării noului sistem, trebuie să se urmărească printr-un serviciu special însărcinat, pas cu pas, aplicarea reformei, să se noteze toate întîmplările, să se claseze și să se mediteze asupra soluțiilor de îndreptare. Astfel încît la anul viitor să se remedieze lacunele care vor ieși la iveală prin aplicarea reformei și să se facă un pas înainte în acest domeniu.

Dosar nr. 596/1941, f. 27

1941, aprilie 13

Pe un raport al Oficiului Național de Turism, privind organizarea turismului, se găsește următoarea rezoluție :

„Ideia este bună. Aplicarea ei este necesară. Din cauza organizării defectuoase a personalului întrebuințat, care a căutat o îmbunătățire a veniturilor proprii sau o plasare parazitară ; din cauza neînțelegerii unora, incorectitudinii altora și a nepregătirii tuturor, instituția a folosit pînă acum numai interesele personale care au dus la risipa banului public și la căpătuială.

Ori se pune pe baze serioase, ori se desființează. Astăzi nu face nimic, enervează și nemulțumește pe cei care plătesc un tribut ale cărui roade nu le văd. În concluzie, instituția nici nu moare, nici nu trăiește.

Ministerul de Finanțe de acord cu Propaganda și cu Căile Ferate vor propune urgent o soluție definitivă. Dacă turismul nu poate să trăiască, este inutil să-i prelungim agonia. Risipa inutilă să înceteze chiar din luna mai".

Dosar nr. 596/1941, f. 32

1941, aprilie 29

Pe un raport al Ministerului Instrucţiunii referitor la Institutul român din Germania şi chestiunea înfiinţării unei Case româneşti la Berlin, generalul Ion Antonescu a scris :

„O chestiune neclară, ca toate în statul românesc, făcută pentru chivernisirea neamurilor personale, pe socoteala statului, în condiţii princiare.

O casă somptuoasă, instalarea ginerelui urmărit de justiţie, ca director, 3 banchete şi 3 conferinţe, dintre care una singură corespunzătoare scopului, organizată de mine ocazional, nu înseamnă activitate.

În plus, urzeala aceasta a cărei limite financiare nimeni nu le cunoaşte, de a concesiona un cămin, a plăti gras concesiunea şi a plăti în plus, fără limită, la simpla cerere a domnului S. Puşcariu, din bugetul statului, pe toţi acei care dumnealui îi reclamă pentru decorul concesiunii sau chiar pentru bunul mers al Institutului, este a creia voit o confuzie din care statul şi ideia are totul de pierdut şi domnul Sextil Puşcariu şi ginerii d-sale totul de cîştigat.

Aşa nu mai merge. Trebuie clarificată situaţia. Baze sănătoase şi clare. Cheltuieli limitate. Cunoaştere serioasă. Domnul Manoilescu, ginerele, să dispară de acolo imediat. Este o neruşinare din partea d-lui Manoilescu — fostul ministru — de a fi făcut o lege în dauna statului pentru profitul familiei sale.

Dl. general Rosetti, de acord cu ministrul de externe şi al Propagandei, ţinînd seama şi de propunerile domnului Bossy, vor face propuneri concrete, după ce vor lua şi avizul juridic pentru clarificarea şi asigurarea înfăptuirii ideii şi pentru asigurarea controlului şi financiar şi sub raport etic, ca pe viitor să nu mai dăm la Berlin spectacolul de azi.

Chestiunea să fie tratată pentru toate instituțiile similare din străinătate.

Dl. Sextil Pușcariu să fie înlocuit din postul de rector al Universității Cluj-Sibiu. Nu poate cumula o mie de slujbe, oricare ar fi valoarea lui".

Dosar nr. 596/1941, f. 36—37

1941, mai 12

Pe un raport care arată situația și urmările cutremurului de pămînt din 9/10 noiembrie 1940, generalul Ion Antonescu punea următoarea rezoluție :

„12.V.1941
Trecutul s-a răzbunat și în acest domeniu. Superficialitatea, ușurința, educația făcută de a ne înșela unul pe altul, au transformat cutremurul într-o catastrofă națională. Este evident, că dacă am fi fost serioși în studiul și execuția construcțiilor mari și mici, ravagiile ar fi fost mult mai mici. Cel puțin să profităm de lecție. Toate sugestiile (din raport — n.n.) le găsesc bune. Trebuie legiferare serioasă în domeniul construcțiilor viitoare. Este opera Ministerului Lucrărilor Publice care trebuie să studieze problema cu toate organele tehnice și administrative necesare, și în timpul cel mai scurt să-mi facă propuneri concrete. Trebuie controlată calcularea tuturor clădirilor mari, recent construite și impus acolo unde este nevoie consolidarea necesară în mod urgent. Trebuie multă supraveghere la repunerea în bună stare a marilor clădiri avariate. Responsabilitatea unui eventual dezastru o va avea Ministerul Lucrărilor Publice. Va discuta problema și în Consiliul de Miniștri pentru a orienta guvernul de situație, ce s-a făcut, ce se proiectează".

Dosar nr. 144/1941, f. 18

1941, mai 14

Pe un articol publicat de ziarul „Universul“ din 14 mai 1941 de generalul Dragu Constantin, prin care acesta se ridica împotriva măsurilor ordonate de autorități, în 1940, în special în municipiul București, pentru dărîmarea monumentului Infanteriei de pe șoseaua Kiseleff, pe motiv că „nu este estetic ca monumentul regelui Ferdinand să aibă în fața sa monumentul Infanteriei“, generalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Are dreptate. Reconstituirea trebuie să se facă pe alte baze. Operația face parte dintr-un ansamblu estetic al Capitalei.

Dl. general Dragu este rugat să aștepte pînă la stabilirea planului definitiv de sistematizare.

Nici statuia regelui Ferdinand nu va putea rămîne dosită în spatele unei biserici și așezată într-un fost cimitir“.

Dosar nr. 144/1941, f. 9

1941, mai 15

Pe o notă a Serviciului Central de Informații, referitor la un studiu al Inspectoratului General al Jandarmeriei privind activitatea Grupului etnic german din România, Ion Antonescu a scris :

„15.V.[1941]

Dl. Mihai Antonescu să cheme pe domnul Andreas Schmidt * și să-i arate situația. După aceea să vină la mine pentru a lua hotărîrea definitivă.

Să se continue a se ține la curent dosarul ce s-a întocmit din ordinul meu pentru arătarea atitudinii Grupului etnic german.

Mi se va prezenta dosarul complet odată cu venirea la mine a domnului Andreas Schmidt".

Dosar nr. 323/1941, f. 12

---

* Andreas Schmidt, șeful Grupului etnic german din România.

1941, mai 18

În „Buletinul de informații" din 18 mai al Serviciului Central de Informații se raporta despre faptul că la o descindere făcută la mînăstirea Neamț — județul Neamț, în ziua de 12 mai 1941, s-au găsit la diferiți călugări broșuri, ziare, portrete legionare. La tipografia mînăstirii s-au găsit două copii de pe pomelnicul familiei Ion Zelea Codreanu tipărite înainte de Paști — 1941. Rezoluție :

„Să fie dați afară din mînăstire și eliminați definitiv din viața monahală, trîntorii.
Să se urmărească executarea".

În legătură cu pomelnicul familiei Codreanu a scris :

„Nu este nimic subversiv. Profesorul Codreanu este un mare credincios. Pomelnicul este un act creștinesc. Să nu se cenzureze" *.

Dosar nr. 323/1941, f. 70

*** În pomelnic este trecut și numele lui Corneliu Zelea Codreanu.**

1941, mai 19

O notă a Serviciului Central de Informații sintetiza o dare de seamă asupra „Iridentei Maghiare“, întocmită de Inspectoratul General al Jandarmeriei, în care era descrisă în mod detaliat organizarea și activitatea clandestină a acesteia pe teritoriul României, legătura Consiliului Superior al Comunității maghiare din România cu Budapesta etc.

Rezoluția generalului Ion Antonescu :

„19.V.[1941]

Ministerul Afacerilor Externe unde se pregătesc lucrările pentru apărarea drepturilor și pentru aplicarea de represalii cînd va veni momentul.

Dacă organizarea iridentei poate fi folosită pentru organizarea românilor din Ardealul cedat, să se folosească — *dînd celor indicați de dincolo* — instrucțiunile necesare și trimițîndu-le chiar în copie studiile făcute de organele noastre de supraveghere și siguranță“.

Dosar nr. 323/1941, f. 212—216

1941, mai 28

Buletinul informativ care prezintă raportul M. St. Major referitor la tineri unguri din comuna Halmeag — Făgăraş, care au trecut, în seara zilei de 18 mai, încolonaţi, prin comunele Halmeag şi Şercaia, cîntînd cîntece ungureşti, semnala că: „Toţi purtau la pălărie flori artificiale ou tricolorul unguresc, confecţionate din îndemnul conducătorilor lor". În acelaşi timp, arăta măsura luată împotriva lor: „Vinovaţii au fost daţi judecăţii".
Rezoluţia :

„Trebuie împuşcaţi".

Dosar nr. 332/1941

1941, iunie 7

Un raport al Serviciului Central de Informații din 7 iunie 1941 arăta activitatea Serviciului secret al misionarilor *, de la 1 aprilie la 1 iunie 1941, în care evidenția organizarea și instruirea misionarilor, activitatea lor.

Una din preocupările lor era să cunoască atitudinea comuniștilor și a evreilor față de materialul difuzat prin serviciul misionarilor. Se raporta că atitudinea acestora era „extrem de dușmănoasă", căutînd să distrugă acest material și desfășurînd activitate comunistă.

În nota întocmită, pe baza raportului Serviciului Misionarilor din Ministerul Propagandei, se făceau unele propuneri. La acestea, generalul Ion Antonescu a scris : „Da", adăugînd și unele indicații. În afară de aceasta a scris următoarea rezoluție :

„Executarea rezoluțiilor din text.

Să se închidă toate cafenelele evreiești comuniste din Moldova. Să fie identificați — pe regiuni — toți jidanii, agenții comuniști sau simpatizanți.

Ministerul de Interne trebuie să-i știe, să le interzică circulația și să fie în măsură a face cu ei ceea ce voi ordona, cînd va veni momentul oportun.

Trebuie să se pregătească serviciul care să adune din Basarabia și Bucovina toate crimele și toate suferințele populației în timpul dominației bolșevice, pentru a fi imediat folosite în toată țara, în fabrici, cinematografe și școli".

Dosar nr. 389/1941, f. 58—61, 83

---

* Este vorba de oameni care se ocupau de activitatea de propagandă anticomunistă, antirusă în teritoriile ce fuseseră ocupate de Uniunea Sovietică după 28 iunie 1940, de cunoașterea celor care serveau interesele administrației sovietice, desfășurînd activități antiromânești etc. Ei acționau ilegal și aveau ca organ coordonator un serviciu ce făcea parte din structura Ministerului Propagandei.

1941, octombrie 14

Generalul Jienescu* a făcut o vizită în Germania pentru a vedea o serie de întreprinderi aeronautice şi a discutat cu mareşalul Göring situaţia şi nevoile urgente ale aeronauticii române. Cu ocazia acestor discuţii, s-au făcut şi unele aprecieri de ordin politic. Pe raportul întocmit asupra rezultatelor vizitei, Mareşalul Antonescu a scris următoarea rezoluţie :

„16.X.1941

1. Partea din notă cu caracter politic se va trece în copie şi Ministerului de Externe pentru ştiinţă şi pentru a o ataşa la dosarul cu documente doveditoare a aparatului nostru politic, economic, militar.

2. Partea privitor la propagandă se va trece în copie la Ministerul Propagandei pentru a lua act şi a face cele de cuviinţă. Propaganda se face acum foarte multă, însă este greu să recuperăm timpul pierdut.

Ungurii lucrează de 20 de ani şi noi de cîteva luni. Ungurii au cultura germană şi noi apuseană. Ungurii au trăit în mediul german şi cunosc nuanţele sufletului, minţii şi spiritului german şi noi le ignorăm.

Din această cauză lupta e grea.

Aceasta nu înseamnă că vom fi învinşi. Cred că cea mai bună propagandă pentru noi o face Führerul. Tot ce spune el despre România intră în sufletul şi în mintea fiecărui german. Deci nu trebuie să fim pesimişti. Din contră.

3. Vizita nu trebuie să rămînă fără rezultat practic. Generalul Jienescu va folosi tot ce a văzut pentru a pune aviaţia noastră în condiţii superioare de luptă pentru viitor.

Programul de activitate în acest sens va fi întocmit şi prezentat".

Dosar nr. 62/1940, f. 14, 158—160

---

* Generalul Gh. Jienescu, subsecretar de stat pentru aer la Ministerul Apărării Naţionale.

1941, octombrie 19

Pe un memoriu al „Federației uniunilor de comunități evreești din țară", din 19 octombrie, semnat de președinte Dr. W. Filderman, prin care se intervenea la mareșalul Ion Antonescu pentru oprirea deportării evreilor cetățeni români din Bucovina și Basarabia și a expulzării din vechiul regat a evreilor cetățeni români originari din Bucovina și Basarabia, Mareșalul a pus următoarea rezoluție :

„Am dat răspunsul cuvenit. Am luat angajamente față de evreii din vechiul regat. Le mențin. Nu am luat nici un angajament față de evreii din noile ținuturi [1]. Aceștia în marea lor majoritate au fost niște brute. Nu pot fi găsiți adevărații vinovați, toți vinovații [2]. Ei sînt mulți, sînt acoperiți.

Regret pentru oamenii cumsecade. Trebuie să fie și din aceștia. Dar mult mai mult mă doare sacrificiile pe care le-am făcut pentru a repara o crimă care a aruncat în groaznică suferință un neam întreg în 1940 și care a fost ca inspirație și ca execuție de esență evreiască.

Statutul anunțat se va face" [3].

Dosar nr. 104/1941,f. 143—145.

---

[1] Este vorba de Basarabia și Bucovina de Nord, eliberate în vara anului 1941.

[2] Mareșalul Antonescu se referea la comportarea inumană a unor evrei în zilele evacuării Basarabiei și Bucovinei de nord, după 28 iunie 1940, cînd au fost bătuți, scuipați, agresați soldați și ofițeri ai armatei române, cînd au fost dați pe mîna organelor sovietice oameni nevinovați din aceste teritorii.

[3] Într-o discuție pe care W. Filderman a avut-o cu Mihai Antonescu, vicepreședinte al guvernului, acesta i-a spus că se lucrează la un statut pentru evreii din vechiul regat și din Transnistria. Despre acest statut reamintește în memoriul său și Filderman, solicitînd să fie „cît mai repede promulgat".

1941, octombrie 21

Într-o notă a Cabinetului Militar al conducătorului statului se raporta despre punctul de vedere al Misiunii Militare germane privind camuflajul precum și măsurile preconizate de Comandamentul Militar al Capitalei într-o nouă ordonanță.

Rezoluția Mareșalului Ion Antonescu :

„21.X.[1941]

Pericolul nu a trecut complet. El însă nu mai este așa de mare. Trebuie o destindere progresivă, în măsura ocupării Crimeei și Caucazului de Nord.

Trebuie să se arate prin presă populației realitățile și riscurile dacă se ridică măsurile introduse".

Dosar nr. 132/1941, f. 3

1941, octombrie 22

Pe un raport al Marelui Cartier General care semnala că ostaşii germani operaţi în spitalul din Gura Humorului (judeţul Cîmpulung) au rupt sigiliile de la unele magazine evreieşti, Mareşalul Antonescu a pus rezoluţia :

„Trebuiau să fie arestaţi. Să se comunice generalului Hauffe cu notă, rugînd să arate ce măsuri înţelege să ia".

Dosar nr. 117/1942, f. 3

1941, noiembrie 5

Pe o notă întocmită de Cabinetul Militar pe baza unui raport al şefului Marelui Cartier General, prin care se semnala situaţia românilor din Banatul sîrbesc şi anume că sînt dezbinaţi în trei grupuri, se propunea să fie chemaţi cei trei conducători ai grupărilor desbinate : Alex. Botoarcă, N. Mado şi Silviu Miclea, spre a fi convinşi să se unească într-o singură organizaţie. Mareşalul a pus rezoluţia :

„De acord. Să fie chemaţi la preşedinţie să vorbească cu domnul Mihai Antonescu şi după aceea cu mine.
Este tragică această dezbinare".

Dosar nr. 102/1941, f. 6

1941, noiembrie 5

Pe un raport privind modul cum se efectua munca obligatorie de către evrei, Mareşalul Antonescu a scris :

„Evreii, după cum era de aşteptat, nu au dat rezultat în raport cu efortul făcut.

S-au întîmplat şi abuzuri. În contra lor nu ne putem apăra.

Este mai bine ca în loc de muncă cu braţele să contribuie cu bani.

Să se studieze crearea unui impozit special pentru evrei, să-l plătească în locul muncii obligatorii.

Acei care nu pot plăti, vor fi puşi la muncă.

Odată cu începerea iernii să se renunţe la munca lor.

Să se studieze impunerea şi renunţarea, cu Ministerul de Finanţe şi de Interne şi să se facă propuneri".

Dosar nr. 107/1941, f. 116—117

1941, noiembrie 7

În urma unei vizite de documentare în Germania, colonelul Repanovici, comandantul Zonei A. A. București, a întocmit un raport despre cele văzute, a procurat materiale necesare apărării pasive și s-a informat asupra problemelor de apărare pasivă.

Pe nota sinteză întocmită de Cabinetul Militar, Mareșalul a pus rezoluția :

„10.XI.[1941]
M. St. M. va studia problema de acord cu Ministerul Lucrărilor Publice. Împreună vor elabora legislații, regulamente, instrucțiuni necesare și planul de propagandă continuă (atît în timp de război cît și după aceea) care va servi pentru construcțiile publice și particulare ce se vor construi în viitor ; adaptarea celor actuale ca o consecință a experienței făcute ; măsuri pentru zona petroliferă și fabricile de armament.

Lucrările trebuie să fie bine studiate și complete".

Dosar nr. 132/1941, f. 56—59

1941, noiembrie 7

Au fost condamnați la moarte cinci comuniști, în frunte cu inginerul chimist Paneth Francisc. Pe cererea de grațiere Mareșalul a pus rezoluția :

„Nu se aprobă“ *.

Dosar nr. 117/1942, f. 36

* Au fost executați la 7.XI.1941, în pădurea Jilava.

1941, noiembrie 7

Pe o notă privind cererile de scutire de la munca de folos obştesc a evreilor, Antonescu a scris :

„Să se studieze de către Ministerul Finanţelor, în acord cu Internele, crearea unui impozit special pentru evrei, să-l plătească în locul muncii obligatorii şi să se facă propuneri".

Dosar nr. 117/1942, f. 35

1941, noiembrie 10

Pe un raport al Subsecretariatului de Stat al Aerului, cuprinzînd propuneri pentru îmbunătăţirea iluminatului Capitalei după 7 noiembrie. Pe această notă, Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„10.XI.[1941]
Foarte bine.
Măsura nu se execută. Aseară, Ministerul Economiei Naţionale era luminat ca în timp de pace. Se va face ordin observator.
Generalul Nicolescu * va controla regulat şi aplica sancţiuni pe loc".

Dosar nr. 132/1941, f. 18—19

* Rezoluţia este trimisă comandantului Comandamentului Militar al Capitalei.

1941, noiembrie 14

Într-un raport al Marelui Stat Major al Armatei se informează despre o încercare de evadare, în noaptea de 13—14 noiembrie 1941, din lagărul german de prizonieri sovietici de la Budeşti Ilfov.

Pe acesta, Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Cîţi prizonieri sînt acolo ?

De ce îi ţine şi cît ?

Am spus să mi se arate situaţia aceasta, care a luat naştere fără consimţămîntul guvernului.

Nici un lagăr de prizonieri nu poate fi menţinut pe teritoriul nostru".

Dosar nr. 117/1942, f. 41

1941, noiembrie 16

Pe un raport, în care se semnala că la 16 noiembrie 1941 nu au depus jurămîntul 1000 de şvabi din Timişoara, înscrişi în Partidul Naţional Socialist German, Mareşalul dispunea :

„Justiţie, cercetare şi propuneri, în cadrul legal, care trebuie respectat de toţi. Cine nu le respectă va suferi consecinţe. Fără ezitare în această privinţă".

Dosar nr. 117/1942, f. 40.

1941, noiembrie 19

Intr-o notă a organelor de siguranță se semnala că cercurile ucrainiene din București se agită pentru faptul că în Transnistria s-a aprobat să se vorbească — pe lîngă limba oficială română — și limbile germană și rusă.

Pe acest document, Mareșalul a scris :

„Cui nu-i place în țara românească, să plece.

Cine se amestecă, să tragă consecințe.

Deci, Ministerul de Interne le va da un avertisment și dacă continuă să mai aibă gură, afară din țară sau în lagăr".

Dosar nr. 117/1942, f. 40

1941, noiembrie 20

Raport al Ministerului Afacerilor Interne referitor la ucrainienii plecați din Bucovina și înrolați în armata ucraineană din Galiția, întorși în permisie în uniforme militare și cu autorizații germane, Ion Antonescu a scris rezoluția :

„Să fie arestați și băgați în lagăr. Să fie arestați fără ezitare și condamnați pentru port de arme și pentru intrarea în țară nelegal.

Ce așteptați, să vă înboldesc să executați legile Țării ? Am spus că cei plecați pierd cetățenia. De ce Guvernămîntul Bucovinei nu se conformă ?

Ordine noi și drastice să se dea imediat".

Dosar nr. 117/1942, f. 41

1941, noiembrie 21

Într-o notă a Cabinetului Militar se informează, pe baza unui raport al Subsecretariatului de Stat al Marinei și Ministerului de Interne, că s-au primit cereri semnate de evrei pentru autorizarea emigrării din România. Sînt arătate modalitățile de efectuare a transporturilor, de plata acestor transporturi și o garanție de transport, opinia Ministerului de Interne și a celui de Externe etc.

Rezoluția :

„Să se trateze serios problema de Ministerul de Externe.

Este o necesitate să ne scăpăm de cît mai mulți evrei și să lase cît mai mult, prin bună înțelegere, în țară, capitalurile pe care le-au acumulat aici".

Dosar nr. 107/1941, f. 13—14

1941, noiembrie 22

La 22 noiembrie s-a comunicat de către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor că studenții de la Facultatea de litere din București au scris un manifest prin care se îndeamnă la luptă împotriva ungurilor. Rezoluția :

„Să fie rugați Decanul și Rectorul să-i povățuiască să renunțe, fiindcă strică tot ceea ce mă străduiesc să fac.

Rectorii toți și decanii din toată țara să vină la mine pentru a lua instrucțiuni".

Dosar nr. 117/1942, f. 42—43

1941, noiembrie 23

Ministerul Afacerilor Interne raporta despre nemulţumirile populaţiei Capitalei din cauza mersului defectuos al tramvaielor, datorită elementelor subversive de la STB. Pe acest raport, Mareşalul Ion Antonescu a scris :

„Da. În lagăr de muncă grea toţi recalcitranţii, toţi care sabotează sau se poartă rău cu publicul.

Organizarea unui control general, cu agenţi acoperiţi de la Ministerul de Interne".

Dosar nr. 117/1942, f. 43

1941, noiembrie 25

Raport al guvernatorului civil al Transnistriei, Alexianu, privind unele abuzuri săvîrşite la Odessa de angajaţii localnici, cu prilejul inventarierii obiectelor din casele părăsite de sovietici. Rezoluţia :

„Trebuie date exemple drastice.
Să fie împuşcaţi cei prinşi.
Fac răspunzătoare Administraţia Transnistriei, dacă sistemul continuă".

Dosar nr. 117/1942, f. 46

1941, noiembrie 26

La 26 noiembrie 1941, prin punctul de frontieră Giurgiu-port, a intrat un autobuz german cu pasageri: 8 militari germani și 3 civili, care n-au vrut să se legitimeze. Pe raport Mareșalul a scris:

„Să se ceară anchetarea și pedepsirea militarilor germani.

Altfel, nu se mai tolerează nici o intrare în țară a autovehiculelor germane".

Dosar nr. 117/1942, f. 59

1941, decembrie 8

Într-un raport se arată că pe teritoriul județului Tîrnava Mare autocamioane germane strîng de la localnici, locuitori de origine germană, alimente, păsări, vin și efecte de îmbrăcăminte.
Rezoluția :

„Jandarmeria să împiedice, făcînd cunoscut că este interzis să colecteze.
Domnului von Killinger și generalului Speidel să li se comunice mîine în scris și să le ceară să dispună în sensul angajamentelor de la Berlin".

Dosar nr. 117/1942, f. 56

1941, decembrie 8

O adresă a Tribunalului Ilfov, judecătorul de instrucție, cabinetul 6, adresată Mareșalului Antonescu, roagă să se comunice, în interesul instrucției, „dacă este exact că Constantin Paul Greceanu a făcut în noaptea de 21 spre 22 ianuarie 1941, doar serviciul de curier între fostul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri Horia Sima și Dumneavoastră, prezentîndu-vă lista unui guvern legionar întocmit de Horia Sima, ori numitul a prezentat această listă ca fiind opera sa sau cel puțin va fi fiind întocmită și cu colaborarea sa".

Pe această adresă, Ion Antonescu a pus rezoluția :

„8.XII[1941]

Nu pot preciza nimic în această privință. Numai domnul Greceanu poate să o facă. Domnia sa a venit de mai multe ori la mine în timpul rebeliunii. Prezentîndu-mi succesiv o serie de liste pentru alcătuirea unui guvern cu caracter pur legionar și condus de Horia Sima, a avut îndrăzneala să încerce prin intimidări a-mi impune aceste liste din care făcea și domnia sa parte, bineînțeles.

Răspunsul meu la insistențele domnului Greceanu a fost întotdeauna negativ.

Nu pot afirma că era opera sa, fiindcă nu mi-am pierdut timpul să-l întreb și găsesc și astăzi inutil să încerc să aflu adevărul. Autor sau complice, pentru mine nu este deosebire.

Domnia sa este cel puțin complice și nu cred că are paternitatea gestului ci numai îndrăzneala lui".

Dosar.nr. 452/1941, f. 104

1941, decembrie 10

Ministerul Afacerilor Interne semnalează arestarea a 17 persoane în legătură cu furnizarea păturilor pentru Misiunea Italiană din România.

Rezoluția :

„Să fie toți anchetați și băgați în lagăr oricine ar fi ei. Din lagăr să fie judecați ca să li se aplice și pedepse penale".

Dosar nr. 117/1942, f. 57

1941, decembrie 11

Pe o notă a organelor de siguranță, în care se arătau „Aprecieri ireverențioase la adresa țării și a domnului mareșal cu ocazia plebiscitului, apărute în Buletinul Presei Ministerului de Externe ungar", Mareșalul a pus următoarea rezoluție :

„Cu ticăloșii nu se poate susține la infinit o poziție falșă.

Trebuie intensificat la maximum pregătirea nației noastre pentru răfuiala supremă.

Ea va veni.

Pînă atunci să muncim serios, să ne redresăm moral, să reeducăm poporul, să dezvoltăm eroismul, să înflorească patriotismul și să instruim nația.

Iată răspunsul :

Davidescu să ia ordine de la mine pentru instrucțiuni cu caracter general".

Dosar nr. 117/1942, f. 163

1941, decembrie 11

Într-o notă a Preşedinţiei Consiliului de Miniştri către generalul Iliescu, subsecretar de stat al Educaţiei extraşcolare, cu referire la o adresă din 5 decembrie 1941 a Organizării Sportului Românesc, este arătată şi rezoluţia pusă de conducătorul statului:

„11.XII.[1941]
Atîta uşurinţă mai rar. Stat în stat, O.S.R. şi nimic altceva. Anarhie.

Dl. general Iliescu va lua problema serios în mînă. Domnii se vor încadra în disciplina şi ordinea de stat în cadrul unui Departament, nu să-şi facă de cap.

Va veni la mine cu domnul colonel Medeleanu pentru a primi instrucţiuni".

Dosar nr. 452/1941, f. 178

1941, decembrie 12

Într-o notă a Direcţiei Generale a Poliţiei, Corpul detectivilor, din 11 decembrie 1941, către Preşedinţia Consiliului de Miniştri, direcţia secretariat, se arăta: „În nota dv. prin care mi se cere a face cercetări asupra celor ce se adăpostesc la Azilul de noapte, asupra celor ce iau masa la «Pîinea Zilnică», precum şi asupra activităţii acestora, avem onoare a înainta alăturat tabelele de cei ce au luat masa în ziua de 9 decembrie 1941, la «Pîinea Zilnică» cum şi de cei ce au dormit la Azilul de Noapte * în zilele de 8 şi 9 decembrie.

Din acest tabel se poate constata că toţi sînt muncitori manuali şi şomeri care nu-şi pot îngădui o existenţă mai comodă din veniturile lor.

La «Pîinea Zilnică» masa este plătită din donaţiile celor ce fac parastase pentru rudele decedate, iar la «Azilul de noapte» se poate dormi contra sumei de 5 lei pe noapte.

În ceea ce priveşte activitatea celor ce frecventează aceste instituţii de asistenţă, din cercetarea făcută nu s-a constatat nimic pînă în prezent".

Pe această notă, Mareşalul a pus rezoluţia:

„12.XII[1941]

Chestiunea trebuie soluţionată pe baze umane şi sociale. În plus, trebuie descongestionat Bucureştiul de toate epavele vieţii care eşuează la Bucureşti, unde se pot strecura mai uşor printre măsurile de ordine.

O conferinţă a prefectului, primarului, ministrului de interne, Siguranţei şi Ministerului Muncii este necesară pentru a discuta problemele şi a prezenta soluţia practică care-mi va fi supusă. Vor merge şi dînşii acolo să vadă ce am văzut eu".

Dosar nr. 452/1941, f. 105

---

* Din tabel rezultă că au fost 180 cei care au luat masa şi tot atîţia cei care au dormit la „Azilul de noapte".

1941, decembrie 12

O notă a Cancelariei Preşedinţiei Consiliului de Miniştri către Ministerul Justiţiei, în legătură cu licitaţia căminelor clădite de Societatea Carpatina Ardeleană pe Păltiniş, transmitea rezoluţia Mareşalului Ion Antonescu :

„12.XII[1941]
Să se respecte şi execute avizul nr. 1123 al Consiliului Superior al avocaţilor. Totul trebuie clădit în această ţară pe lege şi dreptate. Toţi şi mai ales prietenii trebuie să se identifice cu aceste principii sănătoase".

Dosar nr. 452/1941, f. 122

1941, decembrie 12

La o notă a Cancelariei Preşedinţiei Consiliului de Miniştri către Subsecretariatul de Stat al aerului, se trimitea în copie o notă informativă şi concluziile anchetei ordonate asupra cauzelor care au determinat revocarea Comandorului Andrei Popovici din funcţia de director general al Societăţii L.A.R.E.S., rugînd să ia la cunoştinţă rezoluţia :

„12.XII[1941]
Dacă dl. Baras a făcut, fiind interesat şi în parale, o reclamaţie care a sacrificat pe nedrept un muncitor, să se facă dreptate. Domnul Baras să tragă consecinţele situaţiei pe care şi-a creat-o şi domnul Popovici să treacă la locul lui. Bineînţeles dacă faptele relatate în această notă sînt riguros exacte. Este datoria domnului Subsecretar de Stat al aerului să pună lucrurile la punct conform principiilor mele de guvernare".

Dosar nr. 452/1941, f. 103

1941, decembrie 13

Pe o notă în care se arăta :

„Iuliu Maniu a afirmat că Grupul etnic german din România funcționează ca stat în stat", Mareșalul a pus rezoluția :

„Domnului Mihai Antonescu pentru a aduce la realitatea Statului Român pe domnul Andreas Schmidt".

Dosar nr. 117/1942, f. 58

1941, decembrie 30

Intr-o notă a Direcției Generale a poliției se arată că în seara de 13 decembrie, căpitanul german în rezervă Victor Zay din Sighișoara a organizat o masă comună cu foștii luptători germani din războiul mondial.

La ora 19, un număr de 213 persoane, dintre care o parte purtau decorații austro-ungare, au luat masa la restaurantul SANDER pînă la ora 1 noaptea. Totul a decurs în ordine.

Se menționa că pentru această masă comună nu s-a solicitat din partea minorității germane autorizația cuvenită.

Rezoluția Mareșalului Antonescu :

„Foarte rău că autoritățile administrative nu și-au făcut datoria.

Pe viitor aceste acte în contra dispozițiilor administrative să fie reprimate.

Toți vor ști statutul acordat Grupului Etnic și se vor supune lui.

Orice abatere dintr-o parte ori alta trebuie sancționată fără ezitare".

Dosar nr. 114/1941, f. 23—24

ANUL 1942

1942, ianuarie 2

Printr-o notă se arăta că Societatea de radiodifuziune a dresat prin delegații săi acte de contravenție unui număr de 54 minoritari germani din comuna Steierdorf — Anina (județul Caraș) pentru că — deși denunțaseră abonamentele, în urma majorării taxelor de radio — totuși au continuat a folosi aparatele de radio.

Locuitorii germani — proprietarii acestor aparate de radio au declarat că au denunțat abonamentele, din ordinul Grupului etnic german din România.

Printre cei cărora li s-au dresat acte de contravenție se găsesc: primarul comunei și președintele comunității germane din această localitate.

Rezoluție:

„Foarte bine
Să fie sancționați prin justiție, fără ezitare".

Dosar nr. 114/1941, f. 20—21

1942, ianuarie 12

La sfîrşitul anului 1941, s-a lucrat un proiect de convenţie privind transporturile româno-germane. Prezentîndu-i-se şi mareşalului Ion Antonescu, acesta a pus următoarea rezoluţie:

„12.I.1942

1. Am luat cunoştinţă de proiectul de convenţie de transport şi de avizul Marelui Stat Major.

2. Citind cu această ocazie proiectul de convenţie, am constatat că e plin de impreciziuni şi lipsuri care vor produce noi greutăţi în raporturile cu autorităţile germane. În plus, sînt unele capitole din Convenţie care deschid larg poarta abuzurilor pe care le-au comis autorităţile germane din România, speculînd naivitatea, dezordinea, necinstea şi neseriozitatea noastră.

În consecinţă, rog şi atrag serios atenţiunea ca această convenţiune să nu se încheie înainte de a fi perfect clară şi înainte de a se lua toate garanţiile în contra abuzurilor prin mijloace de control sever, prin simplificarea formalităţilor şi crearea unui organ responsabil de dirijare şi control a acestei acţiuni.

Pe deasupra, nimic nu se va face fără un acord cu calea ferată care, plecînd de la experienţa şi directivele date de mine în privinţa controlului ce va trebui să exercite, trebuie să nu fie pusă în faţa unui fapt împlinit".

Dosar nr. 138/1942, f. 4

1942, ianuarie 15

Raport al M.A.E. prin care se comunică faptul că au fost predați Grupului etnic german din Timișoara 45 șvabi, originari din Banat, fugiți din țară și aduși din Germania în trenuri militare germane. Conducătorul statului a pus rezoluția :

„La dosarul neregulilor. Să se facă protest la Legație de către Ministerul Afacerilor Externe".

Dosar nr. 117/1942, f. 62

1942, ianuarie 24

Într-o notă a Cabinetului Militar se informa, pe baza semnalării făcută de Marele Stat Major, despre unele acte reprobabile săvîrşite — pe timpul transportului — de către un grup de muncitori români trimişi pentru specializare în uzinele din Germania. Aceştia au cîntat cîntece legionare, s-au dedat la scandal şi la acte reprobabile pe unde au trecut.

Faţă de aceste situaţii, Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Nu este suficient atîta. Trebuie urmărită executarea. Multe dispoziţii am ordonat şi mai toate au fost soluţionate în sensul celor arătate în această notă. Adică se pregăteşte uitarea şi muşamalizarea.

Trebuie un birou special, făcut în comun cu domnul Vlădescu * care a mai primit ordin în acest sens, dar nu a avut nici un efect practic.

Biroul trebuie să urmărească executarea integrală a tuturor rezoluţiilor mele, pentru a evita înmormîntarea chestiunilor".

Dosar nr. 117/1942, f. 13—15

* Ovidiu Vlădescu, secretar general la Preşedinţia Consiliului de Miniştri.

1942, ianuarie 27

Intr-o notă a Marelui Stat Major se informa despre propaganda antireligioasă a populației de origine etnică germană și anume că la cursurile ținute la Mediaș, intre 2—4 ianuarie 1942, tinerilor sași din localitate și comunele invecinate, un conducător al organizației SS (formațiuni de asalt), venit din Germania, a afirmat că membrii acestei organizații germane: nu au voie să fie inmormintați cu preot; căsătoriile vor fi celebrate fără preot; copiii lor nu se vor mai boteza in biserică cu preot;

De asemenea a mai menționat că, intrucit Hristos a fost evreu, se interzice membrilor organizației SS să se inchine lui și să-i păstreze icoana in biserică.

Față de această situație Mareșalul a dispus:

„Să se dea numele membrilor pentru a cere Legației germane să-i invite să părăsească țara.

Pe viitor, toți acești propagandiști trebuiesc expulzați de autoritățile noastre fără a mai aștepta ordinele mele".

La 24 februarie 1942, după ce s-a cercetat cine era persoana, s-a raportat că cel ce a făcut afirmația de mai sus se numește Sigmond Alfred, cetățean român de origine germană, domiciliat in Sighișoara. El nu aparținea organizației SS din Germania, ci era membru al formațiunilor SS ale Grupului etnic german din România.

Rezoluția:

„Să fie comunicat domnului Andreas Schmidt și Legagației germane. Dacă mai continuă cu nedorita acțiune, să fie arestat și deferit justiției. Dacă justiția nu-l va condamna, să fie internat în lagăr.

Să se procedeze la fel cu toți care răsvrătesc tineretul în contra bisericii, oricine ar fi ei".

Dosar nr. 114/1941, f. 64—66

1942, februarie 7

Marele Stat Major, secţia a 6-a transporturi, aducea la cunoştinţă Preşedinţiei Consiliului de Miniştri, printr-o adresă, greutăţile transporturilor de călători, civili şi militari, care se executau în condiţii extrem de grele din cauza supraaglomerării trenurilor de călători. Acestea aveau consecinţe grave în legătură cu controlul, disciplina etc. Se făceau propuneri de îmbunătăţire a situaţiei.

Rezoluţia Mareşalului Ion Antonescu :

„Aprob.

Orice măsură trebuie luată pentru a împiedica abuzurile şi actele de vandalism.

Să se prezinte proiect de comunicat prin care să se arate situaţia şi să se facă apel la înţelegerea cetăţenilor şi la contribuţia lor pentru împiedicarea distrugerii vagoanelor".

Dosar nr. 138/1942, f. 50

1942, februarie 12

Într-un raport al Inspectoratului de poliţie Alba Iulia către Direcţia Generală a Poliţiei, se arată că un număr de 57 de persoane au fost judecate şi condamnate (unii la moarte) pentru spionaj în favoarea României. Pentru unii nu s-au putut obţine referinţe :

Prezentîndu-i-se lui Antonescu situaţia, acesta a pus rezoluţia :

„Pentru fiecare român omorît pentru spionaj, se va omorî un ungur pentru acelaşi delict".

Dosar nr. 352/1942, f. 342

1942, februarie 14

Într-o notă a Comandamentului Militar, se arată :

„Serviciul Special de informații semnalează că altă Bancă românească a trecut sub control german.

Astfel, odată cu Banca de Credit Român, Banca Chrissoveloni și Banca Comercială Română, a mai trecut sub control german și Banca Industriei și Comerțului din București.

Această bancă înființată în 1930 are un capital de 25 000 000 lei deplin vărsați și pînă în aprilie 1940 purta denumirea de Banca de Control al Industriei și Comerțului.

Actualmente, se află sub controlul aceluiași grup german, care controlează Banca de Credit și Banca Chrissoveloni...".

Rezoluția :

„Domnul Ottulescu *,

Relații vaste și complete asupra întregii influențe germane, în viața economică și în comerțul de bancă".

Dosar nr. 114/1942, f. 178

---

* Al. Ottulescu, guvernatorul Băncii Naționale a României.

1942, februarie 17

Intr-un tabel în care se înscriau rezoluțiile puse de conducătorul statului, precum și alte date, la rubrica „Obiectivul care a născut rezoluția", se arată : „Evacuarea evreilor din zonele petrolifere etc.", s-a pus următoarea rezoluție :

„1. Să se interneze în lagăr și în primăvară să fie evacuați în Transnistria ;

a) toți evreii activanți comuniști din toată țara, în special acei din capitală, regiunea petroliferă, Constanța și Giurgiu ;

b) toți evreii instalați clandestin în capitală în ultimii doi ani.

Operațiunea trebuie pregătită, organizată.

Nu trebuie să se procedeze cu sălbăticie.

2. Pentru ceilalți evrei din zona petroliferă și din zonele militare ale capitalei nu este motiv să luăm măsuri.

Am garantat prin declarațiile făcute, viață și libertate evreilor autohtoni.

Trebuie să mă țin de cuvînt.

Dacă însă comit acte contra liniștei, siguranței și intereselor noastre, trebuiesc luate măsuri contra vinovaților și în contra colectivității, eventual.

Pentru aceasta trebuie preveniți de Ministerul de Interne prin comunitățile lor".

Dosar nr. 117/1942, f. 169

1942, februarie 17

Intr-o notă specială, se informa despre expozeul făcut de primul ministru ungar in comisia de politică externă a Parlamentului, cu următoarele aprecieri privind relaţiile cu România: „Guvernul român, prin atitudinea sa revizionistă şi provocatoare, precum şi prin persecuţiile şi teroarea ce domneşte în România împotriva minorităţii maghiare, a provocat situaţia încordată care există astăzi. Faţă de revizionismul Bucureştiului noi ne-am luat toate măsurile. Ne vom apăra şi ultima bucată de pămînt, care va fi ameninţat de o nouă cotropire...".

În legătură cu afirmaţiile premierului ungur, Mareşalul Ion Antonescu a pus următoarea rezoluţie :

„La actele de documentare, pentru a se avea în vedere mai tîrziu de ce perfidie sînt capabili ungurii, cînd chiar primul lor exponent şi unul care este foarte bine informat şi ştie că noi nu facem ceea ce afirmă, totuşi are îndrăzneala să o afirme".

Dosar nr. 100/1944, f. 113—111

1942, februarie 25

Cabinetul Militar informa printr-o notă că Marele Stat Major General a trimis un tabel cu cazurile de dezertare sau fugă clandestină peste frontieră a tinerilor germani din România, pentru a se sustrage de la îndatoririle militare din armata română.

Din analiza acestui tabel rezultă că au trecut clandestin frontiera — incepînd de la 1 ianuarie 1941 pînă in februarie 1942 — un număr de 709 tineri germani originari din județele :

Timiș Torontal	**457**
Arad	**76**
Tirnava Mare	**55**
Brașov	**50**
Alba	**19**
Sibiu	**17**
Caraș	**17**
Făgăraș	**9**
Severin	**6**
Hunedoara	**2**
Prahova	**1**

Rezoluția :

„Se va comunica domnului Killinger și Andreas Schmidt.

Toți fugiții peste frontieră sînt considerați ca dezertori și vor trage toate consecințele legale.

Deci măsuri în cadrul legal.

Să fie toți — din Grupul etnic german — preveniți că nu se va acorda nici o amnistie și nici o abatere de la legi în privința celor fugiți".

Dosar nr. 114/1941, f. 198—205

1942, februarie 27

Pe adresa generalului Ilie Şteflea, Şeful Marelui Stat Major către Preşedinţia Consiliului de Miniştri — Cabinetul Militar, din 24 februarie 1942, prin care acesta înainta un calendar de buzunar difuzat de Consulatul german, la Constanţa şi în Capitală, solicitînd oprirea difuzării lui deoarece, prin conţinutul său, priveşte cu simpatie mişcarea legionară din România. Mareşalul Antonescu scria următoarele :

„27 februarie 1942
Să fie confiscat. Să se intervină la Legaţia germană să oprească difuzarea".

Dosar nr. 114/1942, f. 185

1942, februarie 28

Într-o notă a comandantului militar din 28 februarie 1942 se informa că : Marele Stat Major semnalează că Ministerul de Interne a dat organelor sale ordinul de a prinde pe toți indivizii, care intră sau vor să iasă clandestin din țară și, odată cu stabilirea cetățeniei lor, să fie deferiți Curții Marțiale care-i va condamna și va decide expulzarea.

Față de acest ordin, M.St. M. constată că o parte dintre cei intrați clandestin în țară sînt rezerviști români din Ardealul cedat, chemați la concentrare în armata ungară sau tineri români care erau chemați la încorporare în armata ungară, toți declarînd că vor să fie înrolați în armata română.

Mareșalul a pus rezoluția :

„2.III.
Este o gravă greșeală.
Nu se pot trimite peste frontieră, pentru a fi spînzurați, românii.
Cum a putut lua ministrul de interne o asemenea dispoziție fără a mă întreba ?
Se va pune în Consiliul de la 3.III.
Va lua în cunoștință prealabilă domnul general Popescu".

Dosar nr. 352/1942, f. 329, 332

1942, martie 2

Într-o notă a Cabinetului Militar se arată că Serviciul Special de Informații a înaintat două scrisori expediate de germanul etnic Sepp Theissen din Breslau și adresate: una tatălui său, in Jimbolia, iar alta prietenului Andreas Streitmarter din Cărpiniș, județul Timiș-Torontal.

În scrisoarea către părinți, Theissen arăta că a aflat de încorporarea contingentului său la 10 februarie și ii înștiința că el s-a anunțat voluntar la „Organizația Todt", în vederea utilizări pe front „pentru a nu ajunge carne de tun la români".

Mai departe, făcea următoarea apreciere: „Cred că dacă trebuie să fiu, este doar mai bine dacă servesc într-o formațiune germană, decît să fiu aruncat în foc in mod iresponsabil de români".

Scrisoarea către prietenul său, determinată tot de încorporarea contingentului 1941—1942, era de asemenea un îndemn la dezertare, dîndu-i relații necesare despre modul cum să procedeze la Berlin, spre a fi angajat în „Organizația Todt".

Se menționa în Nota S.S.I. că ambele scrisori au sosit prin poșta militară germană, pe adresa „Organizației Todt", Einsatzstab Rumänien, București, care le-a expediat apoi într-un plic numitului Streitmarter.

Pe această notă Ion Antonescu a scris:

„Domnului Mihai Antonescu pentru domnul Killinger și Andreas Schmidt ca să judece cum trebuie pe conaționalii lor, care îndrăznesc să-și bată joc de soldatul român care moare pe front și pentru ei, pe cînd ei dezertează ca să intre în organizația «Todt».

Serviciul Special va întocmi un dosar raportînd M.St.M. de toate aceste cazuri și de cazuri de dezertare pentru a plesni la timp în obraz pe nemții de la noi din țară care îndrăznesc să ne sfideze.

Om fi «țigani», dar sîntem luptători".

Dosar nr. 114/1941, f. 239

1942, martie 20

Într-o notă din 20 martie se arată că D. V. Dimitriuc, fost secretar de stat al Petrolului, susține că în prezent, deși România este unica țară producătoare de petrol în Europa, nu are un organ special care să se consacre exclusiv problemelor științifice și practice, dar în special economice ale petrolului. După ce se arată și alte aspecte în legătură cu înființarea unui organ care să se ocupe de aceasta, nota continua: „Indiferent de forma care s-ar da organului preconizat, dl. V. Dimitriuc își exprimă convingerea că nu putem lăsa ca politica noastră petroliferă să fie îndrumată în mod empiric și după metode lipsite de orizont, în vremuri cînd petrolul poate constitui pentru România nu un izvor de dificultăți așa cum este cazul astăzi, ci un instrument puternic în lupta noastră pentru realizarea țelurilor naționale".

Rezoluția:

„20.III.[1942]

Consiliului economic interministerial pentru a studia propunerea. Cînd dl. Dimitriuc era ce era, primeam în contra acțiunii domniei sale zilnic aceleași acuzații, în plus era arătat cu degetul ca omul în serviciul intereselor germane pe care le servea în detrimentul celor românești. Aceasta este Țara. Oamenii se mănîncă ca cîinii pentru a se înlocui unii pe alții. În acest scop se acuză cu patimă nemăsurată unii pe alții".

Dosar nr. 148/1942, f. 109

1942, martie 21

Într-o adresă a Secretariatului general al Președinției Consiliului de Miniștri către Ministerul Lucrărilor Publice și al Construcțiilor se comunica rezoluția la un memoriu, al lui Neubacher, împuternicitul Reichului german pentru chestiunile economice, care analiza problema inundațiilor din Banat, concluziile și măsurile ce se impuneau. Mareșalul a pus rezoluția :

„Nu este decît o soluție : repararea nedreptății făcută României în 1919*. De cînd este lumea și de cînd problemele economice au transferat în structuri politice unitare regionale pămîntul, Banatul a făcut un singur tot politic pentru că a fost un singur tot economic. La fel și Transilvania. Cine le taie cu linii arbitrare, lucrează în contra legilor naturale și ele se răzbună.

Asta să o știe și domnul Neubacher și alții".

Dosar nr. 148/1942, f. 101, 135—137

---

* Avea în vedere Conferința de pace de la Paris.

1942, martie 21

O notă a Direcției secretariat către Mareșal rezumă ideile unui memoriu al Băncii Naționale, în care se arăta situația anormală de acordare a creditelor pentru însămînțări, și face observații cu privire la rambursarea acestor credite. Se spune că Ministerul Agriculturii și Domeniilor a înaintat tabele cu creditele și se arată modul de cheltuire a lor.

Rezoluția :

„Toți banii avansați de instituțiile statului agricultorilor sub formă de semințe sau inventar *trebuie recuperați*.

Cine nu rambursează trebuie executat fără milă. Să se termine cu obiceiurile trecutului.

Statul a făcut greșeli. A jurat și a mințit. A fost imitat. I s-a plătit politica cu vîrf și îndesat. De aceea s-a ruinat. Nu mai merge așa. Statul trebuie să dea primul exemplu al onestității și al respectului cuvîntului dat. Cetățenii trebuie să-l urmeze.

Deci și Ministrul Agriculturii și Incoop-ul să recupereze toți banii. Altfel responsabilitatea le rămîne întreagă și vor rambursa statului din propriile lor averi.

P.S. : Să se comunice rezoluția tuturor. Să se procedeze la fel și pentru lichidarea trecutului".

Dosar nr. 128/1942, f. 160—164

1942, martie 24

Patriarhul României a înaintat o cerere către Mareşalul Ion Antonescu, în care arăta că mînăstirea Căldăruşani a suferit de pe urma cutremurului şi cerea să fie luată sub patronaj, ocrotire şi restaurare de către conducătorul statului. Devizul pentru reconstrucţie se ridică la 25 000 000 lei.

Ministerul Finanţelor făcea cunoscut că nu mai are decît 22 659 223 lei din fondul deschis pentru asistenţă socială, asistenţa refugiaţilor şi restaurarea localurilor sfinte avariate de cutremur.

Rezoluţia :

„Să se dea din acest fond 5 000 000 lei".

Dosar nr. 148/1942, f. 191

1942, martie 26

Într-o notă a secretariatului general al Preşedinţiei Consiliului de Miniştri se arăta că Serviciul Special de Informaţii a beneficiat în anul 1940/1941 de un număr de 120 abonamente pe C.F.R. Se precizează că, în acest an, Direcţia Generală C.F.R. a obiectat că nu mai poate acorda abonamente gratuite, ci numai prin cumpărare. Serviciul Special de Informaţii roagă să se aprobe ca Ministerul de Finanţe să plătească prin compensaţie suma ce reprezintă costul a 285 abonamente pe anul în curs, necesare serviciului.

Rezoluţia :

„Să se plătească din fondul S.S.I.
Fiecare instituţie trebuie să aibă bugetul ei complet. Numai aşa se pune ordine."

Dosar nr. 148/1942, f. 210

1942, martie 26

Ministerul Finanţelor arăta într-o adresă că C.F.R. a cerut să i se acorde scutire de taxe pentru toate importurile ce urmează să facă în exerciţiul 1942—1943.

Mareşalul Antonescu a pus rezoluţia:

„Domnii economişti şi industriaşi sînt rugaţi să-şi dea avizul.

În consecinţă, Domnul Marinescu [1] va studia problema cu generalul Dobre [2], dl. Finţescu [3] şi Banca Naţională şi va face propuneri.

Eu găsesc simplist, că este anormal să mă împrumut pentru investiţii şi să nu întrebuinţez pentru aceste investiţii decît 50% din împrumut iar restul să-l vărs statului (mai ales cînd instituţia este tot a statului) în taxe vamale sau fiscale. Făcînd astfel nu-mi ajung nici scopul şi scumpesc şi viaţa. Ambele cauze pot determina instituţia, în speţă calea ferată, a renunţa la împrumut şi deci la investiţii.

Întreb : este bine ? Cine pierde mai mult mai tîrziu, calea ferată, economia naţională, statul ori toţi deopotrivă. Cu astfel de sisteme nu am făcut investiţiile necesare la timp, ceea ce a dus ţara dezorganizată, neechipată pentru a putea rezista în faţa greutăţilor provocate de război.

Cu o mai largă înţelegere, cu un alt simţ al realităţilor şi cu mai multă grijă de treburile publice, am fi fost surprinşi de criză într-o altă situaţie.

Trebuie să facem ceva ca să dezvoltăm poziţia noastră economică pentru ca timpurile foarte grele de după război să nu ne doboare.

---

[1] I.C. Marinescu, ministrul Economiei Naţionale.

[2] General Gh. Dobre, subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naţionale pentru înzestrarea şi administrarea armatei.

[3] I.N. Finţescu, administrator general al Creditului Naţional Industrial.

Nu se poate însă progresa economic fără asigurarea schimbului, deci a circulației, și nu se poate o bună circulație fără o rețea bogată de căi ferate și bine utilate, mai ales cînd nu ai drumuri și cînd ele se fac mai greu și costă mai scump în timp de război".

Dosar nr. 148/1942, f. 397—393

1942, aprilie 16

Raportul Ministerului Afacerilor Interne privind discuţiile purtate de conducătorii naţional-ţărănişti, Ion Mihalache, Iuliu Maniu şi Mihai Popovici, la Dobreşti, în sensul că nu vor face nici o concesie politică şi rămîn la atitudinea exprimată în memoriile adresate Mareşalului Antonescu.

„*1942 aprilie 21*
Lasă-i să trăncănească. Ei principativ au dărîmat ţara şi eu muncind o reconstruiesc.
O doză mai mare de inconştienţă nu o poţi întîlni.
Ne vom răfui odată cu cifre, public."

Dosar nr. 235/1942, f. 1

1942, aprilie 25

Într-o notă a Cabinetului Militar se raporta că Ministerul Apărării Naționale a înaintat cererea Grupului etnic german din România de a se acorda o nouă amnistie pentru faptele de nesupunere (la încorporare, concentrare sau mobilizare) și dezertare în țară și în străinătate. În acest scop, Grupul etnic propunea un proiect de decret-lege pentru o amnistie generală, care în realitate îi viza pe infractorii români de origină etnică germană.

Direcția Justiției militare, căreia i s-a cerut părerea, după ce arăta că s-au mai cerut și dat asemenea decrete, era de părere că nu e cazul a se acorda o nouă amnistie, care ar constitui un privilegiu pentru supușii români de origine etnică germană și o primă de încurajare pentru toți cei care au intenția de a se sustrage de la împli irea supremei datorii către țară. Rezoluția:

„Nu aprob."

Dosar nr. 114/1941, f. 291

1942, mai 2

Într-o notă a Regiei Autonome a Căilor Ferate Române, Direcția generală, se arăta nevoia de a repara în regie proprie locomotive și automotoare, deoarece prețul la uzinele particulare era de 3—4 ori mai mare. Pentru aceasta însă îi lipseau o serie de mașini-unelte, pe care nu le putea obține decît din Germania și numai după 1—2 ani.

O bună parte din asemenea mașini-unelte se puteau găsi la Odesa. De aceea, se propunea ca Ministerul Înzestrării Armatei să aprobe repartizarea lor la C.F.R., pentru completarea atelierelor din zonă.

Pe această notă, Mareșalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Da,
dar să nu se abuzeze.

Să se ia numai în scopul propus. Dacă constat contrariu, Direcția C.F.R. va avea de tras consecințe.

Să se comunice celor interesați în executare".

Dosar nr. 141/1942, f. 106

1942, mai 4

Pe un tabel al Centrului de rechiziții unde se cerea să se rechiziționeze de la evrei, simpli particulari, fără plată, o serie de bunuri materiale necesare dotării spitalelor. Această măsură se lua în baza ordinului M.St.M. nr. 224564/B din 10.04.42, Mareșalul a pus rezoluția :

„Stupid ceea ce a făcut M.St.M.

Să nu se mai ceară nimic de la evrei fără aprobarea mea prealabilă.

5 tigăi cu coadă etc... ! idioțenie birocratică mai pa-rintă nu se putea.

Dacă avea nevoie, mai ușor se rechiziționa.

Să fie pusă problema, pentru stupiditatea ei, în consiliul săptămînal de colaborare al armatei".

Dosar nr. 43/1942, f. 147—148

1942, iunie

Memoriu adresat mareşalului Ion Antonescu de un grup de intelectuali din Cluj, Oradea, Bistriţa, Dej, Satu-Mare, Năsăud, referitor la starea de înjosire, expulzări, distrugerea bisericilor, asasinate săvîrşite de autorităţile horthyste în teritoriul ocupat. Mareşalul a pus rezoluţia :

—

„Teribil strigăt de durere.

Groaznică soartă am avut să-l aud şi să nu pot însă face nimic.

Vinovaţii unor greşeli cu consecinţe atît de tragice, în loc să stea pe loc să ispăşească, alăturea de victimele pe care le-au înşelat 20 de ani şi care pătimesc atît de crunt astăzi, s-au refugiat, stau în Bucureşti, se chivernisesc încă prin afaceri şi societăţi anonime şi trag sfori de ştreang care vor fi însă pentru ei nu pentru acei care în inconştienţa lor le pregătesc.

D-nii Maniu, Boilă, Valer Pop, Mihai Popovici şi alţii trebuiau să rămînă acolo să organizeze, să apere pe acei la a căror aruncare în cea mai groaznică sclavie au contribuit, alături de-ai noştri Tătărăşti, Manoileşti şi Gigirţi nu mai puţin vinovaţi.

Dar ce este de făcut ?

Cît este de dreaptă sau de nedreaptă acuzarea adusă d-lui Haţiegan ? Care ar fi omul care ar putea să-l înlocuiască, să-i unească pe toţi, să organizeze lupta, să apere pe nenorociţii noştri fraţi ?

Ţara prin mine nu este numai cu sufletul şi cu îndemnul alăturea de cei căzuţi în sclavie.

Ţara şi cu mine face orice, trebuie să facă orice.

La opera de ajutorare şi de îmbărbătare a refugiaţilor şi celor rămaşi au contribuit mai puţin tocmai acei care trebuie să contribuie mai mult.

Tot ce s-a strîns şi s-a dat pentru cei de dincolo de blestemata graniţă provine din buget şi din mărinimia acelor din vechiul şi micul regat.

Sînt totuşi societăţi ardeleneşti şi ardeleni care s-au întărit şi se întăresc la noi, a căror inimă rămîne închisă la suferinţele fraţilor lor refugiaţi.

Domnul Maniu şi cei numiţi mai sus nu se interesează însă de aceste fleacuri : îi interesează numai politica şi ideologiile democratice care au dus prin tranzacţiile făcute şi sforile trase la decadenţa şi catastrofa în care ne zbatem.

Totuşi nu mă opresc şi nu dezarmez în faţa acestor constatări.

Nu pot însă să iau singur o deciziune.

Trebuiesc convocaţi fruntaşii ardeleni din ţară. Înalt prea-sfinţitul Bălan în acord cu Mitropolitul Frenţiu îi va desemna împreună cu rectorul universităţii şi cu preşedintele «Astrei». Să nu fie mai mulţi de zece. Să fie oameni cu trecut moral şi politic nepătat, să fie de toate vîrstele.

Să fie oameni capabili de a se dezbrăca de toate patimile personale şi de spiritul de solidaritate ideologică, să fie oameni capabili de o singură solidaritate şi de o singură patimă, aceea de a servi cauza românească.

Împreună cu aceştia să ne sfătuim ce este de făcut, să ia toţi cunoştinţă de tot ce am făcut şi ce conducător şi ce român şi pentru cei din sclavie şi pentru cei refugiaţi la noi şi după aceea să discute cu mine şi cu dl. Mihai Antonescu toate feţele problemei pentru a ajunge la soluţiuni la a căror aplicare să trecem.

Dl. Vlădescu * va pregăti în timp scurt această acţiune, va face răspunsurile pentru episcopii de Maramureş şi cel din Oradea, va stabili fişa acelor care mi-au trimis acest strigăt disperat din mormîntul unei naţii şi după aceea va ruga pe I. P. S. Mitropolitul Bălan să vină la mine pentru a discuta problemele pe toate feţele ei în prealabil".

Dosar nr. 40/1942, f. 18—19

---

* Ovidiu Al. ... [illegible]retar general al P.C.M. (din 1942).

1942, august 1

Intr-o notă a Cabinetului Militar din 1 august 1942 se argumenta necesitatea începerii construirii centralei hidroelectrice de la Bicaz, propunere făcută de direcția C.F.R. Lucrarea s-ar fi ridicat la 4—5 miliarde lei, iar durata execuției ar fi fost de 4 ani. Mijloacele financiare puteau fi găsite ușor de C.F.R.

Rezoluție :

„Trebuie trecut fără întîrziere și fără a ține seama de greutățile războiului, la electrificare.

Am rămas țara cea mai înapoiată. Nici în acest compartiment politicianiștii nu au realizat nimic. Din contră, au pus pe jidani. Dovada o face faptul că din 1933 cînd eram șef de stat major am cerut și am obținut electrificarea liniei ferate Ploiești — Brașov.

Există și un credit de 600 milioane.

Cum am plecat, dl. Malaxa a obținut fondul pentru nevoile industriei sale și lucrarea nu s-a mai executat. Există dosarul la Marele Stat Major.

Autorizez C.F.R. să treacă la realizare imediată“.

Dosar nr. 141/1943, f. 243—244

1942, august 31

Ziarul „Curentul" din 31 august 1942 a publicat articolul „Domnul Mareșal Antonescu a sosit la Predeal."
Rezoluția :

„Să se desmintă și să se avertizeze că obiceiurile politicianiste din timpurile de triste memorii și hidos spectacol s-au sfîrșit. Mareșalul Antonescu preferă să înfăptuiască tot ce permit împrejurările, martirajul celor care muncesc dezinteresat din zori în zori în limita maximă a priceperii lor. Care crede că ar face mai mult să poftească la treabă și să se lase de laudă sau critică".

Dosar nr. 97/1942, f. 13

1942, august 31

La un articol publicat de ziarul „Viaţa", din 31 august 1942, sub titlul „Biserica din sudul Basarabiei la împlinirea unui an de dezrobire", Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Să fie decoraţi cei care au pus suflet, în cap cu episcopul.

În zece zile să mi se prezinte propunerile, cărora li se va da publicaţie înainte de a fi semnat. La fel mitropolitul Bucovinei şi episcopul de Beiuş, mitropolitul Bălan".

Dosar nr. 97/1942, f. 10

1942, august 31

Ziarul „Universul" din 31 august 1942 a publicat o ştire din Piteşti, „Contrabandişti de făină deferiţi parchetului", la care Ion Antonescu a pus rezoluţia

„Să fie toţi trimişi în lagăr de muncă pentru un an; să li se confişte imediat averea şi să se închidă pentru totdeauna prăvălia, fără drept de a mai deschide în altă parte. Dacă Ivan este bulgar să fie expulzat.

Să se publice cu litere mari.

Gardianului să i se dea 1 000 lei din partea mea".

Dosar nr. 47/1942, f. 11

1942, septembrie

La un articol publicat de ziarul „Curentul", în numărul din 3 septembrie 1942, sub titlul „Arestarea administratorului financiar din Iaşi", Mareşalul punea rezoluţia :

„Oricare ar fi sentinţa justiţiei să fie trimis după executarea pedepsei în lagăr şi să fie imediat destituit şi să i se confişte averea făcută ilegal.

Măsurile de acest fel se aduc la cunoştinţa publică imediat.

Răspunzător secretariatul".

Dosar 97/1942, f. :

1942, septembrie 3

La un articol publicat de ziarul „Curentul", din 3 septembrie 1942, sub titlul „Măcelarii din Zărnești au urcat prețul cărnii", Ion Antonescu a scris :

„Să trimită în lagăr pe speculanți. Prețul cărnii trebuie să fie scăzut cu 20%".

Dosar nr. 97/1942, f. 4

1942, septembrie 30

Intr-o notă a Direcției Secretariat către Subsecretariatul de Stat al Muncii referitoare la un raport cu privire la interzicerea ca evreii să aibă salariați creștini în serviciu, se comunica rezoluția Mareșalului Antonescu:

„Ministerul de Interne să se pună de acord cu Ministerul Muncii și cu toți cei interesați, înainte de a trece la executarea dispozițiilor mele.

Rolul meu este de a da directive generale și dispoziții de principiu.

Executarea lor cade în sarcina organelor tehnice pe care le am la dispoziție. Aceste organe în acord perfect trebuie să stabilească modalitatea de exercițiu.

Cum puteam să iau o dispoziție în contra intereselor românești, economice și industriale ? Am cerut ca românii să nu mai fie servitori la evrei.

Nu am cerut nimănui ca să ia dispoziții ca românii să nu mai fie meseriași la evrei, sau în fabricile și magazinele evreești unde au fost trimiși tot de mine să învețe comerțul".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 4

1942, octombrie 6

În Buletinul de Informații s-a semnalat că Dinu Brătianu a dat dispoziții secretarului său ca să multiplice memoriul pe care l-a trimis conducătorului statului, într-un număr foarte restrîns de exemplare, strict necesare pentru cei 10—12 membri ai comitetului de direcție al partidului.

La această informație, Mareșalul a pus rezoluția :

„Dacă se va constata că memoriul a fost răspîndit, prietenii domnului Dinu Brătianu să fie imediat internați în lagăr.

Generalul Popescu este însărcinat cu executarea".

Ministerul Afacerilor Interne a raportat rezultatul final al investigațiilor făcute, că memoriul a fost difuzat verbal, în cercurile intime liberale de către dl. Radu Vilsănescu, Nicolae Șerban și Bebe Brătianu și că nu s-a constatat că acest memoriu să fi fost multiplicat și răspîndit în scris.

Luînd cunoștință de conținutul acestui raport, Mareșalul a dat următoarea rezoluție :

„Dacă se vor găsi memorii sau circulări răspîndite de dl. Maniu și D. Brătianu, vor fi arestate și trimise în lagăr persoanele asupra cărora se vor găsi și secretarii domnilor Brătianu și Maniu.

Dacă nu au secretari cunoscuți ca atare, vor fi trimise persoanele politice care sînt cunoscute că fac parte din Comitetul de direcție chiar dacă aceste persoane au fost miniștri și prim-miniștri.

Dl. general Popescu va executa această dispoziție fără alte ordine".

Dosar nr. 8/1942, 310—311

NOTA : Această rezoluție, după cîte rezultă din dosar, nu s-a comunicat însă Ministrului de Interne, general Popescu. „Chestia avînd însemnătate politică, dl. vicepreședinte al Consiliului este rugat a binevoi a dispune", se arăta în nota Serviciului de Documentare și Informații de pe lîngă Președinția Consiliului de Miniștri.

1942, octombrie 10

O informare a Direcției Secretariat către ministrul justiției se referă la nota prezentată conducătorului statului cu privire la trimiterea în lagăr a unor evrei condamnați în procesul falsificării de acte militare, de la cercul de recrutare Bacău, rugînd a lua cunoștință de rezoluția Mareșalului Antonescu :

„Să fie trimiși imediat în Transnistria și să se publice măsura luată și pentru ce cauză.

În același timp, să se prevadă două luni pentru toți evreii și străinii care s-au folosit de acte false, să le declare la Ministerul de Interne, pentru a scăpa de trimiterea în Transnistria sau expulzare.

Cine, după această dată, va fi prins cu acte false de *orice natură*, va suferi consecințele.

Să se prevadă muncă silnică 5—10 ani pentru cei care fac sau înlesnesc evreilor și străinilor să-și facă acte false.

Cei condamnați (românii) să fie trimiși în lagăr pentru 2 ani, în plus de pedeapsa dată de justiție (să se publice)".

Dos r nr. 1277/1942—1943, f. 9

1942, octombrie 22

Pe un raport referitor la incercarea de trecere peste frontieră, de către unele elemente germane, a 7 000 de litri de benzină, din Jimbolia in Serbia, Mareșalul a pus rezoluția :

„Să se urmărească şi să mi se dea rezultatul urgent. Să nu mai treacă nimeni frontiera fără control vamal. Ministerul de Finanțe și Interne măsuri foarte drastice".

Dos 117/1942, f. 28

1942, octombrie 24

Pe un raport care semnala că muncitorii unguri din Braşov făceau propagandă pentru a nu subscrie la împrumutul reîntregirii, Mareşalul Ion Antonescu a scris :

„Nu este nimic. Se va stabili. Să o facă Ministerul de Finanţe, cît au subscris maghiarii, în raport cu puterea lor economică şi după aceea voi decide.

Secretariatul să urmărească executarea. Altfel se înmormîntează şi această rezoluţie, ca atîtea altele".

Dosar nr. 117/1942, f. 29

1942, octombrie

Pe o notă a organelor de poliție în care se raporta despre expedierea din Transnistria în afară a unor mari cantități de cereale, alimente, materiale și alte mărfuri, Ion Antonescu punea următoarea rezoluție:

„Să ia cunoștință generalul Orezeanu * și să dea relații.

Ieșirile și intrările în Transnistria trebuie urmărite ca și cele din țară.

C.F.R. să fie în măsură de la luarea în primire a liniilor a arăta ce s-a încărcat în stații, unde s-a expediat și pentru cine.

Chestiunea este strict secretă. De ea se va ocupa personal generalul Orezeanu".

Dosar nr. 141/1942, f. 313

* Generalul T. Orezeanu — director general al C.F.R.

1942, noiembrie 3

Pe o notă a Direcției Secretariat către ministrii justiției al apărării naționale, privind descoperirea unei bande de traficanți cu efecte militare, chestiune raportată de Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării, Mareșalul a pus rezoluția :

„Fabrica să fie rechiziționată pentru armată. Să prevadă prin lege *confiscarea* fabricilor care fac astfel de ticăloșii și pedepsirea cu 10 ani muncă silnică, a directorilor, intermediarilor și vînzătorilor".

Dos 1277/1942—1943, f. 14

1942, noiembrie 3

Direcția Secretariat face cunoscut printr-o notă Ministerului Justiției rezoluția pusă de Mareșal pe cererea doamnei general Florescu, văduva fostului primar general al Capitalei, cu privire la reabilitarea memoriei soțului său.

„Dl. Marinescu va da curs acestui strigăt îndurerat și disperat al unei soții nenorocite și a unui om care a plătit scump modul cinstit și conștiincios în care și-a servit țara 41 de ani.

Nu mă pot amesteca în justiție. Nu m-am amestecat și nu mă voi amesteca, chiar dacă am convingerea că justiția greșește în unele cazuri.

Am cunoscut însă pe generalul Florescu. A fost un om de constanță, de cinste, de muncă. Dovada cinstei sale o face casa mai mult decît modestă și viața de lipsuri pe care a dus-o pînă în ultima zi.

Alții au fost pe timpul lui tilharii. Aceia trăiesc bi . Sfidează, justiția nu s-a atins de ei sau i-a scăpat din mînă.

Memoria acestui om, care începuse să facă atîta bună treabă la Primărie, trebuie reabilitată.

Cînd a venit el la primărie în casă nu era un ban. Primăria făcea față la cheltuieli cerșind cu talerul.

Cînd a murit a lăsat 800 000 000 lei în casă. Este suficient acest exemplu pentru a se judeca omul. Pe acesta l-a găsit justiția, din atîția mari tîlhari, să-l omoare. Sînt mîhnit, dar mă închin.

Dl. Marinescu va studia cazul și-mi va face propuneri pentru a găsi, fără greș, calea reabilitării lui, cel puțin după moarte"

Dosar nr. 1277/1941—1942, f. 17

1942, noiembrie 3

Memoriu al generalului Petala prin care cere un ajutor bănesc pentru cumpărarea moșiei „Clopodia" de lîngă Timișoara, pe care Mareșalul Ion Antonescu a scris :

„Nu pot decît încuraja pe români să cumpere proprietăți de la străini.

Dl. Dragoș va ajuta pe dl. Petala în eforturile pe care le face. În privința modalității plății, nu pot să dau însă nici un ajutor d-lui general Petala. Banca Națională este suverană. Are principii sănătoase în ceea ce privește devizele. Trebuie să le respecte".

Dosar nr. 635/1942—1943, f. 6

1942, noiembrie 4

Printr-o notă a Marelui Stat Major se semnala prezența în țară, in uniforma armatei germane, a mai multor legionari, refugiați in Germania. La aceasta, Mareșalul Antonescu a scris :

„Colonel Davidescu,

Să se arate generalului care a voit să pună ordine printre ei.

Să fie arestați și internați. Dezertorii să fie sancționați de legile române, orice uniformă ar purta".

Dosar nr. 177/1942, f. 133

1942, noiembrie 5

Pe un raport al Secretariatului de Stat al Românizării, Colonizării și Inventarului, Mareșalul a pus următoarea rezoluție

„Să se activeze mai energic.

Lucrarea teoretică trebuie pregătită cît mai curînd nu numai pentru Bucovina și Basarabia, dar și pentru Transnistria.

De acord pentru Bucovina, să întărim românii localnici mărindu-le suprafețele la 5—8 hectare, fără putința de le mai diviza prin vînzare sau moștenire.

În Basarabia vor fi împroprietăriți basarabenii și luptătorii.

În Transnistria românii aflați la est de Bug și luptătorii".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 7

1942, noiembrie 6

Pe un raport al Secretariatului de Stat al Românizării, Colonizării şi Inventarului referitor la repatrierea românilor de la răsărit de Bug, Mareşalul a pus rezoluţia :

„Nu pot fi repatriaţi în ţinuturile desrobite decît românii etnici necompromişi în acţiunea comunistă. Cei deportaţi de ruşi în anul de ocupaţie — români etnici — toţi trebuie să fie repatriaţi.

Acei care au plecat de buna lor voie sau pentru că s-au compromis în acţiunea lor antiromânească în timpul ocupaţiei bolşevice, nu se vor repatria.

Acei din această categorie care eventual s-au repatriat trebuie judecaţi şi chiar expulzaţi în Rusia. Românii deportaţi din timpuri mai îndepărtate la est de Bug pot fi repatriaţi după serioasă triere, însă în Transnistria unde să se constituie sate româneşti.

Românii de la punctul 5 nu trebuie să fie colonizaţi în Basarabia. Acolo şi în Bucovina vom împroprietări luptătorii şi basarabenii, dar fără pămînt.

Toate operaţiile de mai sus trebuie studiate cu metodă, pregătite în amănunt şi executate în ordine desăvîrşită. Execuţia va depinde de buna organizare".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 8

1942, noiembrie 9

Direcţia Secretariat, printr-o notă către Ministerul Justiţiei, comunică rezoluţia pusă pe un raport asupra rezultatului anchetei referitoare la maşinile lăsate în părăsire de către Direcţia Generală a Drumurilor, după terminarea lucrărilor de reparaţii şoseaua Ploieşti-Mizil-Buzău.

„Să fie deferit instanţelor penale.
Să se constate pagubele produse şi să fie puse imediat în sarcina tuturor celor vinovaţi direct şi indirect ca şefi.
Dacă legea prevede, destituirea să li se aplice imediat".

Dosar nr. 1277/1942—1943, f. 19

1942, noiembrie 14

Printr-o notă se raporta conducătorului statului despre recrutarea sașilor și șvabilor din România în formațiunile S.S. germane.

La 14 noiembrie se comunica Marelui Stat Major și Ministerului Apărării Naționale următoarea rezoluție:

„Toți sașii care au părăsit țara trebuie considerați ca dezertori și trebuie să li se aplice legile țării".

Dosar nr. 117/1942, f. 134

1942, noiembrie 16

Pe un raport privind inventarul avuţiilor statului, Mareşalul a scris :

„Sărac stat într-o bogată ţară. Sărăcia este consecinţa relei administraţii, lipsei unui plan de gospodărire, de investiţii, de întreţinere şi de realizări.

Acest plan trebuie să se facă pe 10 ani. El nu se poate face atîta timp cît nu posedăm un inventar serios şi complet şi nu se ţine la curent evidenţa lui. După stabilirea inventarului şi după ce voi avea datele care au mai fost cerute, trebuie să se ia o deciziune în privinţa realizării ideii de mai sus şi organizării unui control permanent şi a unui ***serviciu*** de ***îndrumare.***

Să se studieze problema pe aceste baze.

Dl. Vlădescu va urmări executarea".

Dos . 365/1942—1943, f. 11

1942, noiembrie 25

Într-o notă a organelor de informaţii se arăta conţinutul a două documente ale M.St.M., din care rezultau procedeele folosite de unguri pentru compromiterea românilor. Unul din aceste documente relata despre faptul că, în comuna de frontieră Corbu (judeţul Mureş), un individ dîndu-se drept căpitan din armata română a cerut locuitorilor români Ambruş Francisc, Lădaru Gheorghe şi Popa Aurel să se înscrie în serviciul de spionaj român. Le-a mai cerut să se mai întîlnească şi cu alţi români din zonă, pentru ca împreună cu ei, la începutul lui februarie 1943, cînd România va ataca Ungaria, să atace din spate trupele ungare. Falsul căpitan, în realitate agent provocator ungur, a pus în vedere celor de mai sus să se întîlnească a doua zi, într-o cîrciumă unde va veni şi un maior din armata română, iar pentru a-i compromite le-a înmînat o schiţă şi o notă cu diferite date militare pe care să le predea ofiţerului român de grăniceri din zonă.

Respectivii cetăţeni au părăsit familiile şi gospodăriile şi au fugit peste frontieră în România.

A doua zi, la locul fixat pentru întîlnire de presupusul căpitan, a venit o echipă de jandarmi unguri pentru a-i surprinde cu material informativ asupra lor şi a-i aresta pe motiv de spionaj în favoarea României.

Al doilea caz, un fruntaş român comerciant din Năsăud a primit, într-un plic cu ştampila poştei din Ilva Mare (Ardealul cedat), un text cifrat care spunea :

„În vederea realizării dorinţelor noastre vă rugăm luaţi contact cu intelectualii de încredere şi întocmiţi listele întregului aparat necesar pentru preluarea serviciilor publice. Totul să fie pregătit din vreme. Aveţi grijă cu cine staţi de vorbă. Veţi mai primi instrucţiuni“.

Comerciantul, dîndu-şi seama că nu poate fi vorba decît de o înscenare ungurească, nu a dat nici o urmare acestui mesaj.

Faţă de aceste situaţii, Ion Antonescu a pus următoarea rezoluţie :

„Trebuie să se prevină comunitatea şi episcopiile noastre pentru ca prin biserică să se prevină românii ca să nu cadă în aceste curse“.

Dosar nr. 100/1944, f. 17—19

1942, noiembrie 28

Pe o notă a Cabinetului Militar privind „Intervenții succesive pentru salvarea Grupului de armate Lascăr",* în care se arătau ce măsuri s-au preconizat pentru a nu fi încercuit, precizînd că cele mai multe n-au fost îndeplinite, Mareșalul Ion Antonescu sintetiza în rezoluție :

„La documentarea istorică specială a condițiilor în care a fost angajată armata 3-a față de acelea puse în prealabil de mine.

Efectivele avute inițial, greutățile suferite în faza organizării poziției, lipsurile de tot felul în care au fost ținuți oamenii și caii, lipsa de depozite de alimente, carburanți și muniție, efectivele pe care le avea prima mare unitate din linia I-a și rezervele în momentul declanșării ofensivei generale sovietice pe frontul armatei, subestimarea forțelor ruse din fața Armatei a 3-a și a 4-a de Misiunea germană.

Atragerile mele de atenție în privința situației importanței celor două sectoare acordate și iminența atacului.

Rezervele germane care trebuiau să fie și nu au fost.

Situația și mai gravă de pe frontul Armatei a 4-a".

Dosar nr. 168/1942, f 55—56

---

* Grupul general Lascăr a fost alcătuit din diviziile 5, 6, 13, 14 și 15 infanterie ale Armatei a 3-a române, în a doua jumătate a lunii noiembrie 1942, după declanșarea contraofensivei sovietice de la Stalingrad. Generalul Lascăr a încercat să iasă din încercuire, dar Comandamentul german i-a ordonat să rămînă pe loc. Datorită situației grele în care a acționat, a lipsei condițiilor materiale pentru a face față contraofensivei, a neaprobării retragerii la timp, cele cinci mari unități române au fost practic nimicite. Din cei aproape 40 000 de oameni, au reușit să scape pînă la 5 decembrie 1942 doar 3 160.

1942, decembrie 2

Pe cererea înaintată de Maria Dumitrescu, pentru eliberarea soţului său din lagăr, Mareşalul Antonescu a scris :

„Da. ce măsuri luat contra Direcţiei Morii «România Mare» ?

Această măsură aparţine C.N.R.-ului. Este cu putinţă ca C.N.R.-ul să nu sancţioneze aceste ticăloşii ? Moara «România Mare» comite nereguli şi îndrăzneli în serie. Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării să aibă ochii asupra ei, să facă dese controale şi să-mi arate cum funcţionează azi şi ce măsuri trebuie luate pentru a o face să funcţioneze cum trebuie.

A fost o instituţie model. Sub legionari a fost dezorganizată, demontată, furată metodic pentru a fi distrusă de macedonenii legionari Tega şi Pariza. A fost după aceea adjudecată asupra altora. Cred că şi această adjudecare a fost determinată de criterii subiective. Dacă moara ar fi fost dată în administrarea Comitetului de patronaj, binefacerile ar fi folosite pentru cantine şi săraci. Moara ar fi astăzi model, după cum este Restaurantul Victoria şi după cum sînt toate instituţiile înfiinţate de această instituţie. Tilharii au fost însă mai tari. Ei încă pot să opereze cu complicitatea unora din administraţia statului, sub ochii noştri şi în contra intereselor colectivităţii".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 20

1942, decembrie 11

Pe o notă despre descoperirea organizației teroriste maghiare Fékète Kez Boudajo pe teritoriul românesc, Ion Antonescu a pus rezoluția următoare, care s-a comunicat M.St.M.:

„Lunar să mi se arate situația anterioară (pe 2 ani) a trecerilor clandestine de frontieră (pe naționalități), a spionilor prinși (pe naționalități), a condamnărilor (pe categorii de condamnări), la care să se adaoge cei din luna curentă la numitor".

Dosar nr. 117 1942. f. 134

1942, decembrie 14

Direcția Secretariat face cunoscut Subsecretariatului de Stat al Muncii rezoluția la materialul cuprinzînd ancheta în legătură cu nemulțumirile lucrătorilor de la minele de cărbune „Baia Nouă", jud. Severin. Rezoluția :

„12.XII.1942
Să se facă imediat descindere.
Să se sesizeze Ministerul de Finanțe.
Să se dea în judecată de Ministerul Muncii, Direcția minelor și Comitetul de administrație pentru toate vinovățiile.
Același minister să destituie public medicul care nu și-a făcut datoria și să rechiziționeze medici jidani necesari.
Să trimită medicamente.
Să sancționeze inspectorul respectiv care nu a adus la timp la cunoștință ministerului stările de fapt locale.
Subsecretariatul Aprovizionării să ia măsuri de aprovizionare în contul muncii.
Să mi se arate dacă nu este cazul să amendez Societatea și să trimit în lagăr pe principalii vinovați".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 27

1942, decembrie 21

Direcția Secretariat comunică Ministerului Justiției rezoluția pe un memoriu al prof. G. Marinescu, directorul Școalei Române din Franța cu privire la neregulile descoperite în administrarea trecută a acelei instituții și la nedreptățile la care era expus. Rezoluția :

„Este calea întrebuințată pentru a ajunge la sigur la mușamalizare.

Cu studii și dosare trec anii unor vinovați și moravurile continuă să trăiască.

Trebuie trecută justiției și justiția adună dosarele.

Pentru ea nu este o dificultate a examina «lucrări voluminoase».

Mergînd pe acest drum al lucrărilor voluminoase nu ne mai îndreptăm niciodată.

Este necesar să se schimbe anumite mentalități și anumite procedee întrebuințate de unele direcții, cunoscut înrotate și anchilozate în anumite sisteme.

Viața merge în ritm viu.

Noi am rămas la carul cu boi".

Dosar nr. 1277/1942—1943, f. 40

1942, decembrie 21

Direcția Secretariat face cunoscut printr-o notă rezoluția pusă pe o notă privind plantațiile de pe bulevardul Regele Mihai I (fost șoseaua Kiseleff). Rezoluția :

„Să se ia și avizul contenciosului statului.

Capitala trebuie înfrumusețată. Este oglinda neamului. Halul de murdărie, și aspectul detestabil al străzilor, ne-a făcut mult rău pe plan internațional. Am fost și sîntem judecați după această aparență.

Ungurii au făcut sacrificii mari și la timp pentru capitala lor. Cu ea și-au făcut reputația de popor de ordine, civilizat și cu bună administrație, cu toate că satele și orașele lor nu stau mai bine ca orașele și mai ales satele noastre".

Dosar nr. 1277/1942, f. 42

1942, decembrie 29

Direcția Secretariat comunică printr-o notă din 29 decembrie 1942 Subsecretariatului de Stat al Muncii rezoluția la răspunsul cu privire la internarea în lagăr a patronilor ce contravin legilor de protecție muncitorească. Rezoluția :

„Să se meargă progresiv cu pedepsele. Răii trebuiesc îndepărtați. Dacă le aplicăm de la prima greșeală lagărul, atunci aruncăm pe drumuri o întreagă familie sau mai multe și complicăm (agravăm) în loc să soluționăm problema socială.

Să se mărească amenzile.

Să se procedeze pînă la 3 ori succesiv pentru aceia care nu se îndreaptă și după aceea să fie trimis în lagăr : o lună, după aceea două, șase luni etc.

Să se dea instrucțiuni de executare în acest sens.

Ministerul Muncii și Internelor".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 33

ANUL 1943

1943, ianuarie 18

Pe un raport al Ministerului Finanțelor privind problema valutei pentru studenții români din străinătate, Mareșalul Antonescu a pus rezoluția :

„Să se restrîngă continuu. A fost risipă și [e] o sursă de abuzuri pentru cei în măsură să aibă porți deschise din cauza situației, legăturilor și activității lor.

Afară de rari specialiști, școlile noastre pot produce elemente f. bune".

Dosar 1276/1942—1943, vol. I, f. 41

1943, ianuarie 18

Pe un raport cu privire la trecerea în grija departamentelor respective a întreținerii școlilor, bisericilor și localurilor instanțelor judecătorești, conducătorul statului a pus rezoluția :

„Nici nu se mai discută. Problema va fi soluționată așa cum s-a hotărît, cu începere din anul bugetar care va veni. Fiecare cu răspunderile sale. A fost o anarhie care a făcut indiferența unora și hamalîcul altora. Școala să fie răspunzătoare de școli și biserica de biserici. S-a făcut din școlile primare universități. Institutorii vin la școală și pleacă ca de la cafenea. Să înceteze sistemul care a fost dezastruos".

Dosar nr. 1276/1942—1943. vol. I. f. 50

1943,

Direcția Secretariat comunică profesorului Al. Marcu, subsecretar de stat la Ministerul Propagandei Naționale, rezoluția Mareșalului Antonescu pe cererea lui Costin Petrescu cu privire la reproducerea pentru școli, cazărmi etc. a marei Fresce a Neamului, de la Ateneul Român. Rezoluția :

„De studiat la Propagandă. Ideia este foarte bună. Dacă se poate pune în practică să se discute direct cu dl. Costin Petrescu".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 30

1943, ianuarie 25

Direcţia Secretariat din PCM comunica Inspectorului general al Artelor din Ministerul Culturii Naţionale şi Artelor, Adrian Maniu, rezoluţia Mareşalului Antonescu pe referatul cu privire la achiziţionarea tabloului „Ţiganca din Ghergani" de N. Grigorescu :

„Se renunţă. Preţul cerut este peste măsură de exagerat. Am cumpărat recent pentru stat «Halebardierul» de Rembrandt cu 3 milioane lei. Piesă celebră, catalogată ca atare în colecţia lumii. Am depăşit măsura în toate".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 16

1943, ianuarie 30

În Buletinul de informații al organelor de siguranță s-a comunicat despre o întîlnire a fruntașilor basarabeni ce a avut loc în ziua de 25 ianuarie la locuința lui Grigore Cazacliu, la care a luat parte și dr. N. Lupu. Fruntașii basarabeni au exprimat starea de profundă îngrijorare a populației românești de peste Prut care se teme de o invazie sovietică.

Ștefan Ciobanu, membru al Academiei Române, fruntaș al vieții politice din Basarabia, a exprimat aceleași temeri, declarînd că elita basarabeană preferă să moară decît să suporte din nou teroarea sovietică.

Dr. N. Lupu a rostit cuvinte încurajatoare pentru basarabeni, îndemnîndu-i să aibă încredere în destinele românismului, promițînd că va comunica lui Maniu dorințele basarabenilor, ceea ce a și făcut în ziua de 26 ianuarie. Maniu a promis că va luat contact cu fruntașii basarabeni.

Față de cele semnalate în Buletin, Mareșalul Antonescu a pus următoarea rezoluție

„Luptă pentru Ardeal acela care l-a doborît.? Domnul Maniu este un inconștient și se socotește într-o nație de proști.

Nimeni nu ignorează în această țară, de la țăran la savant, că «frontul intern» a prăbușit granițele în 1940, nu inamicii externi.

Frontul intern a fost dus și de Domnul Maniu, care uită :

1. Că a luptat în contra noastră pe front pînă s-a prăbușit armata inamică nouă și deci are socoteli istorice de dat și în această privință ;

2. Că în calitate de Președinte al Consiliului Dirigent a făcut totul pentru a înrăi de la început raporturile politice și economice cu regatul care-l desrobise și a tolerat toate ticăloșiile morale.

3. Intrînd în politica țării ca exponent naționalist, s-a aliat electoral cu jidanii, cu ungurii, cu ucrainienii, cu toți destructorii, pentru a putea rupe coeziunea politică a

vechiului regat și a-și asigura un loc predominant în politica României Mari.

4. Ca șef de guvern a dat țării, excepție guvernarea Tătărescu, cea mai odioasă guvernare pe care a cunoscut-o țara.

De destrămarea morală se resimte și azi neamul, nu și partizanii săi care trăiesc și azi cu banii furați atunci, cu icre negre și dau mese copioase.

5. Că D-sa a adus, jucîndu-se cu chestia închisă și deschisă, pe regele Carol.

6. Ca o consecință a creat starea de anarhie care a împins țara să susțină și să îmbrățișeze o mișcare, care era să năruie pentru a doua oară statul.

Cînd un om are la activul său un astfel de trecut, este tragic că se găsesc alții care să-l mai ia în serios și discută cu el soarta neamului.

Dacă această soartă va fi încredințată din nou Domnului Maniu, prăbușirea definitivă și totală nu va întîrzia.

Să se comunice aceasta domnilor basarabeni, care în loc să discute cu mine problema lor, aleargă la exponenții mocirlei publice și ai dezastrului național.

— Domnul Vlădescu să cheme pe Domnul Ciobanu și să controleze dacă este adevărat ceea ce se spune în Buletin. Dacă va confirma, să-l aducă la mine".

Dosar nr. 62/1940, f. 246—247

1943, februarie 2

Direcția Secretariat din PCM comunică primarului general al Capitalei rezoluția Mareșalului Antonescu pusă pe o notă, cu privire la terminarea lucrărilor de deschidere a bulevardului Colței :

„Nu se poate ca centrul Bucureștilor să rămînă perpetuu cu acest aspect deplorabil. Dl. general Rășcanu să continue deschiderea și să pună capăt cît mai repede situației actuale".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 81

1943, februarie 8

Pe un raport privind asigurarea corpului studențesc în cadrul Casei Asigurărilor Sociale, Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Marea parte din studenți sînt săraci, mulți, chiar foarte săraci. Pentru aceștia va fi o imposibilitate să plătească taxele de asigurați.

Soluția este ca toți studenții săraci să fie asigurați gratis și cei cu stare materială să plătească. Este greu însă de făcut o dreaptă separație între bogați și săraci. Care este limita de despărțire între categorii ? De aceea sînt de părere să fie asigurați toți gratuit, rămînînd ca cei bogați dacă se îmbolnăvesc să nu fie tratați în sanatoriile Asigurărilor Sociale.

Asigurarea gratuită nu reprezintă un sacrificiu prea mare pentru asigurările sociale. Toți trebuie să contribuim la sănătatea acelora care se pregătesc a deveni elitele conducătoare. Nimeni nu se poate plînge și nici abate de la această îndatorire. Nici chiar muncitorii, fiindcă și ei au de profitat dacă elitele care-i conduc, îi formează și îndrumează sînt sănătoase și capabile de muncă".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 156

1943, februarie 9

Direcţia Secretariat a PCM făcea cunoscut ministrului Economiei Naţionale şi ministrului Înzestrării Armatei rezoluţia Mareşalului Antonescu pe un raport al delegatului Preşedinţiei Consiliului de Miniştri privind doleanţele filaturilor româneşti asupra distribuirii bumbacului şi a fabricării aţei de bumbac.

„Să se respecte punctual angajamentele luate prin decizia ministerială. Statul nu trebuie să-şi calce niciodată cuvîntul. Nerespectarea cuvîntului statului provoacă neîncredere în el, ceea ce aduce pagube imense. Statul fără credit moral este un stat condamnat".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 159

1943, februarie 12

Direcția Secretariat a PCM făcea cunoscut ministrului justiției o notă prezentată conducătorului statului cu o situație comparativă a condamnărilor pentru infracțiuni la legea sabotajului și a speculei. Mareșalul a pus rezoluția :

„Să se treacă d-lui. Marinescu pentru studiu. Creșterea infractorilor face dovada că sancțiunile prevăzute de legi sînt suportabile.

Dacă legea ar prevedea sancțiuni, foarte grave, o procedură rapidă și o aplicare a pedepsei fără milă sau revenire, cazurile s-ar împuțina.

Altfel vom merge la o catastrofă dacă criza economică se accentuează, ceea ce este de prevăzut dacă războiul se prelungește.

Dl. Marinescu va discuta problema și-mi va face o notă scrisă la ora de lucru".

Dosar nr. 1276, 1942—1943, vol. I, f. 204

1943, februarie 13

Pe un raport al Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Mareșalul a pus rezoluția comunicată de Direcția Secretariat :

„Dl. Pană provoacă o furtună într-un pahar cu apă. De la venirea noului regim am arătat clar și țării și Consiliului de Miniștri și organelor tehnice agricole (scrisoarea Garoflid) care este punctul de vedere în privința drumului pe care trebuie să mergem în ceea ce privește cultivarea pămîntului, respectul proprietății, îndrumarea și încurajarea muncii, folosirea brațelor, sporirea producției, industrializarea și comercializarea produselor agricole etc. etc.

Pe baza acestor principii clar arătate în proclamațiuni către țară și cuvîntări către toți, s-au întocmit planurile de 10 ani pentru dezvoltarea agriculturii în toate domeniile ei zootehnie, păduri, piscicultură, motorizare etc. etc.

Datorită acestor planuri am putut face față într-o epocă extrem de grea la nevoile țării și străbate o perioadă de criză economică care ar fi putut să ne fie fatală.

Nimeni nu s-a gîndit să se abată de la principiile anunțate și liniile trasate. Și nimeni nu se va abate fiindcă găsesc că sînt cele mai sănătoase. Aceasta nu înseamnă că trebuie să ne astupăm urechile și să ne legăm la ochi.

Eu sînt un om care nu am respins ideile, sfatul și experiența altora. Am adoptat ceea ce am crezut că este bine să se adopte.

Dl. Alexianu a făcut propuneri. Cîteva încercări făcute pe mici suprafețe cu mijloace care nu ne costă nimic, nu înseamnează întoarcerea noastră «de la Apus la Răsărit».

Din nenorocire, noi nu ne-am găsit nici într-o parte nici într-alta. La noi totul a mers la derivă. Politicul, nu înțelepciunea a dominat. Din această cauză suntem foarte săraci într-o țară foarte bogată.

S-a transformat un popor de muncitori într-un popor de cerșetori. S-a făcut dintr-o țară frumoasă o țară săracă.

În ceea ce privește diferitele probleme ridicate prin acest memoriu am arătat punctul meu de vedere la capi-

tolele esențiale. Dl. Pană îl va vedea și va constata că Mareșalul Antonescu nu a trecut «de la Apus la Răsărit» și nu a dat la o parte pe ministrul răspunzător și competent, pentru a adopta ideile dintr-un memoriu ce a primit.

Am primit multe memorii de cînd sînt la comanda Statului și multe sfaturi. Le-am citit pe toate și am adoptat ceea ce era în acord cu principiile de guvernămînt care stau la baza noului regim.

Dacă cu aceste explicații dl. Pană mai crede necesar să convoace Academia Agricolă, Consiliul Superior Agricol etc., este liber să o facă.

Eu nu cred decît că acești domni și aceste înalte foruri tehnice să mă ajute, să conlucreze în armonie, să se pună în acord asupra ideilor și sistemului. Va fi o fericire pentru țară".

Dos. 2330/1943, f. 3—4

1943, februarie 20

Pe raportul cu privire la unele abuzuri semnalate cu trimiterii de misiuni în străinătate, Mareșalul a scris :

„Problema este urgentă. S-a făcut abuz cu trimiterea în străinătate. Facem concurență regimurilor care au fost aspru criticate în această privință. Nimeni nu mai poate pleca fără aprobarea Consiliului de Miniștri. Jurnalul trebuia să precedeze, nu să urmeze trimiterile. Ministerul de Finanțe trebuie să-și dea viza pentru fiecare caz și să fixeze îndemnizațiile.

Nu împărtășesc punctul de vedere al dlui. Neagu*. În timpurile grele de război nu se poate proceda ca în timpuri normale. Cei trimiși trebuie să trăiască foarte modest, fiindcă soldatul și ofițerul care moare pe front trăiește și mai modest.

Eu nu am luat nici o plată personală în nici una din călătoriile mele în străinătate. La fel și acei care m-au însoțit. Leafa mea este mai mică ca pensia văduvei unui general mort în război".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 193

---

* Ministrul finanțelor

1943, februarie 21

Printr-o notă a Direcției Secretariat către Ministerul Afacerilor Interne se comunică rezoluția Mareșalului la un memoriu semnat de Viola C. Rădulescu, după ce au fost verificate cele semnalate în acest memoriu.

„Să fie trimisă în lagăr o lună pentru afirmațiune inexactă la adresa unui funcționar superior în stat care-și face datoria exemplar.

Să plătească o amendă care să acopere cheltuielile anchetei.

Să se publice".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 201

1943, februarie 24

Direcția Secretariat a PCM făcea cunoscut ministrului de Finanțe rezoluția Mareșalului pe un raport cu privire la plata subvențiilor către societățile de binefacere. Rezoluția :

„Nici o abatere de la principiu.

Toți trebuie să plătească impozite și taxe vamale. Așa este în toate țările bine administrate și așa trebuie să fie și la noi. Altfel se deschide o poartă a abuzurilor prin care intră în hoardă toți nemernicii mari și mici.

Să terminăm odată cu sistemul. Statul să treacă în buget subvențiile ce poate acorda societăților de interes social, să plătească aceste subvenții Consiliului de Patronaj care le repartizează diferitelor societăți, face controlul și răspunde de buna întreținere a fondurilor date de stat sau celelalte direct sau sub auspiciile sale de la donatori.

Să se comunice rezoluția spre știință și Patronajului".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 223

1943, februarie 24

Direcţia Secretariat din PCM făcea cunoscut Ministerului Finanţelor, Ministerului Apărării Naţionale, Ministerului Agriculturii şi Domeniilor rezoluţia Mareşalului Antonescu pe un raport cu privire la decretul pentru întregirea domeniului forestier :

„Desigur, dl. Neagu are perfectă dreptate.

Dar nici nu trebuie să ne lamentăm asupra trecutului, însă să stăm cu braţele total încrucişate în faţa greutăţilor şi a nevoilor.

Împăduririle sînt de o mare necesitate, mai mult economică decît militară. Dacă continuăm sistemul practicat în trecut, ducem economia agrară şi forestieră, a unei bune şi bogate părţi din ţară, vertiginos la catastrofă.

Împăduririle se pot face prin două metode : încetarea despăduririlor barbare şi repararea prin împădurire a tot ce a fost tăiat.

Pentru aceste acţiuni trebuiesc : voinţă, înţelegerea tuturor, plan de lucru, metodă şi energie în aplicarea lor.

Trebuie desigur şi bani.

Aurul nostru, am declarat-o cîndva public, este munca braţelor noastre.

Trebuie deci fonduri puţine şi muncă multă.

Fonduri trebuie date.

Să se suprime : inutilităţile, diurniştii şi diurnistele.

Sînt multe economii de făcut la buget.

În ce priveşte braţele de muncă, dl. Neagu are dreptate. Am făcut munca de folos obştesc. Să fie exploatată la maximum. Aşa s-a făcut în Basarabia anul trecut. Să vadă dl. Neagu cît s-a realizat.

Dar trebuie şi metodă de lucru şi energie. Aceasta este treaba Ministerului de Agricultură, care trebuie să ceară bani puţini şi să pună, în acord cu Ministerul de Interne şi generalul Iliescu, braţe obşteşti multe.

Să se comunice această rezoluţie tuturor celor interesaţi la reuşita planului.

Împăduririle trebuie să continue".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 222

1943, februarie 24

Printr-o notă a Direcției Secretariat se comunică Marelui Stat Major rezoluția Mareșalului Ion Antonescu pe o adresă a Cabinetului Militar în care era semnalat tratamentul aplicat românilor din taberele de muncă din Ungaria :

„1. Să se comunice miniștrilor și atașaților de Ministerul de externe, arătînd situația.

2. Să se ceară anchetă mixtă.

3. Să se arate ministrului ungar la București și d-lui. Filotti că, dacă într-o lună nu încetează aceste barbarii, vom aplica ca represalii un tratament similar tuturor ungurilor de la noi.

4. Consulii din Oradea și Cluj să comunice la 15 martie dacă această acțiune a avut vreun efect.

5. Marele Stat Major să pregătească represalii :

— concentrarea unui număr egal de unguri ;

— tratament similar ;

— muncă de ocnaș ;

— nu vor fi luați din ungurii săraci, ci din cei înstăriți.

6. Dl. Vlădescu îmi va raporta la 15 martie situația și rezultatul acestor dispoziții".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 225

1943, februarie 27

Pe un raport al Ministerului Apărării Naţionale din 23 februarie, cu privire la trecerea hotelului Rex, din str. Matei Millo nr. 16, în proprietatea Casei Oştirii, se află următoarea rezoluţie :

„27 februarie 1943
Dl. Vlădescu va da clădirea imediat Casei Oştirii. Astfel ea este zilnic jefuită şi distrusă. Dacă legea se opune a-i fi cedată definitiv, să-i fie închiriată pe zece ani pentru a-şi acoperi cheltuielile investite în reparaţii.
Luni să am rezultatul".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 39

1943, martie 1

Referat al Direcției Inventarului Avuțiilor Publice din 26 februarie, cu privire la mersul lucrărilor de inventariere a bunurilor publice.

„1 martie 1943

Este cea mai mare dezordine în Stat. Toate legatele s-au transformat în sarcini pentru Stat, fiindcă sînt rău administrate.

Situația trebuie să înceteze.

Dl. Marinescu* trebuie să prezinte fără întîrziere proiectul de lege".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 38

* Subsecretar de stat al colonizării și inventarului.

1943, martie 2

Direcţia Secretariat face cunoscut primarului general al Capitalei rezoluţia Mareşalului pusă pe un raport cu privire la situaţia Casei Moruzzi în cadrul planului de sistematizare a Capitalei:

„Regret că nu pot fi de acord cu Comisia Monumentelor istorice.

Casa Moruzzi nu ar interesa decît dacă ar fi menţinută în cadrul ei total.

Dacă i se ia acest cadru nu mai are nici o valoare ca monument istoric.

Cum însă cadrul total nu i se poate păstra şi cum nici capitala nu poate fi ţinută în loc de casa Moruzzi, cum nici Bulevardul I.C. Brătianu nu a putut fi ţinut în loc de casa Oscar Niculescu şi nici de vechea casă bătrînească a Brătienilor (care era în faţa fostei Şcoli de război) mă raliez la punctul de vedere al dlui general Răşcanu.

Să se treacă deci fără ezitări la înfăptuire peste casa Moruzzi“.

Dosar nr. 1276, vol. I, f. 269

1943, martie 3

Direcţia Secretariat face cunoscut ministrului justiţiei rezoluţia pusă pe un raport al Ministerului de Interne cu privire la procedarea Consiliului Legislativ faţă de proiectele de legi ale ministerului :

„3.III. 1943

1. Este inadmisibil ca, Consiliul Legislativ să împiedice opera de guvernare. El este un organ pur consultativ şi nu poate discuta oportunitatea legilor.

2. Din exces de legalitate, pe care nu am să-l regret niciodată şi din dorinţa de a nu greşi în formă, am îngrădit legiferarea, cerînd întotdeauna avizul Consiliului Legislativ.

3. Am constatat de mai multe ori că această instituţie s-a abătut de la îndatoririle ei fireşti şi chiar legale.

Am mai constatat că în nenumărate cazuri Consiliul Legislativ a pus un timp exagerat pentru a-şi da avizul la legi foarte simple.

4. Această procedură trebuie să înceteze.

Dl. ministru de justiţie va cerceta cazurile semnalate de dl. general Popescu şi va înlătura din Consiliul Legislativ pe toţi acei care s-au abătut de la îndatoririle lor şi la nevoie va desfiinţa actualul Consiliu Legislativ, reconstituindu-l pe astfel de baze încît să nu se mai poată amesteca în opera de guvernare.

5. Consiliul Legislativ a făcut marea eroare de a nu-şi da seama că viaţa se desfăşoară într-un ritm atît de accelerat încît orice măsură neluată la timp poate avea consecinţe grave asupra colectivităţii, consecinţe de care răspund acei care guvernează nu acei care stau după sertare şi activează ca roboţi.

6. Rezultatul, pînă la 10 martie".

Dosar 1276/1942—1943, vol. I, f. 288

1943, martie 5

Pe lucrarea „Abuzurile săvîrşite de fostul rege Carol II". Ion Antonescu a scris :

„Cea mai mare ticăloşie pe care a putut să o comită un sistem patronat de un rege. Datorită ei ţara s-a prăbuşit în 1940.

Dar principalul vinovat nu este şi sigurul. Fără concursul şi complicitatea ticăloasă şi interesată a oamenilor politici şi a exponenţilor lor, aceste nemaipomenite acte nu se puteau comite.

Despăgubirea cuvenită statului nu este suficientă. Ea nu se poate realiza total pe plan material.

Statul şi poporul au dreptul şi la o despăgubire morală.

Toţi oamenii care au contribuit direct sau indirect la această prăbuşire catastrofală a unei mari moşteniri morale lăsate poporului şi administraţiei de Carol I trebuie să fie aspru sancţionaţi.

Dl. ministru Marinescu va deschide imediat acţiune publică în contra tuturor slugilor nemernice care au călcat legile şi au sfidat morala pentru a executa ordinele criminale ale unor inconştienţi — Urdăreanu, Stavăr — distrugînd prestigiul monarhiei şi prăbuşind moralul ţării.

De la domnii Tătărescu, Mitiţă Costantinescu, Urdăreanu şi Stavăr şi pînă la cei din urmă — oficiali şi particulari — toţi, absolut toţi trebuie să plătească imensul rău pe care l-au făcut neamului românesc.

Deci, toţi, oricine ar fi fost şi oriunde ar fi ei, să fie daţi în judecată pentru călcarea legilor.

De executare să mi se raporteze în zece zile.

Dacă legislaţia actuală nu dă putinţă pedepsirii minorităţilor, după cum merită şi după cum opinia publică o aşteaptă, să mi se prezinte, în acelaşi interval de timp, proiectul de lege".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 286—287

1943, martie 8

Intr-o notă a Direcţiei Secretariat din PCM, către ministrul agriculturii, acestuia i se făcea cunoscut că la raportul Ministerului Agriculturii cu privire la jandarmii agricoli pentru executarea planului agricol pe anul 1943, Mareşalul a pus rezoluţia :

„Reamintesc d-lui. Pană că atunci cînd domnia sa a propus şi eu am admis înfiinţarea jandarmilor agricoli, d-sa a declarat în Consiliul de Miniştri că cheltuiala va fi suportată de agricultori.

În aceste condiţii sînt gata a admite cererea.

Trebuie însă, să se hotărască între agentul agricol şi jandarmul agricol. Ori unul, ori altul. Amîndoi n-au ce căuta. Mai bine unul şi plătit cît doi, decît doi plătiţi cît unul".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 299

1943, martie 9

Serviciul de Documentare și Informații face cunoscut ministrului Afacerilor Interne că la informația cuprinsă în Buletinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 63 din 4 martie, în care se arăta că un grup de 40—50 lucrători de la „Uzinele Române" din Ploiești au părăsit serviciul, Mareșalul a pus următoarea rezoluție :

„Să fie imediat puși în lanțuri și pedepsiți fără întîrziere.

Să mi se comunice rezultatul".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol 1, f. 302

1943, martie 10

. La raportul ministrului finanţelor cu privire la majorarea plafonului maxim al remuneraţiei funcţionarilor publici şi majorarea îndemnizaţiilor de reprezentare, conducătorul statului a pus următoarea rezoluţie :

„Sînt în contra : un funcţionar care îndeplineşte două funcţiuni, din două una : sau le face pe amîndouă în aceleaşi ore de serviciu, ceea ce este în detrimentul ambelor funcţiuni sau îndeplineşte una din funcţiuni în orele sale de odihnă şi îl face foarte curînd să îndeplinească rău ambele funcţiuni".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 306

1943, martie 10

Direcţia Secretariat din PCM face cunoscut ministrului justiţiei că la cererea lui Vasile Z. Naum, patronul berăriei şi restaurantului „Gambrinus" din Bucureşti, condamnat la o lună internare în lagăr, pentru sabotaj, de a i se comuta pedeapsa în amendă, Mareşalul a pus următoarea rezoluţie :

„Să i se comuteze.
Dacă va fi prins a treia oară îl expun lanţuri în prăvălia sa o lună".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 329

1943, martie 11

Pe o adresă a ministrului Culturii naționale și al Cultelor, în legătură cu înființarea unei a doua facultăți de medicină veteri nară. Mareșalul Antonescu a pus rezoluția :

„Pentru a lua o decizie :

1. Mi se va arăta cheltuielile pe care le-ar reclama înființarea unei Academii, localitatea, dacă există local, cheltuieli de întreținere etc.

2. După aceea se va reuni o conferință la care să participe dl. Petrovici, Hulubei, decanul Facultății Veterinare și dl. Pană".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 342

1943, martie 11

Direcția Secretariat din PCM făcea cunoscut ministrului Apărării Naționale că, urmare a raportului Ministerului cu privire la transcrierea imobilelor cumpărate de germani în zona militară, conducătorul statului a pus rezoluția :

„Să se mențină principiul inițial.

Să nu se dea autorizație decît dacă germanii cumpără tot de la germani. Românii nu pot vinde decît românilor. Ceilalți străini dacă vînd, proprietățile se împart proporțional între români și germani, Marele Stat Major ținînd seama de interesele de apărare națională.

Măsura poate fi legiferată pentru a termina cu discuțiile.

Ministerul Justiției o va studia cu Marele Stat Major și Ministerul de Interne".

Dosar nr. 1276/1942—1943, vol. I, f. 329—331

1943, martie 12

Printr-o notă a Direcției Secretariat se comunică ministrului justiției rezoluția Mareșalului la un raport cu privire la pedepsirea celor vinovați de speculă cu încălțăminte de iarnă :

„Să fie toți trimiși în lagăr 6 luni peste condamnările justiției, și cei achitați.

Se va raporta de executare. Comunicat".

Dosar nr. 1277/1942—1943, f. 92

1943, martie 12

Camera de Comerț și Industrie Huși semnalează : „În urma măsurilor luate de stat se observă o abundență de cereri și chiar înființări de cîrciumi. Toți invalizii de război nu solicită alt comerț decît acela de cîrciumi. Camera socotește că este o îndrumare greșită". Rezoluția :

„Desigur. Să se pună capăt. Domnul ministru de finanțe va priveghia să nu se înmulțească cîrciumile, din contră".

Dosar nr. 276/1943, vol. II, f. 4—5

1943, martie 13

Adresa Ministerului Afacerilor Interne privind abaterile unor membri ai Grupului etnic german, din comuna Dobârca, de la dispozițiunile în vigoare pentru ținerea întrunirilor. Rezoluția Mareșalului Ion Antonescu :

„Să se aplice, fără ezitare, cele mai grave sancțiuni".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 14

1943, martie 18

Pe o adresă a ministrului Culturii Naționale, Ion Petrovici, referitoare la alegerile eparhiale, Mareșalul a scris :

„Este prea complicat. Dl. Popa mi-a afirmat că operațiunea este foarte simplă. Constat că este just contrariul. Alegerile să fie amînate «sine die». Să se studieze : simplificarea, formalități reduse, candidaturi serioase, oameni de cultură, care nu fac sau nu au făcut politică militantă, nepătați în trecut (fișe pentru fiecare candidat), buni gospodari, credincioși (dovediți prin fapte reale) etc., etc. Preoții la fel. Conducătorul statului are dreptul de «veto» pentru oamenii care nu îndeplinesc condiția, și să aleagă pe altul, pentru aceasta trebuie să fie aleși suplimentar. În biserică trebuie ordine nu politică. Deci toate măsurile ca aleșii adunărilor eparhiale să fie oameni de mîna întîia, nu exponenții categoriilor politice care au făcut și fac încă atîta rău bisericii și Țării".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 13

1943, martie 19

Pe o notă cu privire la comisiile şi delegaţiile trimise de ministere în străinătate, Mareşalul a pus rezoluţia :

„19 martie 1943

Toate comisiile ce se vor trimite în viitor să fie compuse dintr-un număr restrîns de membri.

Dl. general Dobre va avea în vedere la plată devizele.

Va studia problema cu dl. Neagu şi va da instrucţiuni scrise ministerelor în privinţa reducerii la maximum a cheltuielilor făcute în trecut la acest capitol.

Aceste cheltuieli sînt mult mai mari, fiindcă nu sînt trecute toate".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 20

1943, martie 22

Raport al ministrului Lucrărilor Publice și Comunicațiilor privind situația liniilor ferate particulare de interes local și a liniilor ferate Ploiești-Văleni. Rezoluția :

„Trebuie să se termine cu cearta. Interesele statului mai ales în timp de război trec înaintea intereselor individuale chiar cînd sînt ale administrațiilor locale.

Respectînd legile și drepturile cîștigate statul trebuie să-și apere interesele. În consecință va trece la administrația căilor ferate tot ce este indispensabil pentru a asigura buna exploatare a acelor linii în folosul public.

Se va proceda însă în acord cu Ministerul de Justiție, pentru a nu provoca procese pe care statul să le piardă și să plătească despăgubiri.

De altfel aceste eventuale despăgubiri vor fi plătite de calea ferată însăși, dacă procedează fără luarea tuturor garanțiilor necesare".

Dosar nr. 1276/1943, vol. III f. 48

1943, martie 23

Direcţia Secretariat a P.C.M. comunica printr-o notă Ministerului Lucrărilor Publice şi al construcţiilor răspunsul la un memoriu cu privire la şantierele navale şi rezoluţia lui Ion Antonescu :

„De acord. Totul însă trebuie să urmeze calea posibilităţilor financiare în material şi în mînă de lucru. Problemele vor fi seriate în raport cu aceste posibilităţi. Să se comunice Ministerului Economiei Naţionale, Lucrărilor Publice şi Finanţelor".

Pe memoriu, Mareşalul a scris :

„1: Nimeni nu poate aprecia mai mult ca mine necesitatea ca terminarea războiului să ne găsească cu posibilităţi proprii de transport fluviale şi mai ales maritime cît mai mari şi cu şantiere proprii cît mai numeroase şi mai bine utilate.

2. Războiul durează şi ne-a cerut sacrificii pentru efortul militar mult mai mari. El trebuie cîştigat. Va trece deci înaintea tuturor nevoilor, necesitatea de a satisface mai întîi pe acelea în legătură cu efortul de război.

3. Trebuie în consecinţă să seriem problemele, fiindcă ele sînt în funcţie de posibilităţi : bani, mînă de lucru, materiale.

Să nu ne angajăm cu nimic dacă nu avem cele trei elemente asigurate, deci putinţa de a le duce la sfîrşit.

4. Domnii generali Dobre [1] şi Neagu [2] vor face tot ce vor putea".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 51

---

[1] General Gh. Dobre, subsecretar de stat la Ministerul Apărării Naţionale pentru înzestrarea şi administrarea armatei.

[2] Al. Neagu, ministrul Finanţelor din 1942.

1943, martie 24

Pe o notă a Direcției Secretariat a P.C.M., se răspunde la raportul nr. 174 (Cabinet) secretariat general al Ministerului Culturii Naționale și Cultelor, cu privire la stăvilirea răspîndirii lucrărilor literare interzise, comunicîndu-se rezoluția lui Ion Antonescu :

„Foarte bine.

Numai să se acționeze. Trebuie să se extirpeze fără milă și rapid toate ciupercile literare otrăvitoare. Ne trebuie educație sănătoasă nu ideologii care au făcut ravagii în sufletul românesc".

Dosar nr. 1276, vol. II, f. 60

1943, martie 24

Printr-o notă a Direcției Secretariat din 27 martie, se comunică rezoluția Mareșalului Ion Antonescu către ministrul lucrărilor publice și comunicațiilor cu privire la cartea lui Oreste Anastasiu, în legătură cu așezarea marii industrii:

„24.III.1943

Cartea reprezintă o muncă serioasă și idei sănătoase. Centrele industriale trebuie descongestionate. Forța actuală și viitoare de distrugere a aviației de bombardament impune aceasta în mod imperios.

Creațiunile mari industriale nu pot fi lăsate la discreția intereselor individuale.

Totul trebuie repartizat pe toată suprafața țării în funcție de materie primă, de nevoi sociale, de apărare.

Generalul Dobre are instrucțiuni de la mine. Trebuie numai să prezinte legislația care să asigure aplicarea acestor principii — descongestionarea și repartiția.

În privința problemei apelor, chestiunea este astăzi luată în mînă. Studiile sînt pe sfîrșite și aștept proiectul de lege care să pună ordine în haosul de azi".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 85

1943, martie 29

Pe un raport privind inventarierea bunurilor publice. Rezoluția :

„Este un haos din care trebuie să ieșim cît mai repede.
În primul rînd trebuie să cunoaștem tot ce avem.
În al doilea rînd cum sînt administrate și în al treilea rînd trebuie să se stabilească cu un moment mai devreme cum ar trebui administrate, pentru a spori veniturile și a înlătura pagubele".

Dosar nr. 365/1942—1943, f. 58

1943, aprilie 10

Într-o adresă a Direcţiei Secretariat din 10 aprilie 1943, se comunică rezoluţia Mareşalului Antonescu pe o notă cu privire la raportul ministrului (general) Dobre asupra cercetărilor întreprinse la Societatea de Construcţii Mecanice:

„Să se aplice Societăţii două milioane lei amendă pentru halul detestabil în care a fost găsit localul şi tratamentul neomenos la care sînt supuşi lucrătorii ucenici.

Să se atragă atenţia Ministerului Sănătăţii să dispună luarea măsurilor indicate, pentru ca instituţia să fie pusă şi menţinută în ordine din toate punctele de vedere".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 160

1943, aprilie 11

Pe rapoartele directorului general al Institutului de Statistică Sabin Mănuilă, cu privire la acuzațiile din broșura „Folosirea hărților etnografice românești“, publicată de Institutul de Științe de Stat din Budapesta, Mareșalul a pus rezoluția ;

„11 aprilie 1943. Lucrarea a fost făcută în grabă în 1940 octombrie de Institutul Geografic. Trebuia să merg în prima mea vizită oficială la Berlin și Roma unde trebuia să susțin drepturile românești și să combat arbitrajul de la Viena. Am dus ca bază esențială pentru pledoaria mea însăși harta etnografică ungurească pe care s-a decis arbitrajul.

Această hartă am primit-o în octombrie.

Observînd trucaje și jocul de culori de care s-au servit ungurii, am pus imediat Institutul să reproducă aceeași hartă inversînd culorile.

În același timp nici harta arbitrajului nu reprezenta decît Transilvania, ceea ce omitea intenționat să arate omogenitatea blocului etnic românesc călare pe Carpați. Am cerut să se reprezinte întreaga hartă românească, în cele două versiuni, ungurească și românească.

Din cauza grabei (am mers la Roma la 10 noiembrie și la Berlin la 23 noiembrie) s-au putut face erori. Acestea nu răstoarnă de loc demonstrația ce am vrut să fac. Dovada este că a avut efect.

Dl. Mănuilă să refacă pe baze științifice hărțile în cadrul ideii ce am urmărit și să pregătească răspunsul cuvenit la acuzațiile de fals“.

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 162

1943, aprilie 12

Raport al Ministerului Justiției, privind situația avocaților care au pledat pentru comuniști, pe care Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Acei care sînt avocați publici să fie destituiți în toată țara. Raport de executare.

Toate pledoariile avocaților comuniștilor să fie stenografiate și predate Ministerului de Interne, care le va examina și va face propuneri de la caz la caz, dacă cu ocazia acestor pledoarii se depășește cadrul principial în care trebuie să se încadreze o apărare.

Dl. general D. Popescu* va comunica măsurile ce va lua în această privință".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 164

---

* Ministrul Afacerilor Interne.

1943, aprilie 15

Într-o telegramă a Corpului de Cavalerie 0809 trimisă conducătorului statului se arăta: „Rog prezentaţi domnului Mareşal omagiile de neţărmurit devotament al ofiţerilor şi ostaşilor Comandamentului Corpului de Cavalerie care luptă pe ruinele cetăţii Sevastopol, hotărîţi să-şi facă datoria cu cinste pînă în clipa din urmă.

Hristos a înviat.

Şeful Statului Major al Corpului de Cavalerie".

Rezoluţia:

„Mulţumesc din inimă bravilor călăreţi pentru lupta lor neînfricată.

Adevărat a înviat".

Dosar nr. 171 1944, f. 89

1943, aprilie 15

Pe raportul de anchetă și verificarea gestiunii Asociației „Calul de trap", făcut de Ministerul Agriculturii și Domeniilor, Mareșalul Antonescu a pus următoarea rezoluție :

„1. Ce s-a făcut cu excedentul de 93 000 000 lei realizat între 1 aprilie și decembrie 1943 ?

2. Organizația Sportului Românesc nu este o instituție de stat ?

Sînt în contra procedeului. Trebuie găsită o formulă de înțelegere prin arbitraj.

3. În ce privește cererile domnului Matak :

a) Să i se dea satisfacția morală pentru realizările efective. Aceasta nu înseamnă că Societatea Hipică a fost bine administrată. Dovada o face diferența enormă de venituri realizate de domnul Matak în 3 ani și acelea realizate de noua organizare.

b) Să se revină în privința măsurii de excludere și să se fixeze competența. Rezolvarea conflictului să se facă de un organ competent.

4. Consiliul Superior Juridic să fixeze despăgubirile la care eventual are dreptul dl Matak.

5. Să se instituie impozitul pe pariuri la toate cursele. Am dat instrucțiuni domnului Neagu.

6. Vreau precizări în privința revendicărilor Societății Centrale Agricole. Să se ceară și părerea președintelui Jokey Clubului.

7. Secretariatul urmărește executarea".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 169

1943, aprilie 17

O adresă a Direcţiei Secretariat din Preşedinţia Consiliului de Miniştri către Ministerul Finanţelor, în referire la o notă a Ministerului Muncii cu privire la importul a 30 aparate cinematografice cu scutire de plata taxelor vamale, comunică rezoluţia Mareşalului Antonescu :

„Aprob importul. Nu aprob derogări de la principii. Aceste derogări au deschis poarta abuzurilor care s-au comis în trecut şi se mai comit şi astăzi.

Toţi cu scutiri de taxe şi în acelaşi timp sporiri de lefuri".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 179

1943, aprilie 21

Memoriu al Asociației Generale a Profesorilor Secundari din România referitor la salarizarea profesorilor.

Rezoluția :

„Corpul didactic are dreptate. Nu putem să-l ținem în această situație inferioară și umilitoare. Nu este admisibil ca un profesor secundar să fie plătit mai puțin ca un plutonier și ca un sublocotenent. Dl. Neagu va studia propunerea și în acord cu delegația va găsi soluția. Dacă va fi nevoie să se pună un plus de impozit acelora care cîștigă într-o noapte cît nu cîștigă o mie de profesori într-o viață. Nu putem face echitate de mărire cu profesori în sdrențe, fără entuziasm și mînați sufletește de nevoile vieții".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 200

1943, aprilie 30

Într-o notă a Direcției Secretariat se transmite ministrului afacerilor interne, al apărării naționale și al culturii naționale, rezoluția Mareșalului Ion Antonescu cu privire la cultul eroilor :

„De cultul eroilor, întreținerea cimitirelor, educația cetățenească, trebuie să se ocupe : întreaga nație, sfaturile comunale și consiliile de colaborare.

Pentru îndrumare, control și execuția monumentelor trebuie un organ central.

Pe aceste baze să se studieze problema de Ministerul Apărării Naționale în acord cu Ministerul de Interne și Ministerul Culturii Naționale și să se prezinte proiectul de lege".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 221

1943, mai 3

Într-o notă a Direcției relațiilor cu departamentele din 3 mai 1943 către Ministerul Cultelor și Culturii Naționale se arată :

„În urma hotăririi dlui Mareșal, Consiliul de patronaj al operelor sociale a trimis Universității din Iași diferite obiecte necesare căminelor studențești din acea localitate (paturi, pături, material pentru lengerie etc.) în valoare totală de 4.755.175 lei, sumă ce a fost achitată de Președinție.

Pe nota care s-a raportat dlui Mareșal executarea acestei dispoziții, d^sa^ a pus următoarea rezoluție" :

„Am găsit însă la căminele studențești din Iași dezordine, murdărie, lipsă de gospodărie, de conducere și mîncare mediocră.

Nu este aceeași stare la căminele de studente, unde am găsit ordine, curățenie și un perfect aspect, ceea ce dovedește că acolo unde s-a ocupat direct Consiliul de Patronaj rezultatele sînt excelente.

Trebuie prevenită doamna Petrovici, care s-a ocupat de căminele studențești. Acestea trebuie puse în ordine.

Trebuie o conducere energică, pricepută și răspunzătoare.

Doamna Petrovici, împreună cu dl. David (rectorul universității) vor face propuneri concrete de urgență pentru ca să avem timp pînă în toamna viitoare să punem perfectă ordine în cămine.

Directoarele căminelor de studente de la București și Iași mi s-au plîns că unele studente au purtare destrăbălată.

Domnul Petrovici este rugat să studieze problema și să-mi prezinte regulamentul respectiv (pentru toate căminele) prin care să se prevadă :

neprimirea în cămine decît a acelora cu moralitate integrală ;

eliminarea imediată a acelora cu purtare sau ținută dezordonată, cum am văzut unii din studenții de la Iași".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 233—234

1943, mai 6

Pe o notă prezentată Mareşalului Ion Antonescu cu privire la drepturile de control ale statului asupra gestiunii Societăţii Naţionale de Cruce Roşie, s-a pus rezoluţia :

„Nu se poate admite principial că, controlul statului se poate îngădui de «o persoană juridică de drept public» numai din «condescendenţă» pentru persoana mea. Oricît m-ar onora această afirmare nu pot lăsa drepturile de control legale ale statului la discreţia sentimentelor de încredere sau de neîncredere pe care «persoanele juridice de drept public» le au în conducerea statului.

Principial, şi fără discuţie sau încercare de interpretare, statul are dreptul să controleze gestiunea tuturor societăţilor particulare chiar cînd sînt persoane juridice de drept privat, cînd contribuie cu fondurile sale la funcţionarea lor şi cînd această funcţionare este autorizată numai fiindcă ele sînt în serviciul public.

Este cazul Societăţii de Cruce Roşie şi al tuturor celor similare.

Găsesc însă că numai un singur organ în stat, nu mai multe, trebuie să aibă dreptul şi datoria să controleze gestiunea lor.

Este ceea ce trebuie să stabilească dl. Marinescu în acord cu dl. Neagu pentru toate aceste societăţi şi să legifereze. Să se execute deci controlul imediat în cadrul prevederilor legale.

Să se arate Societăţii de Cruce Roşie punctul meu de vedere comunicîndu-i-se rezoluţia mea şi mulţumirile mele pentru sentimentele exprimate, care mă pot încuraja la muncă dar nu mă pot determina să mă abat de la principiile sănătoase clasice care stau la baza oricărui stat bine organizat".

Dosar. nr. 1276/1943, vol. II, f. 257

1943, mai 6

Într-o notă a Direcției Secretariat către Ministerul Afacerilor Interne și către Ministerul Culturii Naționale, în legătură cu programul de comemorare a lui Octavian Goga la Turda, în ziua de 9 mai, de către Asociația „Prietenii Universității Cluj-Sibiu", se comunica următoarea rezoluție a Mareșalului :

„Comemorarea se va face numai printr-un parastas. Nici o manifestație. Nu este momentul să aruncăm gaz pe foc. Orice manifestație cu caracter iredentist sgomotos constituie un nou prilej pentru unguri de a dezlănțui acte de teroare în contra ardelenilor subjugați.

Răspunderea morală și istorică a unor astfel de acte nu o au acei care organizează astfel de manifestații, la care aș participa și eu din toate inima, ci acei care le autorizează. Nu vreau să am această răspundere.

Să se comunice dlui Petrovici și ministrului de interne care vor lua măsuri în consecință".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 254

1943, mai 7

Pe un raport al Ministerului Agriculturii şi Domeniilor, cu privire la stadiul cercetărilor privitoare la activitatea fondului Bisericesc Ortodox, conducătorul statului a pus următoarea rezoluţie :

„Trebuie stabilit şi urmărit cu ultima energie acela care a făcut să dispară registrele.

Pentru chestiunile reţinute spre cercetare, trebuie să se procedeze cu tact. Ancheta nu trebuie să urmărească găsirea cu orice preţ a unor vinovaţi, care poate se datorau unor circumstanţe de forţă majoră. În orice caz nu pot fi acoperite acte de rea credinţă, dacă eventual sînt.

În concluzie, ancheta trebuie să fie şi un organ îndrumător către o perfectă administraţie, nu unul care să dea peste cap o mare instituţie al cărei prestigiu nu este compromis".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 268

1943, mai 10

Pe adresa ministrului justiției privind verificarea neregulilor comise de inginerul Petre Ioan, Mareșalul a pus următoarea rezoluție :

„Hoțul este și laș. Era mai simplu să meargă pe front să se reabiliteze. A preferat însă calea la care a recurs și pentru a-și acoperi neregulile. Să se execute propunerile domnului ministru de justiție, care, împreună cu Secretariatul, va lua măsuri ca inginerul Petre Ioan să nu reușească, prin cunoscutele-i manevre, a deruta și justiția și administrația.

Pentru ca la controlul averii să nu se petreacă ceea ce s-a petrecut cu toți, domnul Marinescu va prezenta, în cel mai scurt timp, decretul lege de modificarea legii respective, care a fost făcută pentru a calma revolta opiniei publice în contra acelora care au făcut-o, în așa fel încît toți au ieșit de acolo cu cel mai perfect certificat de onestitate. Opinia publică așteaptă de la acest regim dreptate și în această privință. Domnul Mihai Antonescu îmi pregătise proiectul necesar. Domnul Marinescu să ceară principial de la domnul Mihai Antonescu, care cunoaște punctul meu de vedere în această privință și cu care a fost de acord.

În același timp, domnul Marinescu să accelereze prezentarea legii care scurtează procedura proceselor penale".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 325

1943, mai 11

Proiect de decret întocmit de I. Marinescu, ministrul Justiţiei, în care se propune prelungirea cu un an a limitei de vîrstă pentru pensionarea primului preşedinte, a preşedinţilor şi a procurorului general al Înaltei Curţi de Conturi, aşa cum se făcuse pentru Curtea de Casaţie. Rezoluţie :

„11 mai 1943. Am spus d-lui Marinescu că deschide o poartă a arbitrajului cînd mi-a prezentat legea pentru casaţie. Astăzi mi se prezintă o nouă excepţie. Mîine mi se va prezenta alta. Pînă unde mergem şi unde ne oprim? Iată întrebări la care să le dea răspunsul dl. Marinescu".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 283

1943, mai 12

Direcția Relațiilor cu Departamentele comunică Ministerului Agriculturii și Domeniilor rezoluția Mareșalului Antonescu pe un raport din 5 mai 1943 al Direcției Producției Vegetale, Serviciul Plantelor Textile, asupra situației sericiculturii :

„Trebuie o lucrare serioasă, din care să reiasă :

— ce am reprezentat în trecut, comparativ cu alte țări, în acest domeniu ;

— de cînd a început decadența, cauzele ei ;

— situația actuală comparativ cu alte țări (organizare, producție etc.) ;

— fondurile bugetare, alimentarea, întrebuințarea lor ;

— prețurile, fiscul, măsuri de încurajare ;

— organizare birocratică, cît la sută reprezintă din buget cheltuielile birocratice ;

— ce s-a făcut pentru propagandă ;

— ce organizație există etc.

Pe baza acestui studiu, să se tragă concluzii și să se facă propuneri pentru viitor.

Să fie prezentat în două luni".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 274

1943, mai 14

Raport al Băncii Naționale a României cu privire la situația Băncii de Scont din București. Rezoluția a fost trimisă generalului Gheorghe Dobre, ministrul Economiei Naționale.

„*14 mai 1943.* Împărtășesc modul de a vedea al d-lui C. Stoicescu. Băncile și sucursalele lor trebuie conduse serios. Nu avem nevoie de criză bancară în aceste timpuri. Dacă operațiunile se fac neregulat, Banca Națională este datoare să intervină la timp cu orice măsură, oricît de drastică și peste oricine ar trece, pentru a le împiedica. Așa trebuie să facă și în cazul Băncii de Scont. Demiterea d-lui Marinescu a fost tardivă. În tot cazul, rog ca pe viitor să nu se mai îngăduie nici unei bănci din țară să facă operațiuni neîngăduite de legile bancare".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 232

1943, mai 14

Pe o notă a Direcției Secretariat din P.C.M. răspundea la adresa nr. 651 (Cabinet) 1943 a Ministerului Sănătății, cu privire la propunerea prefectului de Argeș ca fiecare județ să întrețină la facultatea de medicină cîte 5 studenți din județul respectiv prin acordarea de burse, în primii doi ani de studiu, Conducătorul statului a scris:

„Foarte bine. Fericită idee. Esențialul este ca toate județele să poată face acest efort. În tot cazul trebuie să fie benevol. Prin Ministerul de Interne se vor îndemna prefecții să se angajeze pe această cale".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 179, 276

1943, mai 24

Printr-un raport al Cabinetului Militar, se informa despre chemarea la linia (de frontieră) de demarcaţie de către grănicerii unguri din comuna Tăuţi a şefului de pichet de grăniceri Salicea, sergent Constantin Nicolae, pentru a-i înmîna o scrisoare către comandantul plutonului de grăniceri român, Vlaha, judeţul Cluj-Turda.

Şeful pichetului, însoţit de un sergent de grăniceri, ajungînd la linia de demarcaţie, au fost atacaţi prin surprindere pe teritoriul român de şase grăniceri unguri, care au încercat să-i dezarmeze.

Sergentul şef de pichet a fost capturat[1] de grănicerii unguri, iar celălalt a reuşit să scape. Rezoluţia :

„Pentru ce cad în cursă cu atîta uşurinţă ? Comandantul grănicerilor a avut destul timp în destule ocazii să-şi dea seama de procedeele perfide ale ungurilor. Atunci de ce nu-s instruiţi grănicerii în consecinţă ?

Ministerul Apărării Naţionale, cercetare şi raport la Consiliul de colaborare".

Dosar nr. 101 1943, f. 39

---

[1] Procedeul de a captura grăniceri români a devenit o practică, ea fiind încurajată şi stimulată de forurile superioare ungureşti. Din ancheta întreprinsă de organele române, a rezultat că **„unităţile de grăniceri unguri au ordine potrivit cărora grănicerul ungur care capturează un grănicer român primeşte drept recompensă 14 zile concediu şi 500 pengö".**

Comisia mixtă italo-germană din Cluj a stabilit, în urma anchetei făcute, că în adevăr există un ordin care spune textual : **„pentru grănicerii români înarmaţi, prinşi legal pe teritoriul ungar, se acordă 14 zile concediu", f. 120.** Din acest ordin a rezultat goana după grăniceri români, nu importa unde şi cum erau prinşi. De aceea Mareşalul Antonescu le numea „procedee perfide".

1943, mai 24

Direcția Secretariat face cunoscut, printr-o notă din 24 mai adresată guvernatorului Transnistriei rezoluția pusă de conducătorului statului pe un raport în legătură cu rezultatul anchetei privind activitatea serviciului ce funcționează în București, pentru comercializarea produselor din Guvernămîntul Transnistriei :

„Atrag încă o dată atenția domnului Alexianu :

— Nu admit sub nici un motiv proceduri neregulate care deschid larg poarta tuturor abuzurilor.

— Se poate pune perfectă ordine cînd se respectă măsurile dictate de legi și de simțul de corectitudine și răspundere al oamenilor. În afară de orice va face domnul Alexianu, Secretariatul trebuie să dea ordin scris administrației desfacerii bunurilor din Transnistria în țară, de modul cum trebuie să procedeze.

De nereguli eventuale va fi făcută responsabilă și Președinția, prin biroul însărcinat la secretariat cu problemele provinciilor.

În consecință, Secretariatul este dator să ia imediat orice măsură este necesară, să continue controlul peste tot în țară și să mă țină la curent, raportînd.

Să urmărească problema de la colectare, încărcare, expediere pînă la desfacere.

23.V.

Domnul colonel Iamandi, împreună cu domnul Bănescu, să-mi facă propuneri asupra organizării controlului.

Controlul să continue lunar și în capitală și în provincie. Să se comunice rezoluția și domnului Alexianu".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 319

1943, mai 26

Intr-un buletin informativ, se dădeau completări cu privire la omorirea şefului de patrulă din Panodul Nou (Arad) de către un grup de tineri şvabi din acea comună şi anume că agresiunea s-a intimplat la 23 mai, după recrutările făcute in sat pentru armata germană.

După terminarea operaţiunilor de recrutare, un grup de circa 100 de tineri au rămas pe străzi pînă la 23 noaptea, manifestind prin comună.

Şeful de post i-a îndemnat să se împrăştie şi, fiindcă nu s-au supus, a intrat cu şeful de patrulă în mijlocul grupului ca să-i facă să plece. În această situaţie, au fost atacaţi şi loviţi grav cu ciomege şi cuţite. Şeful de patrulă a încetat din viaţă pe loc, iar şeful de post este rănit grav.

S-au făcut cinci arestări.

Rezoluţia :

„Să fiu ţinut la curent cu rezultatul cercetărilor. Trebuie pedeapsă exemplară. Procedură rapidă. Nimeni din sat nu pleacă în Germania pînă nu se găsesc şi arestează vinovaţii".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 352

1943, mai 29

Într-o notă a Direcţiei Juridice din PCM către Ministerul Justiţiei se arată că pe proiectul de decret-lege pentru modificarea unor dispoziţiuni din legea pentru organizarea judecătorească, propus cu raportul nr. 68975 din 26 mai 1943, Mareşalul Antonescu a scris următoarea rezoluţie :

„Semnez decretul. Atrag atenţia însă din nou că procesele sporesc pe rol, nu din cauza lipsei de judecători sau de instanţe, ci din cauza procedurii şi a legilor încîlcite şi contradictorii.

În aceste două cauze trebuie căutată soluţia, nu în sporirea judecătorilor".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 364

1943, mai 29

Direcţia Secretariat din PCM, printr-o adresă din 29 mai 1943, făcea cunoscut ministrului Culturii Naţionale rezoluţia pusă de Mareşal pe nota şi raportul de control făcute de un delegat al Preşedinţiei Consiliului la Seminarul Nifon din Bucureşti, unde s-au constatat multe nereguli :

„Vina cea mai mare este a Ministerului Culturii Naţionale. Ori Eforia se pune în bună stare pînă la toamnă, ori instituţiile se închid.

Hrana trebuie îmbunătăţită imediat. Fondul se dă provizoriu din fondul meu, care va fi restituit dacă la ancheta ce dispun acum să se facă se va constata că Eforia ar putea, din taxele pe care le încasează şi din veniturile proprii, să dea o hrană mai substanţială.

Condiţiile higienice să fie îmbunătăţite imediat.

Preşedinţia Consiliului va face control săptămînal şi va raporta.

Să se aducă acest raport şi rezoluţia la cunoştinţa Î. P. Sale şi a domnului Petrovici".

Dosar nr. 1276/1943, vol. II, f. 363

1943, mai

Marele Stat Major a raportat că Legația germană din București a solicitat guvernului român să-i pună la dispoziție, în clearing, prin Banca Națională a României, suma de 400 milioane lei lunar, necesari pentru acordarea ajutoarelor de concentrare familiilor nevoiașe ale voluntarilor etnici germani, înrolați în armata germană pe baza convenției din 12 mai 1943 încheiată între guvernul român și cel german.

Rezoluția :

„Nu se dă încă nimic.

Să se stabilească cu precizie situația.

Nu se pot crea în stat cetățeni minoritari privilegiați. Nici o deosebire între ei și români.

Chiar în aceste condiții nu se vor plăti ajutoarele decît în baza unei cooperări stabilite prin convenție. Convenția o încheie dl. Mihai Antonescu.

Deci se va trece [în] dosarul acestei note“.

Dosar nr. 58/1944, f. 35

1943, iunie 1

Pe referatul Serviciului de plăţi externe cu privire la neplata drepturilor cuvenite colonelului Ştefănescu Constantin, ataşat militar la Bratislava, rezoluţia pusă de Mareşal :

„Să discut cu dl. Mihai Antonescu pentru a pune capăt acestei situaţii. Cu excepţii, acei din posturi exterioare nu pot face faţă situaţiei. Trebuie înlăturat sistemul.

Se pot certa toţi pe chestii tehnice cît vor. Funcţionarii însă trebuie să-şi primească la timp drepturile. Este ceea ce cer dlui Neagu şi Băncii Naţionale. Rog pe dl Mihai Antonescu să studieze şi să ia măsuri în consecinţă"

Dosar nr. 1266/1943, f. 37

1943, iunie 3

Referindu-se la o notă a Serviciului Special de informaţii, „Din cercurile politice", în care se menţiona acţiunea de reorganizare a grupărilor politice de opoziţie, Mareşalul a pus rezoluţia :

„S.S.I. va urmări îndeaproape evoluţia agitaţiei oamenilor care nu au învăţat nimic din experienţa pe care a făcut-o ţara, experienţă care nu s-a terminat cu o catastrofă totală, pentru ei şi pentru ţară, din cauza înţelepciunii poporului. Să fiu ţinut la curent cu raport săptămînal. Toate organizaţiile înjghebate şi persoanele care le alcătuiesc, cu fişa lor, mi se vor prezenta la timp".

Dosar nr. 1266/1943, f. 6

1943, iunie 3

Pe un raport al Marelui Stat Major în legătură cu faptul că trupele germane și italiene aflate la Constanța, nesocotind dispozițiile, se aprovizionau direct din oraș, Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Să se împiedice această procedură. Nu au dreptul să cumpere direct. Marele Stat Major să ia măsuri în acord cu Misiunile Aliate și cu Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării".

Dosar nr. 1266/1943, f. 93

1943, iunie 23

Pe o adresă a Academiei Regale de Muzică şi Artă Dramatică din Bucureşti, a Primăriei Municipiului Bucureşti, cu privire la fixarea unui amplasament pentru construirea unei clădiri destinate Conservatorului de muzică şi artă dramatică, Mareşalul a pus rezoluţia :

„De acord. Este o ruşine că pînă acum Conservatorul de Muzică a stat într-o ruină. Să se treacă la îndeplinirea formelor. Muzica înseamnează cultură superioară şi rafinament sufletesc. O naţie mare trebuie să se afirme serios şi în acest domeniu. Din cauza incuriei în care ne-am sbătut în această problemă peste care regimul trecut a trecut, ca şi peste problemele mari, cu atîta criminală uşurinţă, noi am pierdut desigur talente mari care ar fi putut să arate străinătăţii că sîntem un popor cu calităţi superioare, nu aşa cum ne prezintă vecinii".

Dosar nr. 1266/1943, f. 95

1943, iulie 3

O notă cu soluţiile propuse pentru trimiterea la muncă şi pe front a condamnaţilor din închisorilor militare era astfel adnotată de Mareşalul Antonescu :

„Problema este mai vastă. Trebuie examinată în toate amănuntele.

Sînt indivizi care comit infracţiuni şi acte de mutilare ca să scape de răzoi. Sînt încă multe elemente condamnate după rebeliune (mai ales de la ţară), care stau în închisori fără să fi fost realmente vinovaţi, pe cînd capii şi instigatorii au scăpat peste graniţă sau sînt liberi.

Sînt mulţi care comit infracţiuni la legea sabotajului în acelaşi scop.

Legislaţia trebuie revizuită.

Toţi care intră în aceste categorii şi în altele care îmi scapă, să fie condamnaţi conform legilor, cu prevederea să fie imediat trimişi pe front în linia I-a, după condamnare, să stea acolo tot timpul războiului şi dacă se poartă bine sînt absolviţi, dacă nu, fac pedeapsa după trecerea armatei pe picior de pace.

Sînt şi alte infracţiuni care vor putea fi încadrate. La fel cu cei trimişi în lagăr.

Dl. ministru Marinescu, cu şeful justiţiei militare şi directorul închisorilor, vor studia şi face propuneri, pînă la 10 iulie 1943".

Dosar nr. 117/1942, f. 145

1943, iulie 5

Pe o scrisoare a artistului G. Ciprian de la Teatrul Național, privind spectacolul festiv pentru sărbătorirea activității sale de 30 de ani de teatru, Ion Antonescu a pus următoarea rezoluție :

„Aprob ca serbarea să se dea sub patronajul meu. Să se studieze și să mi se propună la timp dacă nu este cazul ca dl. Petrovici să decoreze pe dl. Ciprian în piesa reprezentată“.

Dosar nr. 1266/1943, f. 113

1943, iulie 19

Printr-o notă a Direcției Secretariat se făcea cunoscut Ministerelor Sănătății, al Culturii și al Finanțelor rezoluția Mareșalului pe o adresă a Consiliului de Patronaj cu privire la propunerile făcute în legătură cu situația surorilor de caritate :

„Secretariat, studiu cu Ministerul Culturii și propuneri concrete.

Trebuie să dezvoltăm instituția și să o punem pe baze trainice.

Este o necesitate imperioasă pentru salvarea sănătății și vieții neamului.

Date fiind ravagiile făcute de boli la sate și la orașe, cît și mortalitatea infantilă, este momentul să dăm semnalul de alarmă.

Școlile nu se pot folosi dacă copiii sînt nesănătoși. Din contră, devin focare de contagiune.

Deci sănătatea și apoi școala, fiindcă dacă avem nație sănătoasă, avem și școală sănătoasă.

De aci nevoia să pornim de la baze serioase.

Case higienice, surori de asistență, de caritate, dispensare și spitale, moașe și maternități. Preventorii, cantine, medicamente și doctori gratis etc. etc.

Să se arate acest punct de vedere domnilor miniștri de sănătate, cultură și finanțe și împreună cu Consiliul de Patronaj să găsească soluția numai pe baze serioase a asistenții omului de la naștere pînă la moarte.

După aceea se va ține către 1 septembrie o conferință ministerială sub președinția mea cînd se vor lua hotărîri definitive. Cu această ocazie se vor aduce date statistice complete de dl. dr. Tomescu și Consiliul de Patronaj".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 83

1943, august 20

Pe un raport în legătură cu falsificarea culpei de către ministrul Dragoş de la Controlul Naţional de Românizare a unor chiriaşi care au subînchiriat fără autorizaţie, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Aprob propunerile domnului Dragoş. Constat însă că dsa în mod regulat eludează dispoziţiunile mele care au de scop îndreptarea unor stări de fapt de la românizare, care au creat regimului o atmosferă defavorabilă în această privinţă.

Dsa va avea mîine să răspundă personal de toate neregulile care s-au făcut şi eventual se fac la românizare, dacă nu aplică sancţiuni celor vinovaţi de orice neregulă şi caută să-i acopere.

Întreb pe domnul Dragoş, este serios să se afirme că inginerul Botez este îndreptăţit să facă, ceea ce face, fiindcă a învestit în reparaţii o sumă ? I-a aprobat dsa în prealabil această cheltuială ? A controlat că ea s-a făcut efectiv ? Chiar dacă s-a făcut, este bine a se lăsa la latitudinea dlui Botez a jupui cu cît va crede dînsul pe subînchiriaţi ? Este acesta un procedeu cu bază legală ?

În ce priveşte doamna Stanciu, argumentul dat că închiriază cu «sume modeste» şi că dacă ar fi cerut autorizaţie i s-ar fi dat, las pe domnul Dragoş să reflecteze asupra seriozităţii acestui argument, venit de la un jurist.

În afară de aceasta, ca profan îl întreb de ce a mai pus în lege că chiriaşii «nu au dreptul să subînchirieze» şi a prevăzut sancţiuni, cînd chiar dsa — autorul ei — găseşte argumente pentru ca să justifice călcarea ei.

Indiscutabil că trăim o epocă de mare criză.

Mareşal Antonescu

P. S. Această rezoluţie să mi se prezinte scrisă la maşină. Mareşal Antonescu".

Dosar nr. 214/1944, f. 99

1943, august 24

Printr-o notă din 24 august 1943, Direcţia Secretariat comunică ministrului sănătăţii rezoluţia Mareşalului pe un raport cu privire la numărul studenţilor ce urmează să se înscrie la facultăţile de medicină :

„Situaţia sanitară a ţării este foarte rea. Din această cauză mortalitatea este foarte mare şi degenerarea rasei este în progres.

Dacă continuăm să lăsăm problema sanitară a ţării să meargă la derivă, şi sub raportul tehnic medical şi sub raportul asistenţei sociale şi al educaţiei, catastrofa este inevitabilă.

Nu ne putem mulţumi să condamnăm trecutul şi opera nefastă a predecesorilor. Trebuie să învingem orice dificultate şi să deschidem noi drumuri.

În primul rînd să facem :

medici,

laboratoare,

spitale,

dispensare,

băi populare,

moaşe,

surori de caritate şi de asistenţă.

Trebuie să mergem în etape succesive. În acest scop, trebuie un plan pe zece ani. În acest cadru, să înscriem problemele în ordinea de urgenţă şi să le executăm armonios în etape succesive. Cadrul legal a fost creat. Să se facă şi planul. În cadrul acestui plan trebuie pusă şi problema studenţilor în medicină, farmaciştilor, veterinarilor, moaşelor etc.

În privinţa studenţilor :

a. Să se sporească numărul lor la maximum (700 Bucureşti, 500 Sibiu, minim 400 Iaşi).

b. Să se facă transferarea în sălile de autopsie a manejului de la Malmaison. El nu va servi decît în perioada de iarnă — 15 noiembrie — 15 martie".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 36

1943, septembrie 14

Într-o notă a Preşedinţiei Consiliului de Miniştri se comunica textul armistiţiului militar semnat la 3 septembrie 1943 între Naţiunile Aliate şi guvernul Badoglio din Italia, dat publicităţii de Cartierul Aliat din Africa de Nord.

Mareşalul Ion Antonescu a pus următoarea rezoluţie :

„Un mareşal, un rege şi o Ţară care primesc să semneze un astfel de act au dezonorat pentru vecie istoria poporului lor.

Niciodată în viitor nimeni nu va mai putea începe o acţiune alături de Italia.

În faţa unui astfel de exemplu, cine va mai îndrăzni vreodată să-şi lege soarta de aceea a acestui popor.

Italia mai avea încă 50—60 de Divizii neangajate (20 Grecia, 13 în Croaţia, 6 în Franţa şi cel puţin 10—15 în peninsulă).

Inamicii Italiei nu aveau în tot bazinul Mediteraneau mai mult de 50 de Divizii.

Condiţia pentru atacator ar fi devenit, cu lungimea liniilor de comunicaţie pe apă şi uscat, din ce în ce mai grea.

Forţele sale s-ar fi risipit, cum s-au risipit ale germanilor.

Totuşi Italia a capitulat.

Italia care a dărîmat Geneva, ne-a dărîmat pe noi, a dărîmat Balcanii, a atacat, ameninţat, sfidat şi ofensat pe toţi.

Italia care a spus, prin Mussolini, că are o flotă care va trimite pe toţi la fund şi o aviaţie care va «întuneca cerul».

Italia care a avut onoarea de a participa la bombarderea Londrei şi a participat la bombardarea Salonicului chiar cu acţiunea ministrului său de externe care mi-a afirmat personal că se duce «în fiecare dimineaţă să lase cîteva bombe în Salonic».

Ce groaznică dezonoare provocată de ambiţia unui Ma-

reşal prea bătrîn, a unui Prinţ cu mintea întunecată de resentimente personale.

Era mult mai onorabil să primească capitularea fără condiţii decît să se angajeze să întoarcă armele în contra aliatului care a vărsat valuri de sînge pentru a-i salva din ruşinea groaznică şi pentru a le apăra Imperiul şi Ţara.

Am scîrbă de astfel de oameni şi de o astfel de Ţară".

Dosar nr. 62/1940, f. 50—51

1943, septembrie 29

Pe o notă a Ministerului de Finanțe privind scutiri sau reduceri de taxe la import, Mareșalul Antonescu a pus rezoluția :

„Să se respecte principiul pus de la începutul guvernării : «De la cel mai de sus și pînă la cel mai de jos cetățean, toți trebuie să plătească fiscul, poșta, telefonul, vama etc.» Să se aplice acest principiu. Instituțiile care lucrează pentru folosul obștesc pot însă fi ajutate, restituindu-se sub formă de subvenții taxele vamale sau de timbru. Așa am hotărît de la început și mă mențin la această hotărîre".

Dosar nr. 1266/1943, f. 335

1943, octombrie 13

Într-o notă a Direcției Secretariat se comunica ministerului sănătății și ocrotirii sociale rezoluția pusă pe un raport cu privire la asistența medicală a lucrătorilor din întreprinderi. Mareșalul Antonescu a pus rezoluția :

„De acord. Însă dl ministru Tomescu trebuie să știe că spitalele nu pot face serviciul zilnic al examinării tuturor lucrătorilor și al familiilor lor.

Trebuie să fie cineva responsabil, plătit de fabrici, cu o mică infirmerie, care să examineze lucrătorii, să le trateze micile afecțiuni sau acelea care nu reclamă spitalizare.

Am găsit lucrători și ucenici nevăzuți cu anii de medici. Trebuie să ieșim din această barbarie. Fabricile să organizeze și serviciul lor propriu, plătit de ele.

Sănătatea prin organele sale să controleze buna lor funcționare.

Dl dr. Tomescu să discute cu mine problema“

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 10

143, octombrie 20

Pe raportul referitor la crearea unui timbru edilitar pentru asigurarea sumelor necesare realizării planului de sistematizare a Capitalei, Mareșalul a pus rezoluția :

„Se va studia în raport cu instituțiile vizate și în special cu Ministerul de Finanțe. Trebuie să refacem Capitala. Banii investiți într-o capitală frumoasă nu sînt bani neproductivi. Din contră. Pentru a atinge scopul, toată nația trebuie să fie pusă la contribuție. Forma trebuie găsită de Ministerul de Finanțe. Sînt sigur că toți cetățenii vor accepta orice efort li se va impune în această direcție dacă le vom face dovada că banii lor merg la destinație".

Dosar nr. 1266/1943, f. 433

1943, noiembrie 18

Pe o notă referitoare la menținerea în serviciu a lui Rebhuhn, director al grădinilor Capitalei, Ion Antonescu a pus rezoluția:

„Este pentru a zecea oară cînd această problema vine la mine. Dl. Neagu * e rugat să o soluționeze într-un fel pentru a fi dispensat să mă ocup de lucruri atît de secundare, mai ales în situația actuală. Dl Rebhuhn este de neînlocuit deocamdată. Trebuie păstrat. Altfel în 2—3 ani, tot ce a făcut se va da peste cap. Și dacă Bucureștii a mai păstrat ceva din pitorescul lui de altădată, se datorește muncii și simțului artistic al acestui om".

Dosar nr. 1266/1943, f. 523

* Ministru de finanțe

1943, decembrie 22

Direcţia Secretariat a PCM face cunoscut ministrului sănătăţii şi ocrotirilor sociale, rezoluţia privind „vaccinarea per os" cu bilivaccin :

„Foarte bine.

Să se întrebuinţeze ambele sisteme. Eu nu am dreptul să fac nici o recomandaţie tehnică în această privinţă şi nici în altele cu acelaşi caracter. Am însă datoria să cer ca populaţia să poată fi vaccinată la timp pentru a stăvili epidemiile. Mai am datoria să recomand să se treacă la fabricarea în ţară a tuturor medicamentelor pe care le putem fabrica, pentru a nu exporta capital românesc pentru produse pe care le putem obţine din ţară.

Este datoria Ministerului Sănătăţii să anihileze şi chiar să zdrobească pe aceia care împiedică crearea unei industrii proprii în ţară, fiindcă sînt în solda finanţelor puternice din străinătate.

Dacă dl. dr. Tomescu nu învinge aceasta, nu mă ajută să pun capăt ticăloşiilor în acest domeniu".

Dosar nr. 1278/1942—1943, f. 32

ANUL 1944

1944, ianuarie 11

Pe adresa Ministerului Înzestrării Armatei, Direcția Controlului Industriei de Război, privitoare la reprimirea în serviciu la Fabrica de cauciuc Brașov a lui Bella Bisztricsány, Mareșalul a pus rezoluția :

„*Nu se poate reveni.* Dacă ungurii fac represalii, pentru fiecare român îndepărtat se vor scoate doi unguri, fiindcă ei au mai multe interese economice la noi, decît noi la ei.

Nu se poate face act de slăbiciune, admițînd ca Legația ungară să ne impună anumite persoane în industria de război".

Dosar nr. 103/1944, f. 19

1944, ianuarie 14

Intr-o notă a Grupului de control și anchetă de pe lingă Cabinetul Conducătorului Statului, se informa despre ancheta efectuată, în legătură cu nemulțumirile funcționarilor publici privind încălțămintea distribuită prin economate și confecționată în condiții necorespunzătoare. Mareșalul a pus rezoluția :

„Pentru încălțămintea rea să se ia măsurile cele mai indicate și cele mai severe în contra acelora care au recepționat astfel de încălțăminte.

Să se ia măsuri ca pe viitor să nu se mai întîmple.

Să se rețină exemplare din stocurile care au produs nemulțumiri pentru a putea urmări pe vinovați.

Să se amendeze imediat fabricanții și cu amenzile astfel obținute să se despăgubească funcționarii și cei care au cumpărat.

Generalul Dobre, Arbore și șefii departamentelor care se ocupă cu această problemă să vină la mine să-mi aducă încălțămintea care a produs nemulțumiri.

Să-mi prezinte soluția și măsurile ce s-a hotărît a se lua.

Dosar nr. 103/1944, f. 30

1944, ianuarie 14

Într-o notă a Cabinetului Militar se arăta : „Prin instrucțiunea specială contrainformativă nr. 140 a M.St.M., Corpul 3 armată a fost însărcinat cu întreaga răspundere a ordinei, siguranței și acțiunea de stîrpire a partizanilor din Transnistria. Prin această instrucțiune s-a hotărît, între altele :

să se ia ostatecі dintre locuitori

să se interneze periculoșii

să se pregătească internarea foștilor prizonieri".

Corpul 3 armată voind să pună în aplicare aceste dispoziții, domnul guvernator Alexianu a comunicat următoarele :

„Intervenind pe lingă domnul Mareșal am obținut aprobarea de a nu se executa arestările ordonate prin această instrucțiune.

M.St.M. raportează că nu are nici o cunoștință de acest ordin al d-lui Mareșal.

Situația din Transnistria continuind să fie îngrijorătoare, M.St.M. roagă ca domnul Mareșal să binevoiască a hotărî".

Rezoluția :

„Dl. Alexianu va fi schimbat. Nu i-am dat autorizație să se amestece.

Corpul 3 armată să execute ordinul, însă cu tact și numai în regiunile turburate de partizani.

Internații să fie bine tratați și hrăniți, chiar și evreii aflați de la început în lagăr.

Cabinetul Militar să adune toate aceste nereguli făcute de guvernămînt pentru a servi la justificarea măsurilor luate în contra guvernatorului".

Dosar nr. 58/1944, f. 72

1944, ianuarie 18

Pe un memoriu întocmit de generalul George Budişteanu, fost secretar general al Partidului Conservator, privind înfiinţarea unui serviciu pentru controlarea activităţii şi moralităţii funcţionarilor publici, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Are dreptate. Nu am putut nici eu face nimic în această privinţă. Este o coaliţie ocultă care anihilează cele mai curate şi perseverente bune intenţii de îndreptare. Am cerut de mai multe ori Ministerului de Justiţie să-şi prezinte legiferarea necesară, cam în sensul aceleia propuse şi de dl. Budişteanu.

Ministrul de Justiţie însă preferă să asculte de ideologii de drept, care de la revoluţia franceză şi pînă azi au preferat să dea — cu toate învăţămintele ei — morala publică şi colectivă peste cap, numai să nu se lezeze dreptul individului, oricît de păcătos ar fi el, ca nu cumva să se facă erori judiciare.

Moralizarea unei societăţi este mai bine să se facă chiar cu glonţul, dacă prin justiţie nu se poate face. Altfel, toată societatea se prăbuşeşte.

Între eroarea faţă de un om şi între aceea faţă de o colectivitate naţională, omul răspunzător de destinele unui neam nu trebuie să stea pe gînduri, mai ales în timp de război.

Să se treacă domnului ministru Marinescu strigătul de alarmă dat de un om revoltat ca şi mine de cele ce s-au întîmplat şi se întîmplă. Să se comunice această rezoluţie dlui Budişteanu şi domnului ministru Marinescu, care este rugat cu insistenţă să-mi dea putinţa a da curs acestui strigăt de exasperare din mulţime, care este al meu şi al fiecărui om cinstit din această ţară. Şi sînt foarte mulţi aceştia din urmă. Mai mulţi, mult mai mulţi decît ticăloşii. Minoritatea este însă mai puternică, fiindcă este organizată în a se apăra".

Dosar nr. 103/1944, fila 39

1944, ianuarie 25

Pe o adresă a Subsecretariatului de Stat al Muncii privind stadiul înființării unei cantine pentru muncitorii din portul Orșova, Ion Antonescu a pus rezoluția:

„Se amendează Societatea cu cinci milioane de lei. Dacă cantina nu va fi înființată în 30 de zile, amenda se va dubla.

Dl. Enescu va raporta de executare. Plata amenzii imediat.

Dacă nu se va executa, directorul U.D.R. *-ului va fi trimis în lagăr trei luni.

Banii să fie folosiți pentru lucrări sociale tot în folosul muncitorilor U.D.R.".

Dosar nr. 103/1944, f. 51

* Uzinele Domeniilor Reșița.

1944, ianuarie 31

Pe un raport al ministrului justiției Marinescu, pentru reglementarea evacuării autorităților și populației civile, Ion Antonescu a pus următoarea rezoluție :

„Este un pas înainte. Trebuie să înăsprim pedepsele· Nu avem timp de asta. Din această cauză sancțiunile vor rămîne literă moartă. Vom bloca justiția, vom pune toată lumea pe drumuri și vom înăspri raporturile dintre cetățeni. Trebuie sancțiune administrativă sau o procedură rapidă (o secție specială pe care nu o avem la sate).

Pedeapsa cu munca și lagărul, pronunțate de administrație, dublată de reprezentanți ai localnicilor și ai refugiaților este mai bună. Amenzile sînt prea mici față de valoarea actuală a obiectelor și a greutății de a le înlocui. Trebuie apăsați și găzduitorii. Încarcerarea lor trebuie făcută imediat. Altfel va rămîne fără efect.

Deci restituiri grabnice și în cursul săptămînii să mi se prezinte jurnalul".

Dosar nr. 103/1944, f. 56

1944, februarie 4

Pe o notă a generalului Gh. Dobre, ministru al Înzestrării Armatei și al Producției de Război, referitoare la „Societatea N. Malaxa", Ion Antonescu a pus următoarea rezoluție :

„Impresia mea este că domnul Malaxa încearcă să cîștige timp și să încurce cît mai mult «ițele» pentru ca la un viitor să tragă maximum de folos. S-ar putea întîmpla și această eventualitate. Îl asigur că va fi zdrobit de indignarea publică și la propriu și la figurat, fiindcă nimeni nu a uitat și nu va uita în această țară, cît rău a făcut acest domn neamului.

Totuși, nu aceasta mă interesează. Mă interesează ca înzestrarea armatei și economia țării să nu sufere.

Din contră, trebuie asigurată folosirea întregii capacități de fabricație a instituțiilor Malaxa, oricare ar fi sforăriile trase de acest domn.

În consecință, dacă domnul Malaxa caută să creeze prin atitudinea sa condiții juridice de viitor care să-i dea dreptul la despăgubiri și pînă atunci să creeze prin actele sale de sabotaj condiții nefavorabile continuării activității fabricației, Ministerul Economiei Naționale să propună măsurile care trebuie luate pentru a pune capăt jocului domnului Malaxa.

Am avut dorința sinceră de a găsi o formulă de reconciliere a dlui Malaxa cu opinia publică.

Domnia sa o refuză întrebuințînd mijloacele specifice rasei sale. Îl privește. Eu servesc neamul și numai neamul.

Domnia sa este tipul clasic al omului acaparator pentru care nu există nici morală, nici conștiință, nici iubire de țară. Există numai iubire de bani, adunați cu orice mijloc, oricît de odios ar fi el și pe spinarea oricui, chiar și pe aceea a soldatului care se sacrifică, ca să trăiască domnul Malaxa".

Dosar nr. 103/1944, f. 62—63

1944, februarie 4

Pe un raport al Ministerului Culturii Naţionale şi al Cultelor, referitor la proporţia diferitelor culte din ţara noastră, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Stat care a mers în derivă şi în această mare problemă. Este inadmisibil şi inegalitatea între culte, şi inegalitatea comisă. Trebuie să stăm pe bază de lege şi de dreptate.

Actele slugarnice, în loc să servească cauza mare românească, o deservesc, fiindcă cine face concesii din slugărnicie este tratat ca slugă şi este maltratat în toate ocaziile. Trebuie să punem mîndria românească în toate. Sînt deci de părere să reintrăm pe drumul sănătos şi în această privinţă. Să se facă dreptate majoritarilor. În acest scop, domnii miniştri de Culte, Externe şi Finanţe vor examina problema şi vor îndrepta răul chiar în bugetul viitor.

Nu se pot întreţine parohii cu unul şi doi credincioşi. Este o bătaie de joc faţă de contribuabil şi un indiciu de mare slăbiciune naţională, morală şi politică.

Dosar nr. 103/1944, f. 104

1944, februarie 5

Pe o adresă a Patriarhului Nicodim al Romîniei cu privire la propunerea de organizare a serviciilor de contabilitate la eparhii şi controlul administrării evaluărilor bisericeşti, primul-ministru Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Nu putem să facem această reformă în timp de război. Reforma este necesară într-o oarecare măsură. Trebuie însă ordine desăvîrşită în administrarea bunurilor bisericeşti, care sînt în acelaşi timp şi un patrimoniu economic naţional.

Ca orice proprietate, şi proprietăţile bisericeşti îndeplinesc o funcţie socială.

Din această cauză nu poate fi indiferent colectivităţii româneşti dacă un vagon de grîu se recoltează de pe zece sau o sută de hectare, adică lăsînd la bunul plac al fiecărui proprietar. Din acest punct de vedere, statul are datoria să dirijeze toată acţiunea de care depinde proprietatea fiecăruia dintre noi şi a noastră a tuturor la un loc. Pentru aceasta statul trebuie să fie efectiv şi eficace.

Este ceea ce trebuie să se facă deocamdată în cadrul legilor existente".

Dosar nr. 103/1944, f. 69

1944, februarie 5

În „Buletinul informativ" din decembrie 1943, întocmit de Serviciul Central al Cenzurii Corespondenței, a fost semnalată o informație privitoare la situația școlilor românești din nord-vestul României, ocupat de Ungaria horthystă.

În Buletin se arăta: „Școlile românești, după ce au funcționat în condițiuni precare sau cu profesori care nici nu cunoșteau această limbă, în cele din urmă au fost închise. În urma acestui fapt, copiii români au fost nevoiți să urmeze cursurile școlilor ungurești, adică să învețe cu orice preț limba ungară, pentru care nu au simțit nici aplicație, nici atracție".

Mareșalul Ion Antonescu a pus rezoluția:

„Să fie închise și ale lor la noi".

Dosar nr. 103/1944, f. 65, 68

1944, februarie 11

Pe un raport al Institutului Central de Statistică, cu privire la adunarea şi depozitarea documentelor statistice, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Aprob strîngerea materialului documentar, nu numai din Transilvania, dar şi din Basarabia şi Bucovina.

Pentru depozitarea lui să se pună la dispoziţie un fort, dacă este vreunul liber. În caz negativ, să se caute altă soluţie în înţelegere cu domnul Mănuilă".

Dosar nr. 103/1944, f. 95

1944, februarie 24

Pe raportul de anchetă al Ministerului Economici Naţionale, privitor la Uzinele Cugir şi Copşa Mică din judeţul Hunedoara, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Vor lua cunoştinţă d-nii : general Dobre, dr. Tomescu, arhitect Enescu şi general Orezeanu, împreună vor lua fiecare în ce-i priveşte măsuri urgente de îndreptare. La Uzinele Cugir trebuie o mare schimbare. Nu are norocul să fie administrată cu suflet şi pricepere. D-nii Enescu, dr. Tomescu şi general Dobre, conform dispoziţiilor ce au de la mine, să acţioneze energic, pentru a ameliora radical condiţiile de viaţă, de igienă, de transport şi de aprovizionare a lucrătorilor".

Dosar nr. 103/1944, f. 162

1944, martie 10

În legătură cu o cerere a profesorului Gh. A. Cuza (fiul lui A. C. Cuza *), de a i se autoriza activitatea sa de propagandă culturală, Mareșalul a pus rezoluția :

„Ministerul de Interne este acela care decide în această ordine de idei, atîta timp cît este stare de război.

Acest minister poate da orice autorizare, cu condiția să supravegheze ca șezătorile și conferințele să nu se transforme în acțiuni cu caracter politic. Și, în caz cînd constată abateri, este dator să aplice sancțiuni, indiferent de persoane.

Dacă d. Cuza ține șezători și conferințe pe care le transformă în întruniri și manifestări politice, acest drept trebuie să-l aibă toți. Or, nu ne putem îngădui nici astfel de acțiuni, dar nici acte de nedreptate.

Măsura luată trebuie să fie generală.

Omul de ordine trebuie să se supună".

Dosar nr. 103/1944, f. 212

---

* Mareșalul Ion Antonescu era prieten bun cu liderul fostului Partid național-creștin, A.C. Cuza (1857—1947)

1944, aprilie 20

Marele Stat Major a solicitat Cabinetului Militar al Conducătorului statului „să se precizeze dacă şi studenţii de la medicină şi politehnică (care sînt militarizaţi) intră în categoria studenţilor care urmează să fie încadraţi în şcolile militare pentru a deveni ofiţeri".

Mareşalul Ion Antonescu a dispus :

„Toţi studenţii — după terminarea examenelor — vor trebui să urmeze cursurile şcolilor de ofiţeri activi sau de rezervă, pentru a deveni ofiţeri.

În acest scop, se vor lua măsuri ca şcolile să înceapă a funcţiona cît mai curînd, după ce vor ţine examenele de admitere care trebuiesc fixate fără întîrziere".

Dosar nr. 109/1944, f. 2

1944, aprilie 27

Printr-o notă a Cabinetului Militar se raportează despre comunicarea Corpului Grănicerilor cu privire la convorbirea ce a avut loc între comandantul regimentului 6 grăniceri și comandantul Brigăzii Vînători-graniță maghiar. Comandantul unității ungare, colonel Sasz, a rugat ca „ofițerii, subofițerii și trupa românească să nu mai socotească pe ofițerii, subofițerii și trupa maghiară ca inamici, ci să-i socotească ca sinceri amici și colaboratori pentru lupta contra rușilor.

În viitor trebuie să existe un suflet comun între armata maghiară și română, iar fricțiunile trecute să fie șterse cu buretele și considerate ca situații politice de care armata maghiară nu poate fi responsabilă. O altă stare de spirit și de înțelegere a situației trebuie să existe în viitor pentru armata maghiară.

Cele de mai sus sînt aprobate și dorite și de șefii ierarhiei maghiari".

Corpul grănicerilor raporta că serviciul și relațiile grănicerilor români față de unguri au rămas și după această convorbire neschimbate și ruga a i se da dispoziții.

Rezoluția :

„Relații corecte dar nu cordiale.

Nici o încredere în atitudinea de azi. Nici o iertare pentru atitudinea de ieri [1].

Deocamdată nici o acțiune, nici prin gest, nici prin vorbă.

Instrucțiuni generale".

Dosar nr. 58/1944, f. 88

---

[1] După 30 august 1940, au fost multe incidente de frontieră provocate de grănicerii maghiari, soldate cu răpiri de oameni, rănirea unor grăniceri și chiar asasinarea unora. Nenumăratele cercetări făcute la timp n-au dus la înlăturarea incidentelor de frontieră, ci dimpotrivă. Mareșalul Antonescu cunoștea toate acestea și nu putea avea încredere în vorbele de acum.

1944, mai 9

Pe raportul înaintat de Ministerul de Interne, privind organizarea cantinelor pentru refugiați, președintele Consiliului de Miniștri, Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Secretariatul să organizeze un control general pentru a constata

— cum funcționează cantinele ca ordine, curățenie, calitate, cantitate, prețuri, eventuale nemulțumiri ;

— ale cărei instituții merg și se administrează mai bine ;

— dacă Cantinele Crucii Roșii sînt alimentate cu fonduri proprii sau din alte fonduri".

Dosar nr. 8 1944, f. 52

1944, mai 10

Pe nota Direcției Generale a CFR privitoare la distrugerile provocate de atacurile aeriene din ziua de 7 mai 1944 asupra atelierelor Grivița București, Mareșalul a pus rezoluția :

„Este foarte regretabil că nu am fost ascultat și nu s-au executat ordinele mele la timp. Ceea ce se face acum se putea face cînd am ordonat. Sub imperiul realităților s-a făcut dovada cît de superficiale au fost argumentele pe care le dădea generalul Orezeanu * la invitația mea de a dispersa atelierele și a descongestiona triajele. La întrebarea mea ce va face cînd bombardamentele îl vor lovi, răspunde acum cu măsurile luate. Din nenorocire însă pagubele nu le va plăti generalul Orezeanu și teoreticienii săi, ci poporul român. Este tot așa de regretabil că o instituție cu atîtea posibilități financiare, mînă de lucru și materiale nu a făcut adăposturi betonate pentru lucrătorii atelierelor și personalului triajelor. Este de asemenea regretabil că s-a ținut păcură în cantități atît de mari în rezervoare și după primul bombardament ; în triaje s-au găsit, cu toate ordinele mele, rame de cazane cu păcură așezate paralel pe mai multe șiruri alăturate — lucru văzut de mine din avion la Chitila imediat după bombardamentul de la 7 mai, și că în rafinării nu s-au găsit locomotive pentru a scoate cisternele — așezate și ele paralel, ca în front — din rafinării, în timpul dintre prealarmă și alarmă".

Dosar nr. 110/1944, f. 39

---

* Generalul T.C. Ore[illegible] irector general al C.F.R.

1944, mai 13

Într-o notă a Cabinetului Militar se informează despre analiza făcută de Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării în ce privește posibilitatea de a se da suplimente de zahăr trupelor angajate în luptă.

Pe această notă, Mareșalul a scris :

„Comerțul zahărului să doneze pentru soldații care luptă în linia I-a o sută de vagoane de zahăr care să se distribuie celor ce stau zi și noapte în găuri sub focul inamicului, cîte un pumn de zahăr zilnic.

Domnul Manolescu Sturza să le comunice tuturor că datorită sacrificiului făcut de acești soldați pot toți să trăiască, să producă și să încaseze.

Să mi se comunice rezultatul".

Dosar nr. 8/1944, f. 143

1944, mai 14

Pe o notă a Cabinetului Militar referitoare la apărarea antiaeriană a podurilor importante de cale ferată în care se propuneau unele măsuri, Mareşalul a pus rezoluţia :

„Ce să mai hotărăsc ? Am hotărît deja prin ordinul ce l-am dat. Marele Stat-Major trebuie să treacă la execuţie. Să nu se mai piardă timpul cu astfel de cereri".

Dosar nr. 110/1944, f. 42

1944, mai 31

Pe raportul Subsecretariatului de Stat al Aprovizionării, privind măsuri pentru hrănirea trupelor operative și fabricarea de conserve de pește necesare în alimentația ostașilor, Mareșalul Ion Antonescu a dispus :

„Generalul Pantazi va hotărî. Aceasta iese din atribuțiile mele. Ceea ce cer este ca trupa să fie hrănită bine. Modalitatea, prețurile etc. ies din cadrul legal al atribuțiilor mele".

Dosar nr. 8/1944, f. 93

1944, iunie 4

Pe cererea Secretariatului General al Administrației Bunurilor Alimentare și Industriale, prin care se solicită să se transporte alimente din județele Timiș-Torontal și Arad cu 2 avioane pe care le aveau în dotare, Mareșalul a pus rezoluția :

„Aprob.

Încă la cel dintîi abuz constatat se vor lua avioanele. Ele nu pot servi decît numai la transporturi economice în folosul Instituției“.

Dosar nr. 8/1944, f. 130

1944, iunie 5

Pe raportul Ministerului de Finanțe privitor la măsurile luate pentru satisfacerea nevoilor populației din Bucovina neocupată, Mareșalul a pus rezoluția :

„Să i se dea concurs necondiționat.
Să fiu avertizat la orice dificultate".

Dosar nr. 8/1944, f. 231

1944, iunie 7

Notă informativă a S.S.I. în legătură cu „Proiectele din tabăra opoziției democratice după începerea invaziei", discutate la 6 iunie de Iuliu Maniu și apropiații săi politici, în care se arată că: „România nu poate să iasă din sistemul german decît în două feluri: ori cu sprijinul d-lui Mareșal Antonescu — care deține puterea de fapt — și acesta nu vrea; ori cu concursul unei părți din armată și aceasta nu se poate".

Totodată, I. Maniu a avut convorbiri cu Mircea Cancicov și dr. C. Angelescu, care însă nu i-au inspirat încredere.

„Față de noile aspecte militare — se arăta în notă — cartelul cu comuniștii este înfățișat ca un succes pentru opoziția democratică care se găsește unită și solidară în fața răspunderilor ce le are". Rezoluția:

„Dacă informația corespunde adevărului, este făcută încă o dată dovada ușurinței foștilor oameni politici. Dar refuz să cred că informația este riguros exactă. În tot cazul să se pună la dosarul opoziției și să așteptăm.

La agitațiile de cameră răspundem înțelept cu tăcerea, la acțiunea reală vom vedea cum se răspunde.

Țara în aceste momente are nevoie de unire, ordine, muncă, acțiune coordonată.

Orice altă atitudine poate transforma un dezastru presupus într-unul real, sau și acesta poate fi cazul [ce] va putea transforma — prin acțiunea necugetată a cîtorva — într-o catastrofă, o situație foarte grea și periculoasă".

Dosar nr. 62/1944, f. 255—258

1944, iunie 8

Intr-o notă a Cabinetului Militar din 8 iunie 1944, M.St.M. roagă pe Mareșal să hotărască asupra executării unor șosele din Tulcea și asupra obținerii fondurilor (era vorba de o sumă se ridica la 838 950 000 lei).

Rezoluția :

„Nu este posibil să se folosească la maximum circulația pe canale cu bărci cu motor și cauciucuri, iar pentru la iarnă să se organizeze convoaie de sănii ?

Să mi se arate ce mai avem din săniile făcute în 1942, unde sînt și în ce stare, ce prevede în privința folosirii pentru la iarnă M.St.M.

P.S. Pregătirea întrebuințării schiurilor la iarnă".

Dosar nr. 112/1944, f. 45

1944, iunie 13

Pe un raport al Marelui Stat Major privitor la refacerea liniei de centură a Capitalei de către Direcția Generală a CFR, care a prezentat un deviz de 800 000 000 lei, Mareșalul a pus rezoluția:

„Să se cheltuie din fondul de război. Lucrarea interesînd în primul rînd pe germani, vor fi puși la contribuție prin materiale de cale ferată. Noi vom contribui cu mîna de lucru. Dar suma care ne va reveni să fie mult mai mică decît aceea arătată".

Dosar nr. 110/1944, f. 158

1944, iunie 14

Pe o notă din 14 iunie 1944, în care se arăta situația podurilor din zona Armatelor a 3-a și a 4-a, Mareșalul a pus rezoluția :

„Insist. Sînt foarte puține poduri pe Siret între front și Roman și pe Prut de la Huși în jos.

În acord cu Grupul Schorner trebuie să se facă orice efort pentru a ieși din această situație fără întîrziere.

Trebuie să se facă toate pregătirile — drumuri de acces, rampe etc. — pentru a putea arunca pe Siret la Nord de Roman poduri metalice militare".

Dosar nr. 112 1944, f. 50

1944, iunie 15

Pe o notă a Cabinetului Militar care se referea la un raport din 11 iunie 1944 în legătură cu dispersarea atelierelor de reparații și folosirea triajelor C.F.R., Mareșalul Antonescu a pus rezoluția:

„Explicațiile nu pot acoperi evidența.

Evidența este că Direcția C.F.R., cu toate insistențele și ordinele date la timp și periodic de mine, s-a lăsat surprinsă de bombardament.

Încăpățînarea pusă în a fi convins că nu se putea fără triaje mari și fără ateliere fixe s-a soldat cu pagube imense pentru C.F.R. și pentru economia națională.

Cînd în fața acestor argumentări întrebam ce vă veți face [dacă] triajele vor fi distruse, întrebarea rămînea fără răspuns.

Răspunsul l-ați găsit însă numai după ce s-a întîmplat ceea ce era evident că se va întîmpla.

Marele vinovat sînt însă eu fiindcă nu am lovit energic unde trebuia și la timp".

Dosar nr. 110/1944, f. 225

1944, iuine 21

În şedinţa Consiliului de Miniştri, referitor la un raport al Ministerului Afacerilor Străine privind contrabanda de ţigări practicată de camioanele germane, Mareşalul Ion Antonescu a dispus :

„Dacă organele vamale şi-ar face datoria politicos, cum am spus, dar trebuie să-şi facă datoria, căci nu există nici germani, nici Churchill, nici mareşalul Antonescu, nimeni — cine trece printr-o vamă se supune legilor ţării respective, de la regele ţării şi pînă la cel mai de jos, de la orice străin din ţara cea mai mică pînă la ţara cea mai mare — dacă organele vamale şi-ar face datoria, nu s-ar întîmpla aceasta. Şi vă rog să faceţi o notă d-lui Clodius şi Comandamentului Militar, în ce priveşte contrabanda de ţigări care se face la camioanele germane, ca şi altele".

Dosar nr. 221/1944, f. 452

1944, 30

Pe un raport privind stadiul construcției căilor ferate de evitare din rafinării și marile triaje ale CFR, Mareșalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Costul lucrărilor reprezentat în materiale, mînă de lucru și exproprieri va fi suportat deopotrivă și de germani. La ultima conferință generalul Gerstenberg mi-a afirmat că-i sosesc din Germania sau i-au și sosit 2 batalioane de lucrători cale ferată.

Trebuie utilizat tot ce are el în regiunea Ploiești — Cîmpina. Pentru finanțare să discute domnii Atta Constantinescu și Netta și după aceea cu mine. Am impresia că Direcția Generală C.F.R., profită de orice ocazie pentru a exagera sumele cerute și a acoperi cu ele și alte nevoi".

Dosar nr. 110/1944, f. 173

1944, iulie 1

Pe raportul generalului I. Arbore, subsecretar de stat al aprovizionării, privitor la faptul că trupele germane cumpărau din magazine diferite produse, Mareşalul Ion Antonescu a pus următoarea rezoluţie :

„Domnule general Arbore, trebuie să furnizezi numai pentru popote şi numai ceea ce putem da, procurarea urmînd să se facă de pe anumite pieţe şi numai prin agenţii noştri, prin serviciile noastre de intendenţă, germanii neavînd voie să cumpere direct de pe piaţă. Se va fixa care sînt cantităţile disponibile şi nu se va putea trece peste această limită, d-ta vei fi responsabil. Pieţele de leguminoase sînt cunoscute : Buzău, Bucureşti, Valea Prahovei, Craiova. Acestea sînt marile pieţe de legume, celelalte satisfac numai nevoile locale. Deci, d-ta trebuie să împiedici să se ia de pe alte pieţe, germanii neavînd voie să cumpere direct de pe piaţă. D-ta vei lovi în negustorii care vînd germanilor, căci nu poţi să iei măsuri împotriva trupelor germane. Trebuie să iei aceeaşi măsură pe care am luat-o noi în 1940, cînd am dat dispoziţii că nimeni nu poate intra într-un magazin şi cumpăra decît cu carnetul de identitate. Acelaşi lucru trebuie să-l facem şi acum, pentru că altfel cădem în greşeala în care am căzut în 1940, cînd ne-am văzut cu magazinele golite dintr-o dată".

Dosar nr. 221/1944, f. 633

1944, iulie 3

Într-o notă din 3 iulie se arăta, pe baza raportului Ministerului Apărării Naționale, că starea castelului Huniazilor nu permitea o rapidă și ușoară transformare în vederea instalării unui Colegiu Militar, cum ceruse Mareșalul. Lucrările ar fi costat circa 100 000 000 lei și s-ar fi întins pe o perioadă de cel puțin 2 ani.

Pentru început, s-a dat ordin Direcției Domeniilor Militare ca acoperișul să fie reparat imediat, lucrările de reparații costînd circa 1 000 000 lei.

Rezoluția :

„Foarte bi

Dosar nr. 109/1944, f. 100

1944, iulie 5

Intr-o notă a Regiei Autonome a Căilor Ferate, Direcţia Generală, prin care se inainta raportul intocmit de o comisie de specialişti referitor la valorificarea zăcămintelor de lignit din regiunea Filipeştii de Pădure (la vest de gara Băicoi), Mareşalul a pus următoarea rezoluţie :

„Este o necesitate de ordin naţional să se treacă peste orice greutate pentru a se pune în valoare în folosul economiei naţionale şi de război această imensă bogăţie.

În ceea ce priveşte planul tehnic şi financiar pentru organizarea exploatării, trebuie atenţie deosebită, pentru a nu se mai face greşelile din trecut cînd avuţii imense ale statului au încăput pe mîini străine sau nepricepute.

Nu trebuie să iasă din patrimoniul naţional această avuţie.

Statul trebuie să găsească urgent formula tehnică economică pentru a valorifica în profitul colectivităţii româneşti această bogăţie.

Domnul general Dobre, împreună cu domnii Angelescu, Netta, Ghiolu şi Atta Constantinescu, îmi vor face propuneri concrete.

Problema trebuie soluţionată cu mare urgenţă. Bombardamentele pot distruge regiunea Petroşani. Nevoia de combustibil pentru căile ferate, industrii şi Capitală ne impune să trecem peste orice piedică. Altfel rămînem răspunzători de a nu fi făcut totul pentru a asigura continuitatea vieţii statului în aceste groaznice timpuri".

Dosar nr. 110/1944, f. 290—298

1944, iulie 9

Într-o notă a Cabinetului Militar se arăta situaţia podului de la Corhana, care fiind prea jos, era posibil să fie luat de ape. În urma cercetărilor M.St.M., s-a constatat că el a fost construit de germani în grabă şi nu poate fi ridicat sus. De aceea se propune construirea unui alt pod nou din lemn.

Rezoluţia Mareşalului :

„Da.
Să se ceară de la Schörner dubasele *.
Armata este lipsită de energie.
Cine este moale îşi bat joc toţi de el".

Dosar nr. 112/1944, f. 104

* În raportul M. St. M., se arăta că Armata 4-a a pus la dispoziţie fier, buloane şi scoabe pentru o oarecare consolidare. A mai pus la dispoziţie şi două dubase metalice, pe care germanii nu le-au mai înapoiat.

1944, iulie 11

Pe raportul Marelui Stat Major privitor la Carnetul special pentru consemnarea constatărilor făcute de comandanți la inspectarea unităților în subordine, Mareșalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Carnetul este mult prea complicat. Trebuie redus la un simplu grafic similar cu acela introdus în administrație.

L-am folosit toată cariera mea și mi-a dat bune rezultate. Graficul să fie oprit la comandamentul unității așa ca fiecare care vrea să-l poată vedea, și se poate ține la curent ușor.

Să evităm întotdeauna lucrurile complicate".

Dosar nr. 109/1944, f. 110

1944, iulie 11

Pe o situaţie întocmită de Marele Stat Major cu privire la numărul instructorilor germani aflaţi în armata de uscat, aviaţie şi marină, Mareşalul Ion Antonescu a pus rezoluţia :

„Generalul Şteflea* să discute cu mine. Să-mi arate cît ne costă şi dacă mai sînt şi în ce măsură absolut necesari".

Dosar nr. 109/1944, f. 227

---

* Generalul Ilie Şteflea îndeplinea funcţia de Şef al Marelui Stat Major al Armatei.

1944, iulie 14

Pe o notă a Direcției Generale CFR privind construirea liniei ferate înguste Traian-sat — Colești, județul Brăila, Mareșalul Ion Antonescu a pus rezoluția :

„Marele Stat Major va studia și stabili

1. Dacă capacitatea actuală a liniei ar satisface nevoile frontului — completînd celelalte comunicații c.f. și șosele — în caz cînd vom duce lupta pe linia F.N.B. (Focșani — Nămoloasa — Brăila). 2. Dacă folosind mijloacele aflate actualmente în această zonă oameni, unelte, materiale, nu s-ar putea reduce cheltuielile și în ce sens".

Dosar nr. 110/1944, f. 53

1944, iulie 20

Intr-o notă din 20 iulie 1944, se arăta că Armata a 4-a a raportat că Ministerul de Interne nu mai poate da nici o sumă pentru drumurile militare.

Armata a cerut să se intervină pentru repartizarea unui fond de 153 milioane, fără de care ar fi trebuit să oprească execuția drumurilor de pătrundere și rocadă cu grave consecințe în cazul deplasării spre sud, în special artileria grea.

Rezoluția :

„Lucrările nu pot fi întrerupte.

Generalul Pantazi să pună suma la dispoziție din fondul de război.

Raport de executare și comunicare la armată".

Dosar nr. 112/1944, f. 158

1944, iulie 20

Pe raportul Subsecretariatului de Stat al Marinei despre transportarea lemnului şi pietrei din Galaţi şi Brăila în porturile din restul ţării, Mareşalul a pus rezoluţia :

„Să se transporte fără pierdere de timp şi piatra şi lem-

„Să se transporte fără pierdere de timp şi piatra şi lemnele. Intervenţiile şi discuţiile să înceteze. Să înceapă execuţia trecîndu-se peste interesele oamenilor.

Interesele Ţării primează.

Să se raporteze de execuţie".

Dosar nr. 8/1944, f. 359

1944, iulie 23

Într-o notă din 23 iulie 1944, se arată că pentru întreţinerea şoselelor contribuie numai ţăranii, prin aducerea pietrişului şi repararea şoselelor în zona frontului, pe cînd proprietarii evacuaţi cu animalele, căruţele şi tractoarele scapă de la această obligaţie.

Rezoluţia Mareşalului Ion Antonescu :

„Trebuie lucrat în acord cu Ministerul de Interne.
Dacă aceşti proprietari prestează prestaţie unde sînt evacuaţi nu mai pot fi puşi la dijmă şi la proprietăţile lor".

Dosar nr. 112/1944, f. 127

1944, iulie 24

Într-o notă a Cabinetului Militar se evidențiau propunerile făcute de Ministerul Agriculturii și Domeniilor în ceea ce privește realizarea de rezerve în nutrețuri pentru cai, avînd în vedere perioada grea de iarnă și numărul mare de cai ai armatei ce trebuiau hrăniți.

Mareșalul a pus următoarea rezoluție :

„Ministerul de Război în acord cu Comandamentul Armatelor a 3-a și a 4-a și Comandamentul Etapelor să ia toate măsurile ca la iarnă să putem hrăni caii în orice caz în suficiente condiții.

2. Ministerul de Război să facă orice pentru fabricarea în cît mai mare cantitate a brichetelor furajere.

3. M. St. Major să ia măsuri să descongestioneze frontul de cai distribuindu-i din timp la locuitori.

Să avertizeze comandamentul german că nu mai putem să-i ajutăm cu furaje, deci să aducă din Balcani sau din Ungaria.

4. Să se facă bune adăposturi de iernat pentru cai în pămînt.

Nici un cal de prisos, nici chiar caii ofițerilor să nu fie pe front sau în zona etapelor.

5. Domnul Nemoianu să ia instrucțiuni de la mine pentru construirea de grajduri bune la locuitori unde sînt vite aglomerate, cu materialul statului și muncă [de] folos obștesc.

Trebuie să aibă studiate grajduri tip : vite, cai, porci și pregătite instrucțiuni pentru hrănirea lor iarna, vara".

Dosar nr. 8/1944, f. 304—306

1944, august 4

Într-o notă a Cabinetului Militar, întocmită pe baza unui raport al M.St.M., se arăta situaţia elementelor formate ca schiori în iarna anului 1943/1944 şi întrebuinţarea lor.

Rezoluţia :

„Toţi schiorii formaţi să fie retraşi de pe front la începutul lunii octombrie, fie că sînt în unităţi întregi, fie că sînt dispersaţi.

În noiembrie va începe instrucţia şi antrenamentul lor, aşa ca în perioada de iarnă să se găsească în spatele frontului în regiunile muntoase pentru a fi folosiţi tactic.

În paralel se va continua cu formarea şi perfecţionarea altor schiori".

Dosar nr. 109/1944, f. 203

1944, august 14

Pe o notă în care sînt arătate lucrările ce se preconizau a fi executate din noul fond de 50 milioane lei afectat pentru continuarea lucrărilor reţelei de drumuri de la Predeal, Mareşalul a pus rezoluţia :

„1. Drumul de legătură cu Valea Joiţa — Vîrful Căruntu nu trebuie să aibă decît 4 metri, dintre care numai 2—3 m. prevăzuţi cu balast, ce este destinat numai pentru plimbarea pietonilor.

2. Aleea de legătură Oituz prin Predeal nu este necesară. Să mi se arate lucrul pe hartă. În tot cazul nu se va face în actuala campanie.

3. Da.

4. A şi B. «Da».

Să mi se prezinte în amănunt devizul pentru lucrările terenului de sport şi ale adăposturilor. Ele pot costa mai puţin.

Să se continue intensiv lucrările pe baza acestei rezoluţii.

Traseul drumului Vlădeţ, balastarea lui, consolidarea cu pietriş în unele locuri şi drenajele sau divizarea torenţilor trebuie terminate în actuala campanie. Altfel traseul se va degrada într-atît încît se vor compromite toate cheltuielile făcute pînă acum.

Dl. Atta Constantinescu să ia deci dispoziţii să se evite acest lucru".

Dosar nr. 112, 1944, f. 154

INDICE DE PERSOANE

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

Director : ION PETCU
Redactor şef : ŞTEFAN DIMITRIU
Lector : EMIL PARASCHIVOIU
Tehnoredactor : SANDU ŞTEFĂNESCU

Comanda nr. 20058
Bun de tipar : 18.III.1992. Apărut : 1992
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI"
I.S.B.N. 973—95 134—6—3

LEI 180

ISBN 973-95134-6-8